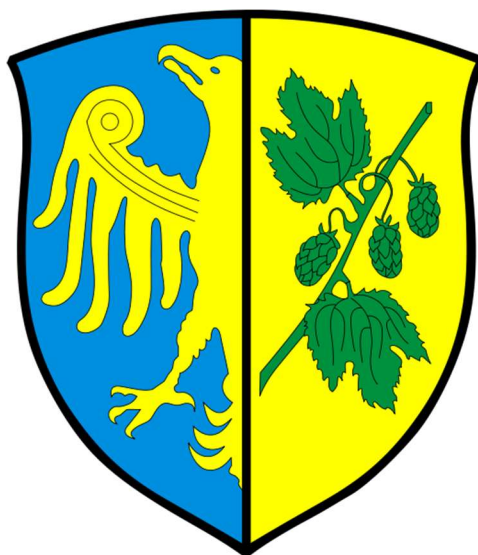

**RAPORT Z WYKONANIA
POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO
ZA LATA 2023-2024**

ul. Styki 8/3
45-753 Opole
tel./fax: 77 474-24-57
kom. 605-26-24-27
e-mail: albeko@poczta.fm
epuap: BEATA_PODGORSKA_9598

Wykonawcą
Raportu z wykonania Powiatowego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu
Strzeleckiego
za lata 2023-2024
był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu
pod kierunkiem mgr inż. Beaty Podgórskiej

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	5
2. ZAKRĘS DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W POWIECIE STRZELECKIM ZA LATA 2023-2024.....	5
3. POLITYKA EKOLOGICZNA.....	6
4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA.....	8
4.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	8
4.2. KLIMAT AKUSTYCZNY.....	19
4.3. ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	24
4.4. ZASOBY I JAKOŚĆ WÓD. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	25
4.4.1. Wody powierzchniowe.....	25
4.4.2. Wody podziemne.....	31
4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa.....	32
4.5. ZASOBY GEOLOGICZNE.....	34
4.6. GLEBY.....	36
4.7. GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW.....	37
4.7.1. Odpady z sektora komunalnego.....	37
4.7.1. Odpady komunalne.....	37
4.8. ZASOBY PRZYRODNICZE.....	40
4.9. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA.....	57
5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2023-2024 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW.....	59
POWIAT STRZELECKI NA BIEŻĄCO REALIZUJE ZADANIA, NA KTÓRE PONOSZONE SĄ NASTĘPUJĄCE KOSZTY:.....	62
6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI.....	69
6.1 ANALIZA WSKAŹNIKÓW MONITORINGU POŚ.....	76
7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA.....	76
8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA.....	80
9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	81
10. LITERATURA.....	83

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. Mapa rozkładu przestrzennego wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami, zarządzanych przez GDDKiA na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	22
Rysunek 2. Mapa rozkładu przestrzennego wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami, zarządzanych przez ZDW na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	22
Rysunek 3. Obszary jednostkowe stanowiące 10 % obszarów zidentyfikowanych jako te, w których występuje największa wartość wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami zarządzanych przez GDDKiA.....	23
Rysunek 4. Obszary jednostkowe stanowiące 10 % obszarów zidentyfikowanych jako te, w których występuje największa wartość wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami zarządzanych przez ZDW.....	23
Rysunek 5. Obszary chronione na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	54
Rysunek 6. Mapa korytarzy ekologicznych na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	57

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Strzeleckiego w latach 2011-2024.....	10
Wykres 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Strzeleckiego w latach 2011-2024.....	10

SPIS TABEL

Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Strzeleckiego.....	9
Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2023.....	10
Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2024.....	11
Tabela 4. Wyniki pomiarów na stacji pomiarowej w Strzelcach Opolskich w 2024 r.....	11
Tabela 5. Porównanie wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2023-2024 w postaci graficznej.....	13
Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem.....	19

Tabela 7. Zestawienie odcinków dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Powiatu Strzeleckiego objętych SMH.....	20
Tabela 8. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} na obszarze Powiatu Strzeleckiego.....	20
Tabela 9. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N na obszarze Powiatu Strzeleckiego.....	21
Tabela 10. Punkty pomiarowe PEM na terenie Powiatu Strzeleckiego w 2023 roku.....	24
Tabela 11. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu JCWP obejmujących teren Powiatu Strzeleckiego w 2023 r.....	28
Tabela 12. Wyniki oceny eutrofizacji wód wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Powiatu Strzeleckiego w latach 2020-2023.....	30
Tabela 13. Charakterystyka punktów pomiarowych wód podziemnych w 2023 roku na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	32
Tabela 14. Sieć wodociągowa w Powiecie Strzeleckim w odniesieniu do wartości bazowych.....	32
Tabela 15. Sieć kanalizacyjna w Powiecie Strzeleckim w odniesieniu do wartości bazowych.....	33
Tabela 16. Ładunki zanieczyszczeń w komunalnych oczyszczalniach ścieków w Powiecie Strzeleckim w odniesieniu do wartości bazowych.....	33
Tabela 17. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w przemysłowych oczyszczalniach ścieków w Powiecie Strzeleckim.....	33
Tabela 18. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Powiatu Strzeleckiego znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB.....	35
Tabela 19. Odpady zebrane z terenu Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024.....	38
Tabela 20. Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku z terenu Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024.....	38
Tabela 21. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów na terenie Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024.....	38
Tabela 22. Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca w 2023 roku.....	38
Tabela 23. Informacja o występowaniu wyrobów azbestowych na terenie Powiatu Strzeleckiego - stan na maj 2025 r.....	39
Tabela 24. Gospodarowanie odpadami z sektora gospodarczego na terenie Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024.....	40
Tabela 25. Rezerwy przyrody na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	45
Tabela 26. Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	48
Tabela 27. Użytki ekologiczne na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	48
Tabela 28. Wykaz pomników przyrody na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	50
Tabela 29. Wykaz parków miejskich i podworskich na terenie Powiatu Strzeleckiego.....	54
Tabela 30. Udział procentowy powierzchni lasów w powiatach województwa opolskiego.....	55
Tabela 31. Wskaźnik lesistości poszczególnych gmin Powiatu Strzeleckiego.....	56
Tabela 32. Liczba miejscowych zagrożeń w podziale na wielkość zagrożenia w 2023 i 2024 roku.....	58
Tabela 33. Realizacja zadań w latach 2023-2024.....	59
Tabela 34. Realizacja zadań w latach 2023-2024.....	61
Tabela 35. Realizacja zadań w latach 2023-2024.....	62
Tabela 36. Realizacja zadań w latach 2023-2024.....	62
Tabela 37. Realizacja zadań w latach 2023-2024.....	63
Tabela 38. Realizacja zadań własnych z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego zaplanowanych na lata 2023-2024.....	64
Tabela 39. Wskaźniki monitoringu dla Powiatu Strzeleckiego w odniesieniu do wartości bazowych.....	70
Tabela 40. Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji w odniesieniu do wartości bazowych.....	77

1. WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) Zarząd Powiatu co 2 lata powinien przedstawić Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” został przyjęty Uchwałą Nr XXXII/292/21 Rady Powiatu Strzeleckiego z dnia 28 lipca 2021 r. Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji powiatowego Programu ochrony środowiska. W samym Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

W obowiązującym Programie Ochrony Środowiska założono, że system monitoringu dla powiatu powinien zawierać n/w działania, które pozwolą na bieżące monitorowanie jego realizacji:

1. systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Programu; wynikiem tych działań będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen,
2. uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych empirycznych; otrzymany materiał będzie służył przygotowaniu raportów,
3. przygotowanie raportów z realizacji zadań ujętych w Programie,
4. analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Programu; określenie stopnia wykonania zapisów przyjętego Programu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
5. analiza przyczyn odchyłeń oraz określenie działań korygujących polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
6. przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących.

2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W POWIECIE STRZELECKIM ZA LATA 2023-2024

Dane podstawowe do sporządzenia Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego za lata 2023-2024 stanowią głównie:

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028,
- sprawozdania opisowe z realizacji budżetu Powiatu Strzeleckiego za lata 2023 i 2024,
- raporty i oceny stanu środowiska w województwie opolskim wykonywane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska (GIOŚ-RWMS) w Opolu,
- rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Warszawie,
- informacje pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Strzelcach Opolskich,
- informacje statystyczne GUS,
- opracowania własne.

3. POLITYKA EKOLOGICZNA

Obecnie realizacja krajowej polityki ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Według Wytycznych Ministra Środowiska do przygotowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w celu zapewnienia adekwatności i komplementarności poszczególnych POŚ, należy zadbać o ich spójność z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi, w szczególności z:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity).* Definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin.
- *Wytyczne Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska,* które podają sposób i zakres dokumentu oraz wskazówki, co do zawartości programów. Do podstawowych zasad tworzenia programów ochrony środowiska:
 - *zwięzłość i prostota,*
 - *spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,*
 - *konsekwentne i świadome stosowanie terminów,*
 - *oparcie na wiarygodnych danych,*
 - *prawidłowe określenie celów,*
 - *przygotowanie założeń do POŚ,*
 - *włączenie interesariuszy w proces opracowania POŚ,*
 - *przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.*

W wytycznych określono następujące obszary interwencji:

1. *ochrona klimatu i jakości powietrza,*
2. *zagrożenia hałasem,*
3. *pola elektromagnetyczne,*
4. *gospodarowanie wodami,*
5. *gospodarka wodno-ściekowa,*
6. *zasoby geologiczne,*
7. *gleby,*
8. *gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,*
9. *zasoby przyrodnicze,*
10. *nadzwyczajne zagrożenia środowiska.*

Wymienione powyżej obszary interwencji powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.:

- *adaptację do zmian klimatu,*
- *nadzwyczajne zagrożenia środowiska,*
- *działania edukacyjne,*
- *monitoring środowiska.*
- "Polityka ekologiczna państwa 2030" jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- *zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,*
- *likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,*

- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania eko-innowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają one na określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji, która jest główną przyczyną powstawania smogu. W kontekście coraz częstszych występowania na terenie Polski fali upałów i nocy tropikalnych oraz susz na znaczeniu zyskują działania związane z adaptacją do zmian klimatu. Ich celem jest przeciwdziałanie miejskim wyspom ciepła, rozbudowa terenów zieleni oraz powszechniejsze retencjonowanie wody na terenach miast i wsi. *Polityka ekologiczna państwa 2030* przewiduje, że działania adaptacyjne będą polegały m.in. na opracowaniu i wdrożeniu dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparciu opracowania i wdrażania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, budowie niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji, renaturyzacji rzek i ich dolin, renaturyzacji mokradeł oraz na rozwoju zielonej i niebieskiej infrastruktury. Działania ukierunkowane będą również na zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepienia gleby. Działania adaptacyjne będą prowadzone także na obszarach wiejskich. Będą one miały na celu w szczególności zwiększenie odporności krajobrazu rolniczego na zmiany klimatu i ochrony produkcji rolnej. Chronione i rozwijane będą zadrzewienia śródpolne i przydrożne (szczególnie o charakterze unikalnym przyrodniczo lub kulturowo) oraz prowadzone będą nowe przydrożne nasadzenia z przewagą krzewów rodzimych o bujnym ulistnieniu, zwłaszcza w regionach najbardziej narażonych na suszę i pustynnienie, o niskim procencie lesistości.

Polityka ekologiczna państwa 2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021-2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

Polityka ekologiczna państwa 2030 uchyla Strategię "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

4. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA

Jakość poszczególnych obszarów interwencji powinna być nieustannie monitorowana, co ma na celu rejestrację oraz analizę krótko- i długoterminowych zmian zachodzących w systemach ekologicznych pod wpływem zmian klimatu, zanieczyszczeń i innych przejawów ingerencji człowieka. Analiza zebranych danych o jakości środowiska pozwala również na określenie zadań zmierzających do poprawy stanu ekologicznego wszystkich komponentów środowiska.

Coroczny monitoring środowiska na terenie Powiatu Strzeleckiego prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska (GIOŚ-RWMŚ) w Opolu. Wszelkie zmiany jakości środowiska jakie zaszły w okresie 2023-2024 zostały opisane i podsumowane w oparciu o publikacje (GIOŚ-RWMŚ) w Opolu.

Informacje ogólne - Powiat Strzelecki

Powiat Strzelecki znajduje się w południowo-zachodniej Polsce, w województwie opolskim.

Graniczy z następującymi powiatami:

- od północy – powiat oleski,
- od wschodu – powiaty lubliniecki i tarnogórski (województwo śląskie),
- od południa – powiaty gliwicki i krapkowicki,
- od zachodu – powiat opolski.

Siedzibą powiatu jest miasto Strzelce Opolskie. Powiat obejmuje zarówno tereny nizinne, jak i pagórkowate, w tym fragmenty Wyżyny Śląskiej. Jest to obszar o charakterze rolniczo-przemysłowym. Działają tu zakłady przemysłowe, w tym cementownie, zakłady metalurgiczne i przetwórstwo drzewne. Istotną rolę odgrywa również rolnictwo i sadownictwo.

Powiat Strzelecki składa się z 7 gmin:

- Gmina Izbicko (wiejska),
- Gmina Jemielnica (wiejska),
- Gmina Kolonowskie (miejsko-wiejska),
- Gmina Leśnica (miejsko-wiejska),
- Gmina Strzelce Opolskie (miejsko-wiejska),
- Gmina Ujazd (miejsko-wiejska),
- Gmina Zawadzkie (miejsko-wiejska).

4.1. Powietrze atmosferyczne

Zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, do 30 kwietnia każdego roku, GIOŚ-RWMŚ dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są dotrzymane dopuszczalne poziomy) lub utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Oceny i obserwacji zmian dokonuje wojewódzki inspektor ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawę klasyfikacji stref zgodnie z art. 89 ww. ustawy stanowią dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu oraz poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomy docelowe oraz poziomy celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031) oraz ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity).

Według przedstawionych poniżej danych GUS o emisji zanieczyszczeń z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie Powiatu Strzeleckiego w ciągu ostatnich lat wystąpił wzrost wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych, natomiast emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych ulegała wahaniom, z tendencją wzrostową:

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

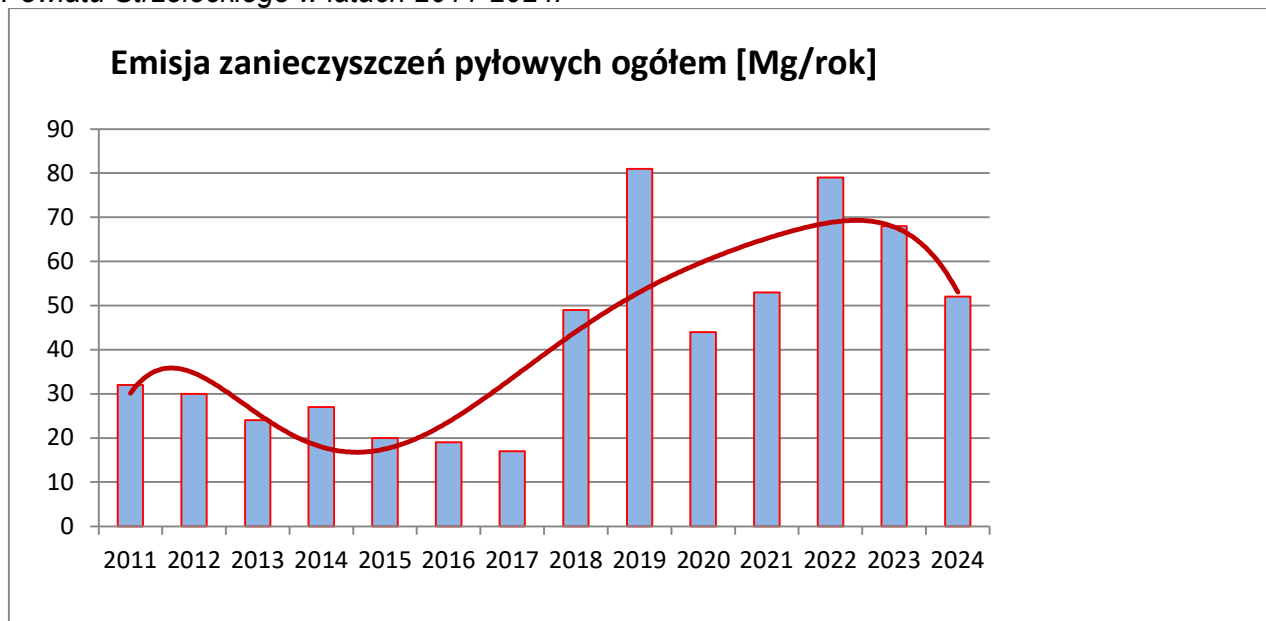
Tabela 1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Strzeleckiego.

Emisja zanieczyszczeń	Ilość zanieczyszczenia w Mg/rok													
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
pyłowych:														
ogółem	32	30	24	27	20	19	17	49	81	44	53	79	68	52
ogółem na 1 km ² powierzchni	0,04	0,04	0,03	0,04	0,03	0,03	0,02	0,07	0,11	0,06	0,07	0,11	0,09	0,07
ze spalania paliw	22	20	14	11	11	9	5	5	5	21	20	9	39	22
węglowo-grafitowe, sadza	3	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2
gazowych:														
ogółem	42 140	44 250	40 777	144 666	146 816	153 318	149 654	227 923	194 057	154 932	89 127	115 921	175 406	184 651
ogółem (bez dwutlenku węgla)	206	203	197	246	242	243	249	410	326	349	178	767	651	538
dwutlenek siarki	120	119	119	92	78	113	99	99	141	121	74	84	89	91
tlenki azotu	59	57	55	102	104	85	109	150	125	182	68	379	193	233
tlenek węgla	27	27	23	46	51	34	36	153	56	34	31	27	114	83
dwutlenek węgla	41 934	44 047	40 580	11 420	146 574	153 075	149 405	227 513	193 731	154 583	88 949	115 154	174 755	184 113

Źródło: www.stat.gov.pl

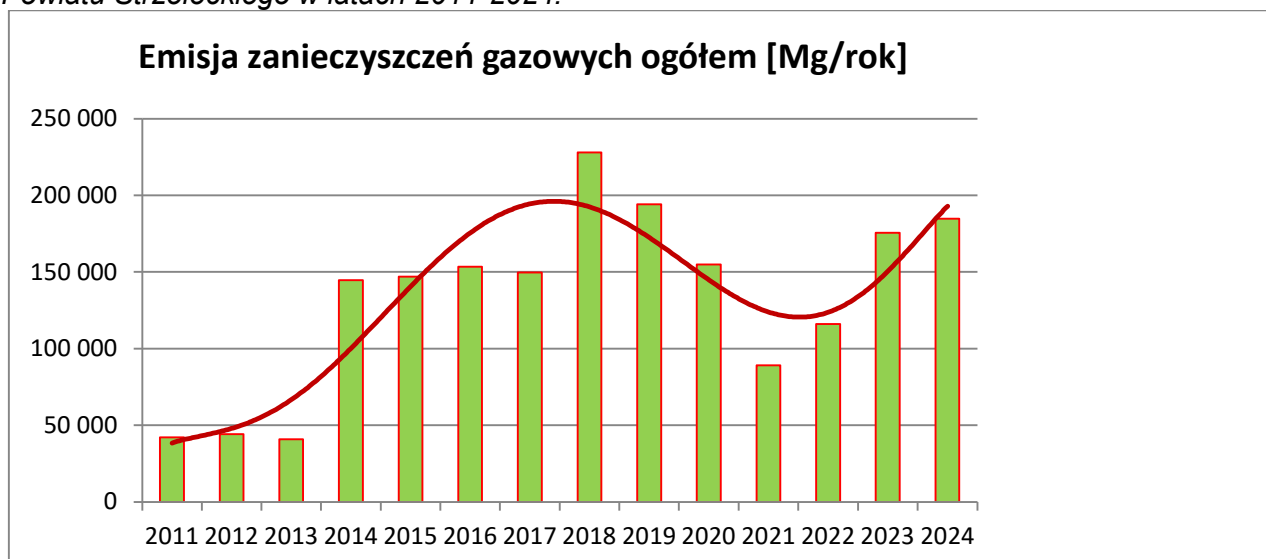
Emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych wraz z tendencją zmian w latach 2011-2024 przedstawiają wykresy poniżej:

Wykres 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Strzeleckiego w latach 2011-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem z zakładów szczególnie uciążliwych z terenu Powiatu Strzeleckiego w latach 2011-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Jakość powietrza atmosferycznego

Rok 2023 – klasyfikacja stref:

Tabela 2. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2023.

Strefa	Ochrona zdrowia											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
Strefa opolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim Raport wojewódzki za rok 2023 rok GIOŚ-RWMŚ w Opolu

- 1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2
- 2) Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2023” obszar Powiatu Strzeleckiego w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni i O₃, natomiast do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji B(a)P.
- wg kryterium ochrony roślin do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO_x i O₃.

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2024:

Tabela 3. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2024.

Strefa	Ochrona zdrowia											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
Strefa opolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim Raport wojewódzki za rok 2024 rok GIOŚ-RWMŚ w Opolu

- 1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2
- 2) Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa opolska uzyskała klasę A

Na podstawie „Rocznej oceny jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2024” obszar Powiatu Strzeleckiego w ramach „strefy opolskiej” został zakwalifikowany:

- wg kryterium ochrony zdrowia do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO₂, C₆H₆, CO, PM₁₀, PM_{2,5}, Pb, As, Cd, Ni i O₃, natomiast do **klasy C** z powodu przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji B(a)P.
- wg kryterium ochrony roślin do **klasy A** ze względu na poziom, SO₂, NO_x i O₃.

Na terenie Powiatu Strzeleckiego GIOŚ-RWMŚ w Opolu w 2024 roku prowadził bezpośredni monitoring jakości powietrza na stacji pomiarowej przy ul. Kard. Wyszyńskiego 12. Wyniki pomiarów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 4. Wyniki pomiarów na stacji pomiarowej w Strzelcach Opolskich w 2024 r.

Stacja pomiarowa	2024	Kompletność serii	Poziom dopuszczalny
<i>Pył zawieszony PM₁₀ – wartość średnioroczna</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	20	95	40 µg/m ³
<i>Pył zawieszony PM₁₀ – liczba dni z przekroczeniami poziomu stężeń 24h</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	7	95	dop. częstość przekraczania 35 dni
<i>Pył zawieszony PM_{2,5} – wartość średnioroczna</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	14	97	20 µg/m ³
<i>Benzen – wartość średnioroczna</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	1	92	5 µg/m ³
<i>Ołów – wartość średnioroczna</i>			

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	0,009	95	0,5 µg/m ³
<i>Arsen – wartość średnioroczna</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	0,8	95	6 ng/m ³
<i>Kadm – wartość średnioroczna</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	0,4	95	5 ng/m ³
<i>Nikiel – wartość średnioroczna</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	0,9	95	20 ng/m ³
<i>Benzo(a)piren – wartość średnioroczna</i>			
Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego 12	2	95	1 ng/m ³

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, raport wojewódzki za rok 2024, GIOŚ-RWMS Opole.

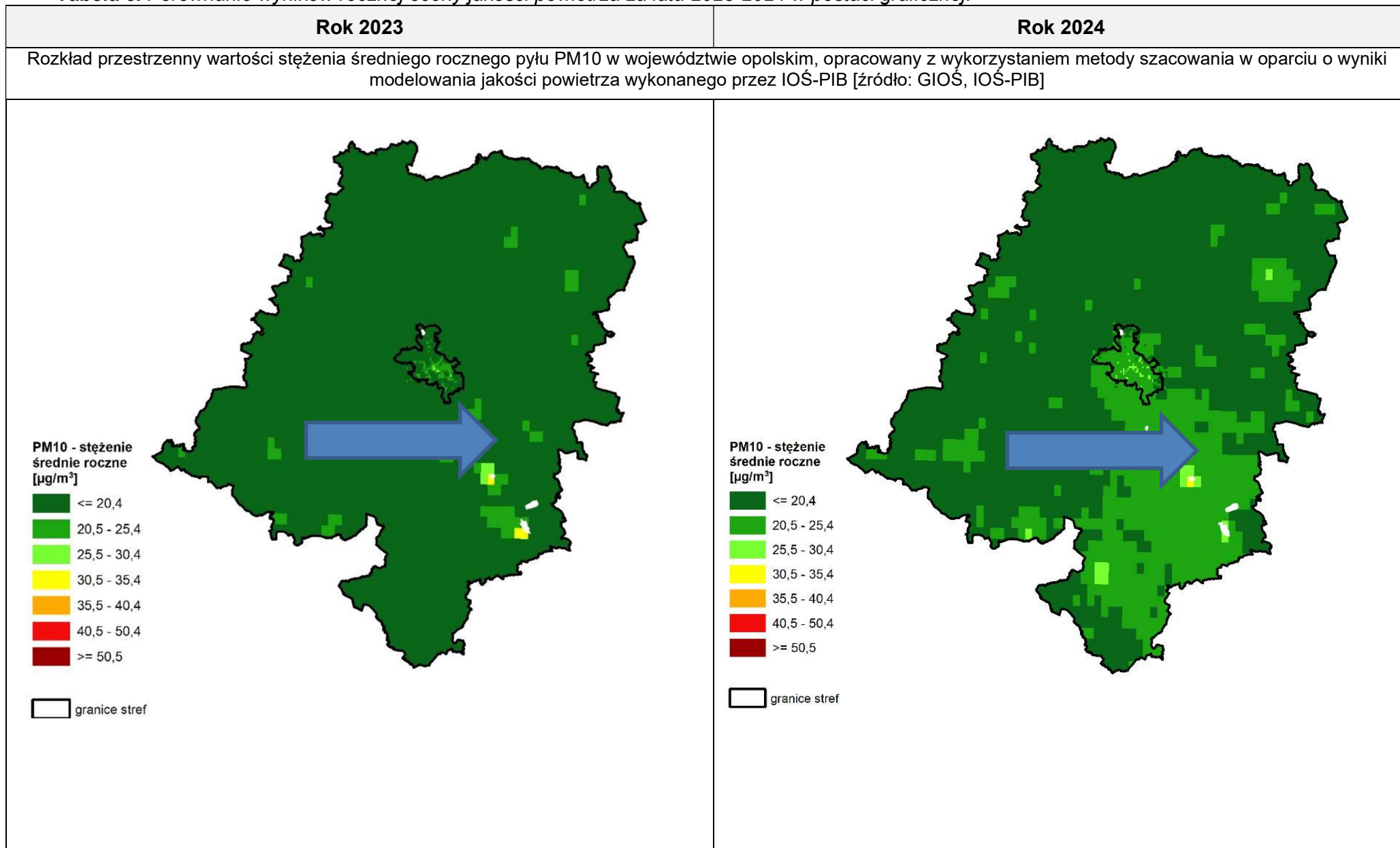
Podsumowanie monitoringu jakości powietrza za lata 2023-2024:

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie Powiatu Strzeleckiego są:

1. źródła komunalno – bytowe: kotłownie lokalne, indywidualne paleniska domowe, emitory z zakładów użyteczności publicznej. Mają one znaczący wpływ na lokalny stan zanieczyszczenia powietrza, są głównym powodem tzw. niskiej emisji. Emitują najczęściej zanieczyszczenia pyłowe i gazowe,
2. źródła transportowe (liniowe) – emisja zanieczyszczeń następuje na niskiej wysokości, tworząc niską emisję. Główne zanieczyszczenia to: węglowodory, tlenki azotu, tlenek węgla, pyły, związki ołowiu, tlenki siarki,
3. źródła przemysłowe – pochodzące z procesów produkcyjnych oraz kotłowni przemysłowych,
4. pylenie wtórne z odsłoniętej powierzchni terenu,
5. zanieczyszczenia napływające spoza terenu powiatu, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.

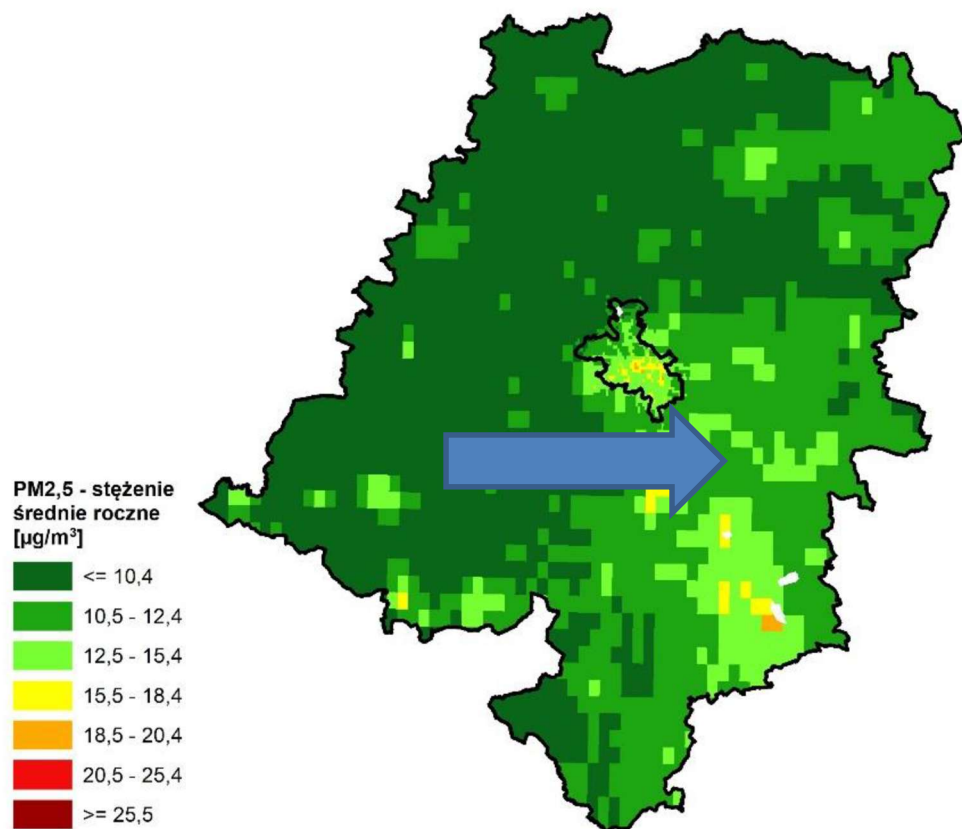
Porównanie jakościowe wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2023-2024 w postaci graficznej przedstawiają rysunki w tabeli poniżej:

Tabela 5. Porównanie wyników rocznej oceny jakości powietrza za lata 2023-2024 w postaci graficznej.

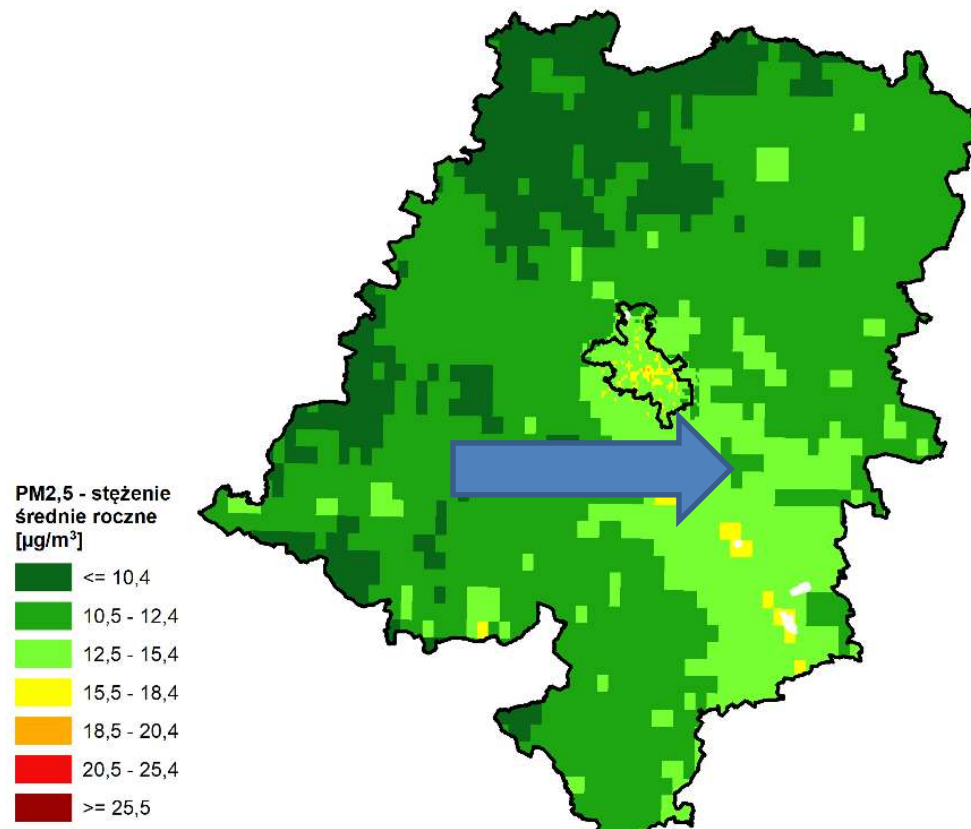

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego pyłu PM_{2,5} w województwie opolskim, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

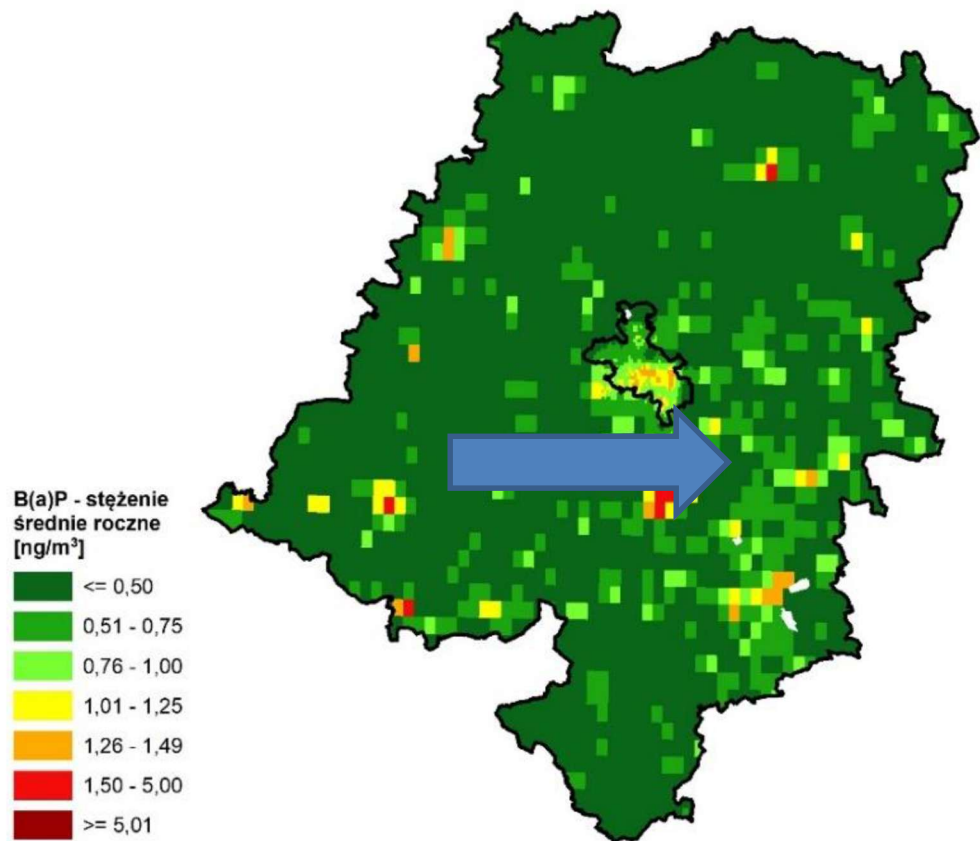
▭ granice stref

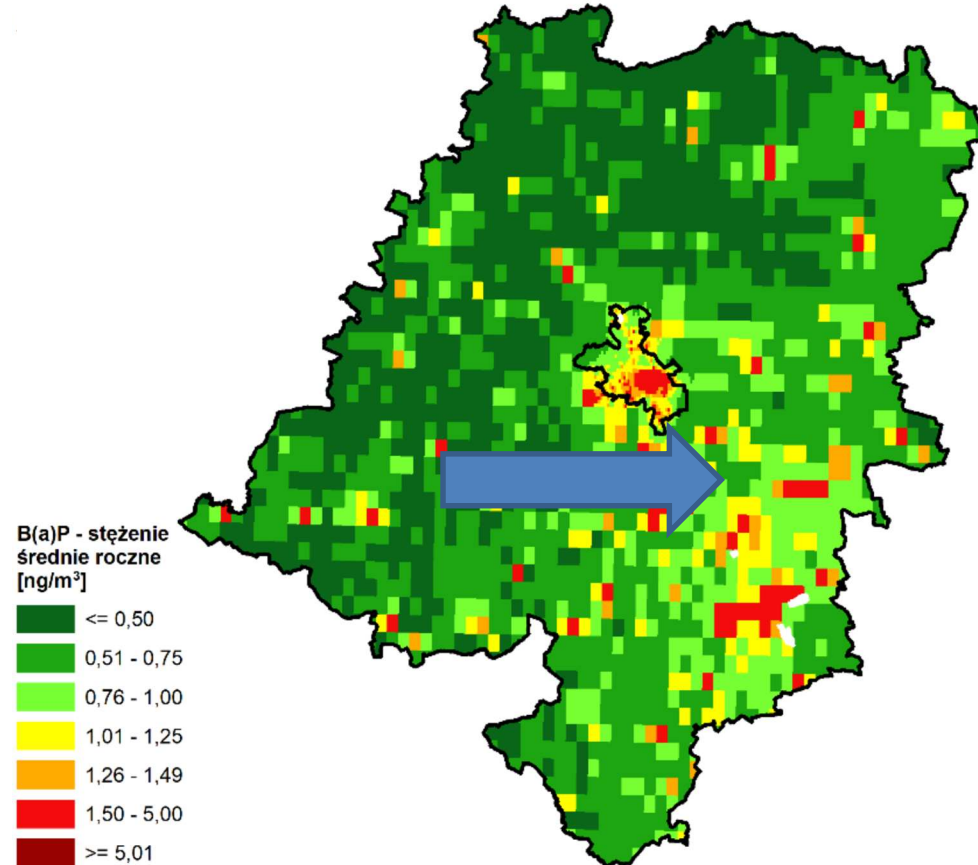
▭ granice stref

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w województwie opolskim, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

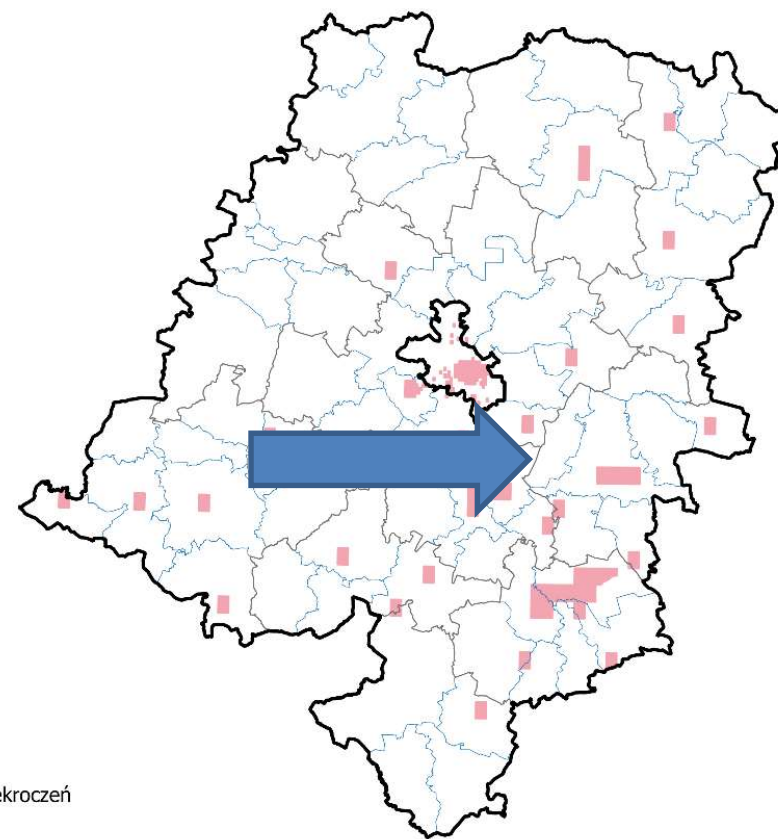

☐ granice stref

☐ granice stref

Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu określonego ze względu na ochronę zdrowia w województwie opolskim [źródło: GIOŚ]

- obszary przekroczeń
- granice stref
- granice powiatów
- granice gmin

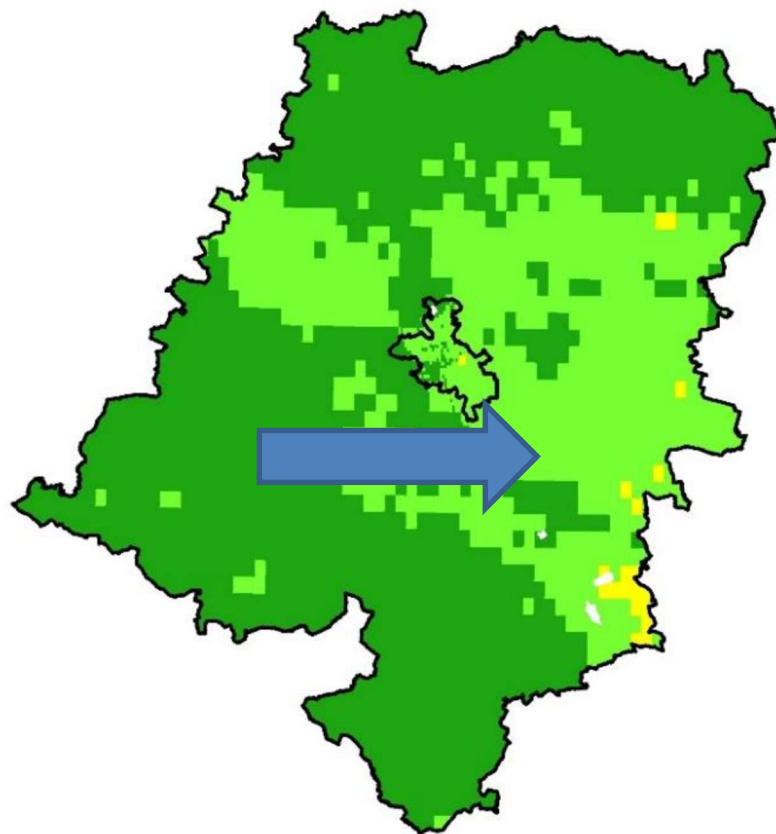
RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniem poziomu docelowego O₃ na obszarze województwa opolskiego – średnia z 3 lat, będący wynikiem modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: IOŚ-PIB]

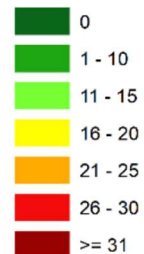
O₃ - liczba dni z przekroczeniami 120 [µg/m³] przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku uśrednione dla 3 lat

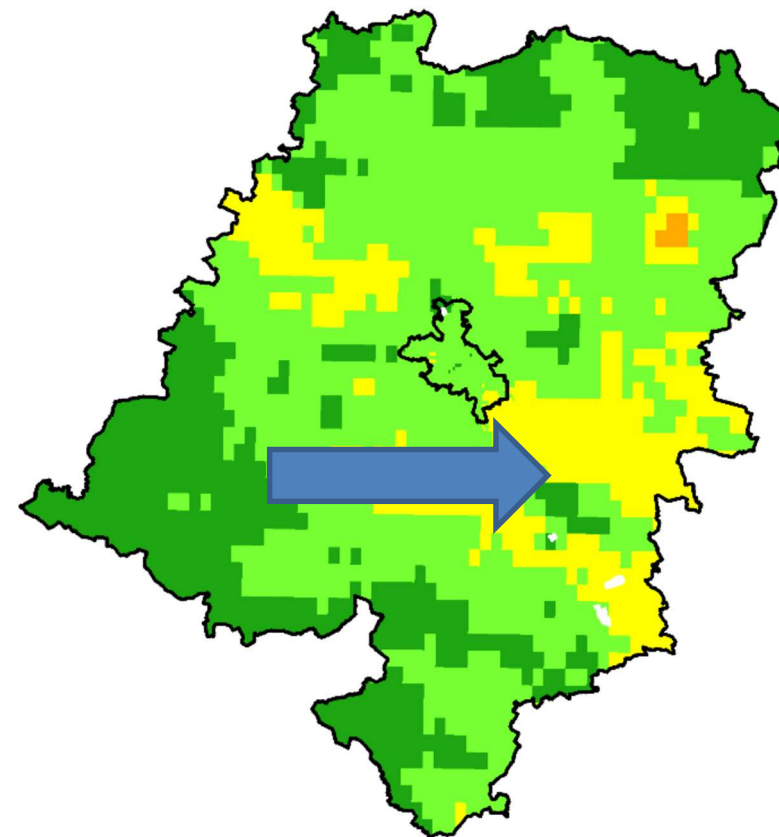
granicze stref

O₃ - liczba dni z przekroczeniami 120 [µg/m³] przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku uśrednione dla 3 lat

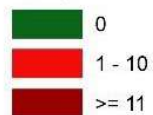
granicze stref

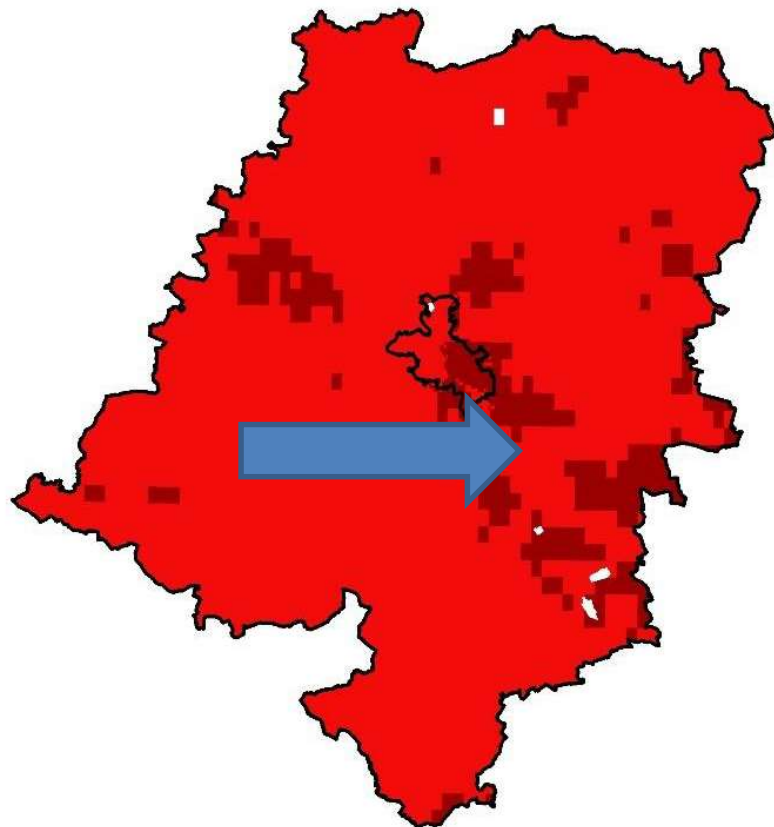
RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Rozkład przestrzenny liczby dni z przekroczeniem poziomu celu długoterminowego O₃ na obszarze województwa opolskiego, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

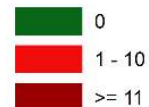
O₃ - liczba dni z przekroczeniami wartości 120 [µg/m³] przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku oceny

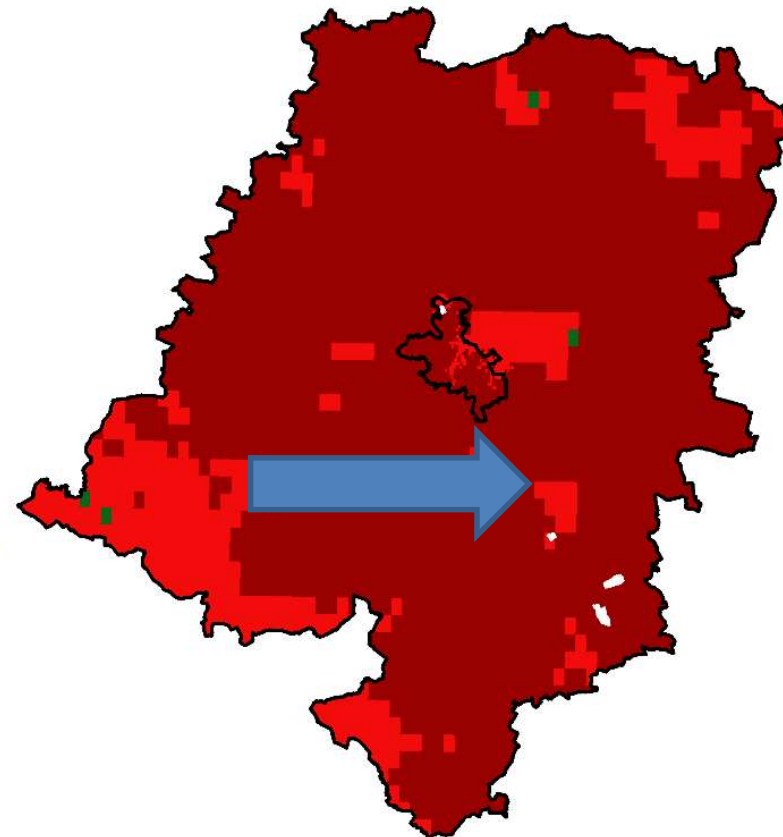
granicze stref

O₃ - liczba dni z przekroczeniami wartości 120 [µg/m³] przez stężenia ośmiogodzinne kroczące w roku oceny

granicze stref

4.2. Klimat akustyczny

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) traktuje hałas jako zanieczyszczenie, wobec którego należy przyjmować takie same ogólne zasady postępowania, jak dla pozostałych zanieczyszczeń i związanych z nimi dziedzin ochrony środowiska.

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu określają:

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. (Dz.U. 2014 r. poz. 112 - tekst jednolity) w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. 2005 Nr 263, poz. 2202 z późn. zmianami),
- wspólnotowe regulacje prawne, w tym Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25.06.2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.

Stan środowiska, ze względu na jego zanieczyszczenia hałasem, określa się za pomocą tzw. klimatu akustycznego. Klimat akustyczny to zespół zjawisk akustycznych kształtowanych przede wszystkim przez źródła hałasu takie jak:

- transport drogowy, kolejowy, lotniczy,
- przemysł,
- przesył energii elektrycznej o wysokich napięciach.

Wartości dopuszczalne poziomów hałasu w środowisku przedstawia tabela poniżej:

Tabela 6. *Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez linie elektroenergetyczne oraz starty, lądowania i przeloty statków powietrznych wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony środowiska przed hałasem.*

Klasa standardu akustycznego	Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i grupy źródeł hałasu	
		L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
1.	A. Strefa ochronna „A uzdrowiska B. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	64	59	50	40
	B. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży				
	C. Tereny domów opieki społecznej				
	D. Tereny szpitali w miastach				
3.	A. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	68	59	55	45
	B. Tereny zabudowy zagrodowej				
	C. Tereny rekreacyjno – wypoczynkowe				
	D. Tereny mieszkaniowo – usługowe				
4.	A. Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

Źródło: GIOŚ-RWMS w Opolu.

Natężenie hałasu w środowisku określa się wartością poziomu dźwięku mierzoną w decybelach (dB). Podstawowym wskaźnikiem klimatu akustycznego jest równoważny poziom dźwięku, który również może być wyznaczony jako suma poziomów odnoszących się do różnych źródeł. Równoważny poziom dźwięku ściśle związany jest również z czasem jego trwania.

Mapy akustyczne, których opracowanie jest wymagane przepisami prawa (ustawa–Prawo ochrony środowiska), z uwagi na zapewnienie jednolitości formy i treści mapy, a także porównywalności wyników, muszą być oparte o określone w przepisach, wspólne dla wszystkich wskaźniki. Wskaźnikami tymi są L_{DWN} oraz L_N .

- L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich dób w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych), z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰); wskaźnik ten służy do określenia ogólnej dokuczliwości hałasu,
- L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony zgodnie z ISO 1996-2: 1987 w ciągu wszystkich pór nocy (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) w roku (rozumianym jako dany rok kalendarzowy w odniesieniu do emisji dźwięku i średni rok w odniesieniu do warunków meteorologicznych); wskaźnik ten służy do określenia zaburzenia snu.

W opracowanej w 2022 roku „Strategicznej mapie hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa opolskiego” (SMH) określono odcinki dróg krajowych dla których przeprowadzono analizy. W ww. mapie znalazły się następujące odcinki dróg z terenu Powiatu Strzeleckiego:

Tabela 7. Zestawienie odcinków dróg krajowych i wojewódzkich na terenie Powiatu Strzeleckiego objętych SMH.

Lp.	Nazwa odcinka	Nr drogi	Kilometraż początku	Kilometraż końca	Długość odcinka
Drogi krajowe i autostrady					
1.	w. Krapkowice - w. Kędzierzyn-Koźle	A4	251+516	273+111	21,595
2.	w. Kędzierzyn-Koźle – w. Strzelce Opolskie	A4	273+111	278+662	5,551
3.	w. Strzelce Opolskie – w. Łany	A4	278+662	281+706	3,044
4.	Tarnów Opolski – Izbicko	94	198+306	203+665	5,359
5.	Izbicko – Strzelce Opolskie	94	203+665	215+834	12,169
6.	Strzelce Opolskie (przejście 1)	94	215+834	216+692	0,858
7.	Strzelce Opolskie (przejście 1)	94	216+692	219+093	2,401
Drogi wojewódzkie					
8.	Strzelce Opolskie – DK94	426	-	-	2,313

Źródło: *Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa opolskiego*

Główne zbiorcze wyniki analiz ekspozycji na hałas dróg krajowych na terenie Powiatu Strzeleckiego przedstawiono w poniższych tabelach. Zawierają one zbiorcze zestawienie narażenia na ponadnormatywny poziom hałasu, w odniesieniu do wskaźników L_{DWN} oraz L_N . Ekspozycję/narażenie wyznaczono wg powyższych kryteriów, tj. w odniesieniu do:

- powierzchni obszarów [km²],
- liczby mieszkańców,
- liczby budynków szkolnych i przedszkolnych.

Tabela 8. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_{DWN} na obszarze Powiatu Strzeleckiego.

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku wskaźnik L_{DWN}	1-5 dB	>5-10 dB	>10-15 dB	>15 dB
Powierzchnia obszarów ekspozycyjnych w danym zakresie [km ²]	0,107	0,031	0,001	0,000
Liczba ekspozycyjnych mieszkańców w danym zakresie	700	200	0	0

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa opolskiego

Tabela 9. Poziomy dźwięku w środowisku określone przez wskaźnik L_N na obszarze Powiatu Strzeleckiego.

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w środowisku wskaźnik L_N	1-5 dB	>5-10 dB	>10-15 dB	>15 dB
Powierzchnia obszarów eksponowanych w danym zakresie [km ²]	0,097	0,022	0,001	0,000
Liczba eksponowanych mieszkańców w danym zakresie	500	300	0	0

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa opolskiego

Staraniem Marszałka województwa opolskiego opracowany został nowy „Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”, uchwalony uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr II/11/2024 z dn. 28 maja 2024 r.

Program ochrony środowiska przed hałasem został opracowany dla terenów poza aglomeracjami położonych wzdłuż dróg krajowych i dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie oraz linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie zlokalizowanych w województwie opolskim.

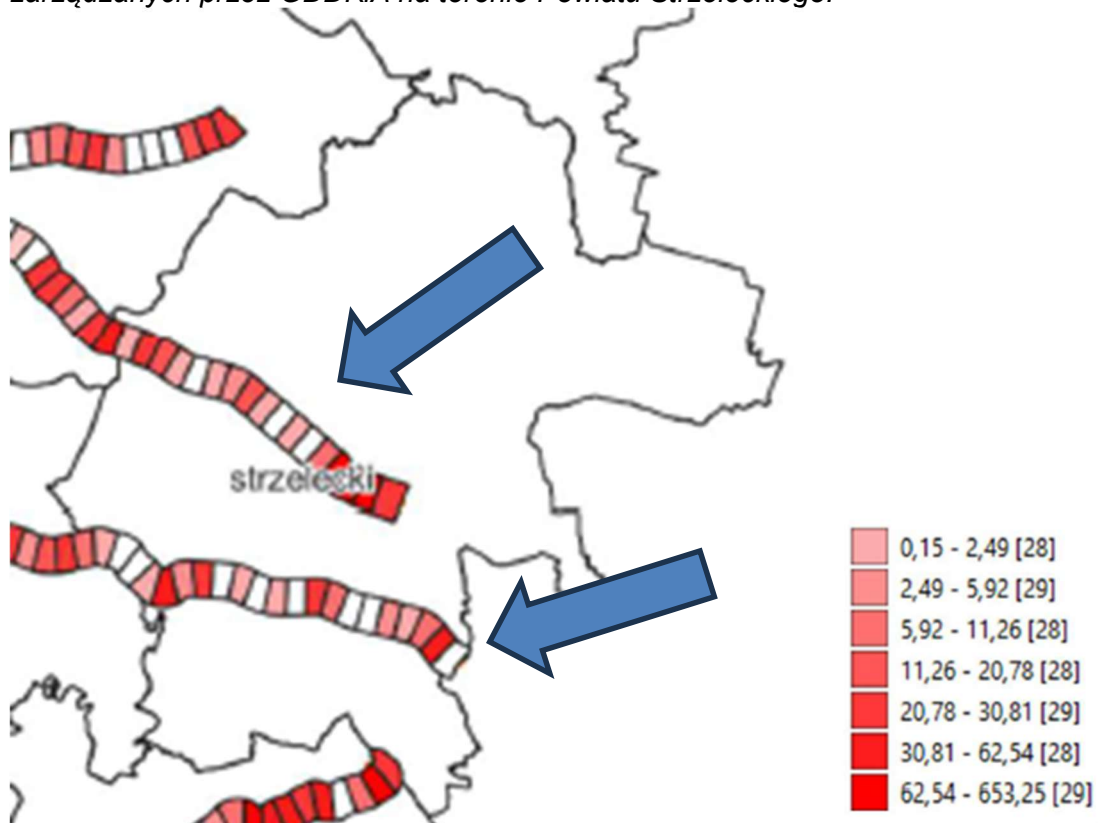
Celem Programu ochrony środowiska przed hałasem jest określenie niezbędnych priorytetów i wskazanie działań mających na celu zmniejszenie uciążliwości i ograniczenie poziomu hałasu. Program wykonywany jest na obszarze pokrywającym się z zakresem map akustycznych dla odcinków dróg krajowych i wojewódzkich w województwie opolskim o średniodobowym natężeniu ruchu (SDR) przekraczającym 8 219 pojazdów/dobę, co odpowiada 3 000 000 pojazdów w ciągu roku, oraz dla odcinków linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 przejazdów rocznie, które to mapy pełnią funkcję źródła informacji o stanie klimatu akustycznego. W ramach Programu przedstawiono szereg zaleceń o charakterze rozwiązań technicznych oraz wskazano kierunki innych działań, których realizacja pozwoli w największym stopniu osiągnąć wyznaczony cel. W opracowaniu opisane zostały koncepcje działań naprawczych, mających na celu poprawę stanu klimatu akustycznego, przedstawione w ramach opracowanych map akustycznych będących przedmiotem oceny dróg krajowych, wojewódzkich i linii kolejowych.

Na terenie Powiatu Strzeleckiego występują tereny wymagające podjęcia działań ograniczających poziom hałasu w środowisku:

w otoczeniu DW426:

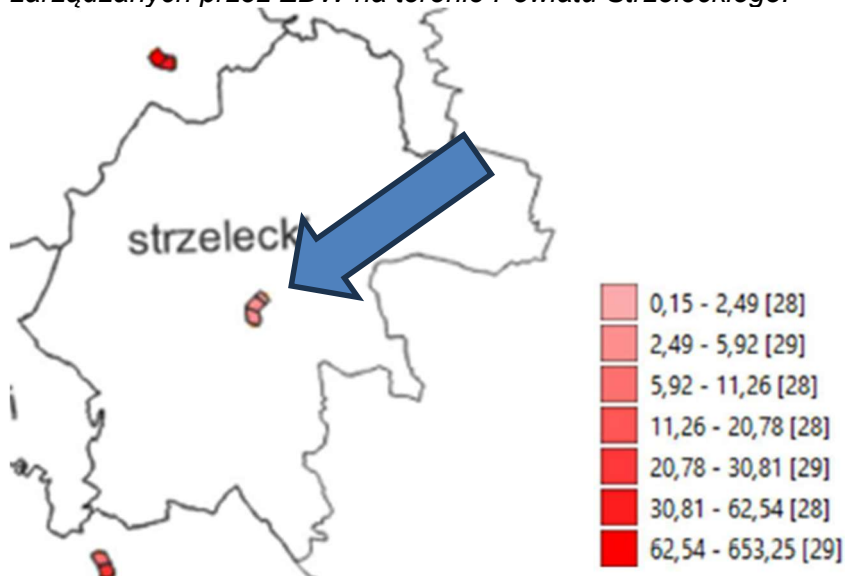
- przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN} : Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB występują wzdłuż całego odcinka i sięgają jednego budynku szkolnego (ul. Matejki 1) Przekroczenia w zakresie od 5,1 dB do 10 dB nie sięgają zabudowy chronionej,
- przekroczenia dla wskaźnika L_N : Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 3 budynków chronionych.

Rysunek 1. Mapa rozkładu przestrzennego wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami, zarządzanych przez GDDKiA na terenie Powiatu Strzeleckiego.

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego 2024

Rysunek 2. Mapa rozkładu przestrzennego wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami, zarządzanych przez ZDW na terenie Powiatu Strzeleckiego.

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego 2024

Rysunek 3. Obszary jednostkowe stanowiące 10 % obszarów zidentyfikowanych jako te, w których występuje największa wartość wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami zarządzanych przez GDDKiA.

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego 2024

Rysunek 4. Obszary jednostkowe stanowiące 10 % obszarów zidentyfikowanych jako te, w których występuje największa wartość wskaźnika N_{HA} dla dróg poza aglomeracjami zarządzanych przez ZDW.

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego 2024

Szacunkowe zmniejszenie liczby osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w otoczeniu dróg krajowych na terenie Powiatu Strzeleckiego w postaci:

znaczej uciążliwości:

- wskaźnik określający całkowitą liczbę osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci znacznej uciążliwości obliczony dla sytuacji aktualnej, uzyskany ze strategicznych map hałasu: wartość N_{HA} : 775
- wskaźnik określający całkowitą liczbę osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci znacznej uciążliwości obliczony dla sytuacji prognozowanej po zrealizowaniu działań naprawczych: wartość N_{HA} : 592 (zmniejszenie o 183 osoby)

znaczących zaburzeń snu:

- wskaźnik określający całkowitą liczbę osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci znaczących zaburzeń snu obliczony dla sytuacji aktualnej, uzyskany ze strategicznych map hałasu: wartość N_{HA} : 533
- wskaźnik określający całkowitą liczbę osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci znaczących zaburzeń snu obliczony dla sytuacji prognozowanej po zrealizowaniu działań naprawczych: wartość N_{HA} : 398 (zmniejszenie o 135 osób)

choroby niedokrwiennej serca:

- wskaźnik określający całkowitą liczbę osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci choroby niedokrwiennej serca obliczony dla sytuacji aktualnej, uzyskany ze strategicznych map hałasu: wartość N_{HA} : 0,7
- wskaźnik określający całkowitą liczbę osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu w postaci choroby niedokrwiennej serca obliczony dla sytuacji prognozowanej po zrealizowaniu działań naprawczych: wartość N_{HA} : 0,5 (zmniejszenie o 0,2 osób)

4.3. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) - dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi. Ochrona przed polami polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W odniesieniu do Powiatu Strzeleckiego źródłami emisji promieniowania elektromagnetycznego są:

- stacje i linie energetyczne,
- pojedyncze nadajniki radiowe,
- stacje transformatorowe,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- radiostacje amatorskie i stacje CB-radio,
- stacje bazowe łączności radiotelefonicznej,
- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne pracujące w przemyśle, placówkach naukowo badawczych, ośrodkach medycznych,
- urządzenia powszechnego użytku emitujące pola elektromagnetyczne, w tym pojedyncze aparaty telefonii komórkowej, sterowniki radiowe itp.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2022 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2022 poz. 2630).

Badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzi GIOŚ-RWMŚ w Opolu. W 2023 roku GIOŚ-RWMŚ przeprowadził pomiary natężenia promieniowania elektromagnetycznego łącznie w trzech punktach pomiarowych na terenie Powiatu Strzeleckiego. Przeprowadzone badania wykazały, że w żadnym z badanych punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnej, określonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia (Dz.U. 2019, poz. 2448) z dnia 19 grudnia 2019 r. Wyniki pomiarów przedstawia tabela poniżej:

Tabela 10. Punkty pomiarowe PEM na terenie Powiatu Strzeleckiego w 2023 roku.

Lokalizacja	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości [V/m]
2023 r.	
Strzelce Opolskie, ul. Krakowska	1,16
Zawadzkie, ul. Stawowa	0,65

Ujazd, Plac 1 Maja	<0,5
--------------------	------

Źródło: Badania PEM w 2023 r. GIOŚ-RWMS w Opolu

Zgodnie z art. 124 ustawy Prawo ochrony środowiska Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi, aktualizowany corocznie, rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów PEM określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Obecnie WIOŚ w Opolu nie posiada wykazu terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku z wyszczególnieniem terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludności ponieważ przeprowadzone badania nie wykazały takich przekroczeń.

Dla ochrony mieszkańców powiatu przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym ogranicza się inwestowanie w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących linii elektroenergetycznych wysokich i najwyższych napięć. Wymaga się okresowego wykonywania stosownych pomiarów - wg przepisów prawa powszechnego - dla wyznaczania rzeczywistych zasięgów stref oddziaływania linii i urządzeń oraz ew. ustalenia stref ograniczonego użytkowania. Należy dążyć do stopniowego zastępowania ograniczeń w zagospodarowywaniu terenów wzdłuż linii zmniejszaniem zasięgu ich oddziaływania osiąganym środkami technicznymi. Przy zbliżeniach linii do budynków mieszkalnych po stwierdzeniu przekroczenia dopuszczalnego rzeczywistego natężenia pola elektromagnetycznego wymaga się ekranowania linii.

4.4. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa

4.4.1. Wody powierzchniowe

Obecnie klasyfikację wód powierzchniowych określa się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475).

Rozporządzenie to definiuje 5 klas stanu ekologicznego:

- klasa I – stan bardzo dobry – dla wód o niezmienionych warunkach przyrodniczych lub zmienionych tylko w bardzo niewielkim stopniu,
- klasa II – stan dobry – gdy zmiany warunków przyrodniczych w porównaniu do warunków niezakłóconych działalnością człowieka są niewielkie,
- klasa III – stan umiarkowany – obejmujący wody przekształcone w średnim stopniu,
- klasa IV – stan słaby – wody o znacznie zmienionych warunkach przyrodniczych (biologicznych, fizyko-chemicznych, morfologicznych), gdzie gatunki roślin i zwierząt znacznie różnią się od tych, które zwykle towarzyszą danemu typowi jednolitej części wód,
- klasa V – stan zły – wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki.

Dodatkowo uwzględniono zasady określone szczegółowo w opracowanych przez GIOŚ wytycznych dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska do przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Odstąpiono od stosowania zasady dziedziczenia wyników klasyfikacji wskaźników biologicznych, hydromorfologicznych, wskaźników fizykochemicznych, jak również wskaźników chemicznych (czyli nie uwzględniano w ocenie stanu/potencjału ekologicznego oraz w ocenie stanu chemicznego wyników klasyfikacji w/w wskaźników z ubiegłych lat).

Podstawowym elementem w gospodarowaniu wodami, do którego odnoszą się również oceny stanu wód są jednolite części wód (JCW). Prawo wodne dzieli JCW na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) i jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Jednolitą częścią wód powierzchniowych jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, a także fragment morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych.

Klasyfikacja elementów biologicznych:

Klasyfikacja elementów biologicznych polega na nadaniu każdemu badanemu elementowi jednej z pięciu klas jakości wód powierzchniowych, przy czym:

- klasa I oznacza stan bardzo dobry/maksymalny potencjał biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa II oznacza stan/potencjał dobry biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa III oznacza stan/potencjał umiarkowany biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa IV oznacza stan/potencjał słaby biologicznego wskaźnika jakości wód,
- klasa V oznacza stan/potencjał zły biologicznego wskaźnika jakości wód.

Po porównaniu wyników klasyfikacji uzyskanych dla poszczególnych elementów biologicznych o wyniku klasyfikacji decydował ten element, któremu nadano najmniej korzystną klasę.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych:

Do elementów fizykochemicznych, wspierających elementy biologiczne, zalicza się wskaźniki charakteryzujące:

- stan fizyczny, w tym warunki termiczne,
- zasolenie,
- zakwaszenie,
- warunki biogenne,

oraz wskaźniki z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych polega na przypisaniu każdemu badanemu wskaźnikowi odpowiedniej klasy jakości wód powierzchniowych, przy czym:

- klasa I oznacza stan bardzo dobry/maksymalny potencjał,
- klasa II oznacza stan dobry/dobry potencjał,
- niespełnienie wymogów klasy II oznacza stan/potencjał poniżej dobrego.

Określenia klasy jakości wód dla każdego z badanych wskaźników dokonuje się przez porównanie wartości średniej rocznej (o ile w załącznikach do rozporządzenia nie określono inaczej) z wartościami granicznymi, przy czym ilość wyników pomiarów przyjmowana do obliczeń średniej rocznej nie może być mniejsza niż 4. O klasyfikacji decyduje ten wskaźnik, któremu nadano najmniej korzystną klasę.

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego:

Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód ocenia się na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Klasyfikację stanu ekologicznego przeprowadza się dla naturalnych jednolitych części wód powierzchniowych. Klasyfikacja polega na nadaniu jednolitej części wód powierzchniowych jednej z pięciu klas stanu ekologicznego, przy czym:

- klasa I oznacza bardzo dobry stan ekologiczny,
- klasa II oznacza dobry stan ekologiczny,
- klasa III oznacza umiarkowany stan ekologiczny,
- klasa IV oznacza słaby stan ekologiczny,
- klasa V oznacza zły stan ekologiczny.

Stan/potencjał ekologiczny JCWP klasyfikuje się na podstawie danych uzyskanych w wyniku realizacji badań monitoringowych w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym.

Klasyfikacja stanu chemicznego:

Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się na podstawie oceny wyników badań substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających. Przyjmuje się, że jednolita część wód jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli dla każdego punktu pomiarowo-kontrolnego wartości średnioroczne (wyrażone jako średnia arytmetyczna z pomierzonych stężeń wskaźników) oraz stężenia maksymalne (wyrażone jako 90 percentyl) nie przekraczają dopuszczalnych wartości odpowiednio średniorocznych i dopuszczalnych stężeń maksymalnych określonych dla poszczególnych kategorii wód. Jeżeli JCWP nie spełnia ww. wymagań określa się jej stan chemiczny jako „poniżej dobrego”.

Klasyfikacja stanu:

Stan jednolitych części wód powierzchniowych ocenia się na podstawie wyników badań z reprezentatywnego dla danej JCWP punktu pomiarowego, uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego JCWP i wyniki klasyfikacji stanu chemicznego.

Stan jednolitej części wód można ocenić jako dobry lub zły, w zależności od klasyfikacji stanu chemicznego i stanu/potencjału ekologicznego. Jednolita część wód powierzchniowych może być oceniana jako będąca w dobrym stanie tylko jeżeli jej stan chemiczny jest dobry i jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny są co najmniej dobre.

Sposób klasyfikacji wskaźników biologicznych i hydromorfologicznych oraz fizykochemicznych elementów jakości wód powierzchniowych uległ w 2017 roku istotnym zmianom, w stosunku do lat poprzednich. Zmiany te dotyczą zwłaszcza oceny hydromorfologicznej rzek, która została oparta na Hydromorfologicznym Indeksie Rzecznym (HIR) oraz klasyfikacji wskaźników fizykochemicznych, w której każdy typ ma własny zestaw wartości granicznych klas. W przeważającej większości JCWP spowodowało zaostrenie kryteriów klasyfikacji. Stąd klasyfikacja elementów fizykochemicznych w wielu przypadkach jest niższa w stosunku do poprzednich lat, mimo braku rzeczywistej zmiany w mierzonych stężeniach substancji zanieczyszczających.

Stan chemiczny określa się na podstawie badań substancji z grupy wskaźników chemicznych charakteryzujących występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021 poz. 1475) oceniane są substancje priorytetowe oraz wskaźniki innych substancji zanieczyszczających, zgodnie z wnioskiem Komisji Europejskiej KOM 2006/0129 (COD) dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie norm jakości środowiska w dziedzinie polityki wodnej oraz zmieniająca dyrektywę 2000/60/WE. Ocena stanu chemicznego polega na porównaniu wyników badań do wartości granicznych chemicznych wskaźników jakości wód dla danego typu jednolitych części wód przedstawionych w załączniku nr 8 wyżej cytowanego rozporządzenia. Przekroczenie tych wartości powoduje przyjęcie złego stanu chemicznego.

Ocena wód powierzchniowych poprzez określenie ich stanu ekologicznego jest nowym podejściem zgodnym z założeniami Dyrektywy 2000/60/WE, zwanej Ramową Dyrektywą Wodną. Stan ekologiczny wód określany jest na podstawie elementów biologicznych (fitoplankton, fitobentos, makrolity, makrobezkręgowce bentosowe i ryby) oraz parametrów wspomagających (elementy fizykochemiczne).

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły.

W roku 2023 przeprowadzone zostały badania jakości tzw. Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) na terenie województwa opolskiego, w tym dla ośmiu JCWP obejmujących teren Powiatu Strzeleckiego. Wyniki oceny JCWP przedstawione zostały w tabeli poniżej:

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Tabela 11. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu JCWP obejmujących teren Powiatu Strzeleckiego w 2023 r.

Nazwa JCWP/ nazwa ppk	Klasa elementów				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny JCWP	Ocena stanu JCWP
	biologicznych	hydromorfo- logicznych	fizyko- chemicznych	fizyko-chemicznych – specyficzne zanieczyszcz. syntetyczne. i niesyntetyczne			
Bziczka – ppk Bziczka Zawadzkie PLRW600017118329	V	III	>II	II	W roku 2023 nie została dokonana klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód, zgodnie z § 14 i § 15 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1475).		
Kłodnica od Dramy do ujścia – ppk Kłodnica ujście do Odry PLRW60000116999	-	-	>II	-			
Kanał Hutniczy – ppk Kanał Hutniczy – Zawadzkie PLRW6000101181989	V	IV	>II	II			
Lublinica – ppk Lublinica – Zawadzkie PLRW60001011829	IV	-	>II	>II			
Mała Panew od Ligockiego Potoku do Lublinicy – ppk Mała Panew - Zawadzkie PLRW600019118199	II	-	II	-			
Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi – ppk Odra – Obrowiec PLRW60001911759	-	-	>II	-			
Łącka Woda – ppk Łącka Woda – Januszkowice PLRW60001011729	-	-	II	-			
Bziniczka – ppk Bziniczka – Kolonowskie PLRW600010118349	I	-	-	-			

Źródło: Klasyfikacja i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych w 2023 r., GIOS-RWMS w Opolu.

Uwaga:

Zaznaczyć należy, iż umiejscowienie punktów pomiarowych dla poszczególnych JCWP poza terenem powiatu determinuje przedstawiony wyżej wynik pomiaru, jednakże nie określa jakości wód powierzchniowych bezpośrednio na terenie powiatu.

Analiza parametrów wód w badanych przez GIOŚ-RWMS dla badanych JCWP wykazała:

Elementy biologiczne:

- dla jednej JCWP określono I klasę elementów biologicznych,
- dla jednej JCWP określono II klasę elementów biologicznych,
- dla jednej JCWP określono IV klasę elementów biologicznych,
- dla dwóch JCWP określono V klasę elementów biologicznych,
- dla trzech JCWP nie określono klasy elementów biologicznych.

Elementy hydromorfologiczne:

- dla jednej JCWP określono III klasę elementów hydromorfologicznych,
- dla trzech JCWP określono IV klasę elementów hydromorfologicznych.
- dla sześciu JCWP nie określano klasy elementów hydromorfologicznych.

Elementy fizykochemiczne:

- dla dwóch JCWP określono II klasę elementów fizykochemicznych,
- dla pięciu JCWP określono >II klasę elementów fizykochemicznych,
- dla jednej JCWP nie określono klasy elementów fizykochemicznych.

Elementy fizykochemiczne - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne:

- dla dwóch JCWP określono II klasę elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne,
- dla jednej JCWP określono >II klasę elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne,
- dla pięciu JCWP nie określano klasy elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne.

Stan/potencjał ekologiczny, stan chemiczny i stan ogólny JCWP nie były określane.

Eutrofizacja – proces wzbogacania zbiorników wodnych w pierwiastki biofilne, skutkujący wzrostem trofii, czyli żyzności wód. Proces ten dotyczy nie tylko zbiorników wodnych, ale również cieków. Główną przyczyną eutrofizacji jest wzrastający ładunek pierwiastków biogennych, przede wszystkim fosforu. Wzrost dopływu fosforu obejmuje nie tylko wzrost zrzutów ścieków, ale także wzrastającą w nich zawartości środków piorących i innych detergentów, zawierających fosfor. Większa ilość tego biogenu związana jest także z intensyfikacją nawożenia oraz wzrostem erozji w zlewni. Wzrost dopływu azotu, drugiego z biogenów, związany jest ze wzrastającą emisją tlenków azotu do atmosfery, a tym samym dużą ich zawartością w opadach atmosferycznych. Do wzrostu ilości azotu przyczynia się również nawożenie ziemi uprawnej, ponieważ fosfor znajdujący się w glebie nie jest pierwiastkiem silnie mobilnym. Silne opady deszczu mogą łatwo wypłukiwać azot z powierzchniowej warstwy gleby oraz z nawozów, przy czym do zbiornika mogą być też wniesione znaczne ilości fosforu.

Proces eutrofizacji nasila się wraz ze wzrostem temperatury.

Wyniki oceny eutrofizacji JCWP na terenie Powiatu Strzeleckiego w latach 2020-2023 przedstawione zostały w tabeli poniżej:

Tabela 12. Wyniki oceny eutrofizacji wód wykonanej dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych zlokalizowanych na obszarze Powiatu Strzeleckiego w latach 2020-2023.

Nazwa JCWP	Nazwa ppk	Kod JCWP	Klasa wskaźników eutrofizacji	Klasa wskaźników eutrofizacji: I lub II: NIE, III, IV lub V: TAK
Zakrzówka	Zakrzówka – Chorula	PLRW60001011774	III	TAK
Słotnik	Słotnik – Wielmierzowice	PLRW60001011732	III	TAK
Krępa	Krępa – Krępna	PLRW60001011752	III	TAK
Jasionna	Jasionna – Obrowiec	PLRW6000101175829	III	TAK
Żelazna	Żelazna – droga rowerowa	PLRW6000101181949	II	NIE
Poleśnica	Poleśnica - ujście do Kanału Gliwickiego	PLRW600009117164	IV	TAK
Bziniczka	Bziniczka Kolonowskie	PLRW600017118349	III	TAK
Myślina	Myślina – pon. Myśliny	PLRW600017118389	III	TAK
Bziczka	Bziczka - Zawadzkie	PLRW600010118329	III	TAK
Chrząstawa od źródła do Suchej	Chrząstawa (Jemielnica) – Chrząstowice	PLRW600010118879	III	TAK
Dopływ w Kędzierzynie-Koźlu	Dopływ w Kędzierzynie-Koźlu – droga nr 423	PLRW60001011718	III	TAK
Kanał Hutniczy	Kanał Hutniczy - Zawadzkie	PLRW6000101181989	III	TAK
Lublinica	Lublinica - Zawadzkie	PLRW60001011829	III	TAK
Kanał Gliwicki do ujścia	Kanał Gliwicki – Kędzierzyn-Koźle (Kłodnica)	PLRW600016117169	IV	TAK
Kłodnica od Dramy do ujścia	Kłodnica ujście do Odry	PLRW60000116999	III	TAK
Łącka Woda	Łącka Woda - Januszkowice	PLRW60001011729	III	TAK
Mała Panew od Ligockiego Potoku do Lublinicy	Mała Panew - Zawadzkie	PLRW600019118199	III	TAK
Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Odra – Obrowiec	PLRW60001911759	IV	TAK

Źródło: Ocena eutrofizacji wód powierzchniowych w latach 2020-2023, GIOŚ-RWMŚ

Objaśnienia: JCWP - **Jednolite części wód** zostały wyznaczone, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, która definiuje je jako: oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych.

4.4.2. Wody podziemne

Zakres dopuszczalnych wartości wskaźników jakości wody określają następujące akty prawne:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148).
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. rozporządzenie w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294).

Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadza GIOŚ-RWMS w Opolu. Monitoring wód podziemnych obejmuje punkty pomiarowe, monitorujące wszystkie główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP), użytkowe poziomy wodonośne, obszary zwiększonego drenażu oraz obszary szczególnie zagrożone przez przemysł. Uwzględnia warunki hydrogeologiczne w ujęciu regionalnym i lokalnym oraz występowanie potencjalnych ognisk zanieczyszczeń i zagrożeń wód podziemnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska oceny jakości elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych oraz oceny stanu chemicznego i stanu ilościowego wód podziemnych dokonuje się dla każdego okresu, do którego stosuje się plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Zarówno badania jak i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba hydrogeologiczna (art. 349 ustawy Prawo wodne, Dz.U. 2023 poz. 1478 – tekst jednolity). Przy określaniu klasy jakości wód podziemnych (I-V) w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie elementów fizykochemicznych, gdy jest ono spowodowane przez naturalne procesy, z zastrzeżeniem, że to przekroczenie nie dotyczy elementów fizykochemicznych oznaczonych w załączniku symbolem „H” (substancje niebezpieczne) i mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej niższej klasy jakości wody. W przypadku większej liczby badań monitoringowych w ciągu roku do porównań przyjmuje się wartość średniej arytmetycznej stężeń badanych elementów fizykochemicznych uzyskanych z rocznych wyników badań monitoringowych w punkcie pomiarowym.

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Klasyfikacja pięć klas jakości wód, z uwzględnieniem przepisów w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

klasa I – wody o bardzo dobrej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej,
- żaden ze wskaźników jakości wody nie przekracza wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa II – wody dobrej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływania antropogeniczne,
- wskaźniki jakości wody, z wyjątkiem żelaza i manganu, nie przekraczają wartości dopuszczalnych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa III – wody zadowalającej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,
- mniejsza część wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa IV – wody niezadowalającej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz słabego oddziaływania antropogenicznego,
- większość wskaźników jakości wody przekracza wartości dopuszczalne jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

klasa V – wody złej jakości:

- wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływania antropogeniczne,
- woda nie spełnia wymagań określonych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2023 roku na terenie Powiatu Strzeleckiego zlokalizowano pięć punktów pomiarowych wód podziemnych. Charakterystykę uzyskanych wyników w poszczególnych punktach pomiarowych przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 13. Charakterystyka punktów pomiarowych wód podziemnych w 2023 roku na terenie Powiatu Strzeleckiego.

Miejscowość /Gmina	Użytkowanie terenu	Rodzaj punktu pomiarowego	JCWPd	Typ ośrodka wodonośnego	Klasa jakości
Poręba (gm. Leśnica)	grunty orne	studnia wiercona	127	porowo-szczelinowo-krasowy	III
Jemielnica (gm. Jemielnica)	grunty orne	studnia wiercona	110	szczelinowo-krasowy	IV
Zawadzkie (gm. Zawadzkie)	zabudowa wiejska	piezometr		porowy	III
Strzelce Opolskie (gm. Strzelce Opolskie)	lasy	studnia wiercona		szczelinowo-krasowy	III
Grzeboszowice (gm. Ujazd)	zabudowa wiejska	piezometr	128	szczelinowo-krasowy	IV

Źródło: Materiały: GIOŚ-RWMS w Opolu.

Badane w 2023 roku wody podziemne były wodami III i IV klasy jakości.

4.4.3. Gospodarka wodno-ściekowa

Emisja zanieczyszczeń do wód

Czynnikiem stanowiącym największe zagrożenie dla stanu jakości wód jest działalność antropogeniczna. Do głównych presji wywieranych przez człowieka na środowisko wodne należy zaliczyć:

- pobór wód na różne cele,
- wprowadzanie ścieków komunalnych i przemysłowych,
- zanieczyszczenia obszarowe, spływające z wodami opadowymi głównie z terenów użytkowanych rolniczo,
- zmiany morfologiczne (regulacja rzek, ochrona przeciwpowodziowa).

Obserwowany od kilku lat znaczny spadek zużycia wody i przyczyniające się do tego zjawiska m.in. stosowanie obiegów zamkniętych w przemyśle, zmiany w technologii produkcji na mniej wodochłonne, upadek wielu gałęzi przemysłu, ale również bardziej racjonalne gospodarowanie wodą, zarówno wśród odbiorców zbiorowych jak i indywidualnych, wpływa na ilość odprowadzanych do wód powierzchniowych ścieków, zarówno komunalnych jak i przemysłowych. Podobnie jak zużycie wody – ilość ścieków systematycznie obniża się, przy czym spadek ten szczególnie dotyczy użytkowników komunalnych (ilość ścieków odprowadzanych bezpośrednio z zakładów przemysłowych utrzymuje się od lat na zbliżonym poziomie). Zmienia się również wielkość i charakter zanieczyszczeń odprowadzanych do wód powierzchniowych.

Prowadzone są działania zmierzające do racjonalizacji zużycia wody, zarówno na cele produkcyjne jak i gospodarstw domowych, wymuszonej przez zastosowane instrumenty prawno-ekonomiczne (opłaty, kary i skuteczniejsze kontrole). Racjonalizacji zużycia wody sprzyja również upowszechnienie pomiaru jej zużycia oraz wprowadzenie zamkniętych obiegów wody.

Obecnie Powiat Strzelecki wśród wszystkich powiatów województwa opolskiego odznacza się wskaźnikiem zwodociągowania (98,8 %), wyższym od średniego wskaźnika zwodociągowania dla województwa opolskiego (97,1 %). Podstawowe parametry sieci wodociągowych w Powiecie Strzeleckim (w odniesieniu do wartości bazowej – z Programu Ochrony Środowiska) przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 14. Sieć wodociągowa w Powiecie Strzeleckim w odniesieniu do wartości bazowych.

Parametr	jm.	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	578,6	655,5

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Połączenia do budynków	szt.	14 418	14 979
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	2 258,5	2 195,2
Zużycie wody na 1 mieszkańca/rok	m ³ /rok	30,3	30,7

Źródło: www.stat.gov.pl

W odniesieniu do wartości bazowej długość eksploatowanej sieci wodociągowej na terenie powiatu wzrosła o 76,9 km, liczba przyłączy wodociągowych wzrosła o 561 szt. Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca wzrosło o 0,4 m³/mieszkańca/rok. Zmniejszeniu uległa ilość wody dostarczanej gospodarstwom domowym o 63,3 dam³.

Obecnie Powiat Strzelecki spośród wszystkich powiatów województwa opolskiego odznacza się średnim wskaźnikiem skanalizowania 77,0 %, niższym od średniego wskaźnika dla województwa opolskiego – 74,0 %. Podstawowe parametry sieci kanalizacyjnej w Powiecie Strzeleckim w odniesieniu do wartości bazowych przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela 15. Sieć kanalizacyjna w Powiecie Strzeleckim w odniesieniu do wartości bazowych.

Kanalizacja	jm.	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej ogółem	km	493,0	541,4
Połączenia do budynków	szt.	10 576	11 323
Ścieki komunalne odprowadzone razem	dam ³	2 244,0	2 197,8

Źródło: www.stat.gov.pl

W odniesieniu do wartości bazowych długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu wzrosła o 48,4 km, liczba przyłączy zwiększyła się o 747 szt., ilość ścieków oczyszczanych odprowadzanych uległa zmniejszeniu o 46,2 dam³.

Emisja zanieczyszczeń do wód dla oczyszczalni ścieków komunalnych na terenie Powiatu Strzeleckiego w odniesieniu do wartości bazowych przedstawiona została w tabeli poniżej:

Tabela 16. Ładunki zanieczyszczeń w komunalnych oczyszczalniach ścieków w Powiecie Strzeleckim w odniesieniu do wartości bazowych.

Parametr	jm.	Wartość	
		bazowa	aktualna
BZT5	kg/rok	23 006	15 748
ChZT	kg/rok	121 406	101 706
zawiesina ogólna	kg/rok	35 330	21 378
azot ogólny	kg/rok	16 968	29 524
fosfor ogólny	kg/rok	2 352	3 923
osady wytworzone w ciągu roku	Mg	576	470

Źródło: www.stat.gov.pl

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w przemysłowych oczyszczalniach ścieków w Powiecie Strzeleckim przedstawia tabela poniżej:

Tabela 17. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w przemysłowych oczyszczalniach ścieków w Powiecie Strzeleckim.

	jm.	Wartość bazowa	Wartość aktualna
BZT5	kg/rok	2 561	2 381
ChZT	kg/rok	17 985	15 996
Zawiesina ogólna	kg/rok	3 438	3 242
Suma jonów chlorków i siarczanów	kg/rok	37 235	36 573

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Fenole lotne	kg/rok	0	0
Azot ogólny	kg/rok	1 709	1 226
Fosfor ogólny	kg/rok	131	101
Osady wytworzone w ciągu roku	Mg	164	348

Źródło: www.stat.gov.pl

Uwagi:

*BZT₅ – tzw. biochemiczne zapotrzebowanie tlenu (5 dniowy okres analizy), określa ilość tlenu potrzebną do utlenienia związków organicznych zawartych w wodzie i ściekach na drodze przemian biochemicznych w warunkach tlenowych. Całkowita mineralizacja związków organicznych zawartych w wodzie i ściekach wymaga długiego czasu, ok. 20 dni. Jednak najintensywniejsze procesy biodegradacji przebiegają w ciągu pierwszych 5 dni. Dlatego jako wskaźnik obciążenia wody i ścieków substancjami organicznymi przyjęto BzT₅. Określa on zawartość zanieczyszczeń odprowadzanych do odbiornika wód powierzchniowych.

**ChzT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu – poprzez to oznaczenie można określić ładunek związków organicznych w ściekach odprowadzanych do odbiorników wód powierzchniowych.

4.5. Zasoby geologiczne

Złoża kopalin są naturalnym nagromadzeniem minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Występujące na obszarze Powiatu Strzeleckiego, udokumentowane w bazie PIG-PIB złoża surowców naturalnych, przedstawia tabela poniżej:

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Tabela 18. Zasoby geologiczne i przemysłowe złóż na terenie Powiatu Strzeleckiego znajdujące się w bazie zasobów geologicznych PIG-PIB.

Lp.	Gmina	Nazwa złoża	Kopalina	Zagospodarowanie	Pow. złoża [ha]	Zasoby geologiczne [tys. ton]	Zasoby przemysłowe [tys. ton]	Wydobycie [tys. ton]
1	Jemielnica	Centawa	Kamienie łamane i bloczne	Złoże zagospodarowane	2,0000	157,86	-	10,34
2		Gąsiorowice-Jemielnica	Piaski i żwiry	Złoże rozpoznane szczegółowo	0,4160	31,51	-	-
3	Izbicko Tarnów Opolski	Izbicko II	Wapień i margle przemysłu wapienniczego	Złoże eksploatowane okresowo	133,7100	100 744,61	31 738,45	-
4	Izbicko Gogolin	Tarnów Opolski - Wschód	Wapień i margle przemysłu wapienniczego	Złoże zagospodarowane	562,0000	258 366,51	258 366,51	1 068,49
5	Kolonowskie Ozimek	Krasiejów	Piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	50,1672	470,00	-	-
6	Zawadzkie Wielowieś	Radonia	Wapień i margle przemysłu wapienniczego	Złoże rozpoznane szczegółowo	4,9560	213,00	-	-
7	Leśnica	Raszowa	Piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	7,0152	845,00	-	-
8		Raszowa 2	Piaski i żwiry	Eksploatacja złoża zaniechana	0,7700	13,03	-	-
9	Strzelce Opolskie	Rożniątów	Piaski i żwiry	Złoże rozpoznane wstępnie	1,9970	204,50	-	-
10		Rożniątów 1	Piaski i żwiry	Złoże rozpoznane szczegółowo	1,8860	186,72	-	-
11		Strzelce Opolskie	Wapień i margle przemysłu wapienniczego	Złoże zagospodarowane	291,0382	185 627,92	71 616,33	492,88
12		Strzelce Opolskie I	Wapień i margle przemysłu wapienniczego	Złoże eksploatowane okresowo	107,1720	8 251,73	7 797,73	-
13		Szymiszów	Kamienie łamane i bloczne	Złoże zagospodarowane	192,3745	192 872,69	46 258,15	1 422,87
14	Jemielnica Strzelce Opolskie	Strzelce Opolskie II	Wapień i margle przemysłu wapienniczego	Złoże rozpoznane szczegółowo	104,4189	29 722,00	-	-
15	Ujazd Rudziniec	Taciszów – Pole V, VI, VII	Piaski podsadzkowe	Eksploatacja złoża zaniechana	623,8000	23 368,00	-	-

Źródło: www.pgi.gov.pl, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2024 r.

4.6. Gleby

Na jakość gleb negatywny wpływ mają zanieczyszczenia antropogeniczne ze źródeł punktowych i obszarowych, takich jak: produkcja rolnicza i nawożenie gleb, emisja gazów i pyłów z przemysłu i motoryzacji oraz sytuacje awaryjne, powodujące lokalną emisję zanieczyszczeń fizycznych i chemicznych.

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016, poz. 1395). Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego.

Do głównych czynników powodujących degradację chemiczną gleb zalicza się:

- nadmierną zawartość metali ciężkich takich jak: kadm, miedź, nikiel oraz innych substancji chemicznych, np. ropopochodnych,
- zasolenie,
- nadmierną alkalizację,
- zakwaszenie przez związki siarki i azotu.
- zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi występują również wzdłuż dróg, zwłaszcza tych po których przemieszczają się największe ilości pojazdów.

Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego.

Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywieniowego i wód gruntowych. Szczególne zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin.

Ogólnie w Powiecie Strzeleckim część gleb użytków rolnych posiada odczyn lekko kwaśny lub kwaśny. Jedną z przyczyn zakwaszenia gleb są kwaśne opady, wprowadzające do gleby jony siarczanowe, azotanowe, chlorkowe i hydronowe oraz inne zanieczyszczenia wymywane z atmosfery. Degradujące działanie kwaśnych opadów na podłoże oraz zwiększonego zakwaszenia gleby polega na rozkładzie minerałów pierwotnych i wtórnych, uwalnianiu z glinokrzemianów glinu, który w formie jonowej ma właściwości toksyczne, wymywaniu składników mineralnych z kompleksu sorpcyjnego oraz na znacznym zmniejszaniu aktywności mikroorganizmów.

Na terenie Powiatu Strzeleckiego dokonano identyfikacji miejsc potencjalnie, historycznie zanieczyszczonych¹, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie rejestru historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016, poz. 1397).

Na terenie Powiatu Strzeleckiego nie występują miejsca potencjalnie, historycznie zanieczyszczone.

Rekultywacja gruntów w Powiecie Strzeleckim w 2023 r.:

Według danych Starostwa Powiatowego w Strzelcach Opolskich, na terenie powiatu grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 291,30 ha, w tym grunty zdewastowane 270,28 ha, grunty zdegradowane 21,02 ha, w ciągu roku nie wykonywano rekultywacji gruntów:

- Gmina Izbicko: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 105,86 ha, w tym grunty zdewastowane 103,20 ha, grunty zdegradowane 2,66 ha,
- Gmina Jemielnica: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 3,10 ha, w tym grunty zdewastowane 3,10 ha,

¹ Wykaz potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie Powiatu Strzeleckiego

- Gmina Kolonowskie: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha,
- Gmina Leśnica: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha,
- Gmina Strzelce Opolskie: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 182,34 ha, w tym grunty zdewastowane 163,98 ha, grunty zdegradowane 18,36 ha,
- Gmina Ujazd: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha,
- Gmina Zawadzkie: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha.

Rekultywacja gruntów w Powiecie Strzeleckim w 2024 r:

Według danych Starostwa Powiatowego w Strzelcach Opolskich, na terenie powiatu grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 308,46 ha, w tym grunty zdewastowane 308,46 ha, w ciągu roku zrekultywowano 1,10 ha gruntów:

- Gmina Izbicko: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 122,48 ha, w tym grunty zdewastowane 122,48 ha,
- Gmina Jemielnica: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 2,00 ha, w tym grunty zdewastowane 2,00 ha,
- Gmina Kolonowskie: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha,
- Gmina Leśnica: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha,
- Gmina Strzelce Opolskie: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 183,98 ha, w tym grunty zdewastowane 183,98 ha,
- Gmina Ujazd: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha,
- Gmina Zawadzkie: grunty wymagające rekultywacji zajmują powierzchnię 0,00 ha.

4.7. Gospodarka odpadami komunalnymi i zapobieganie powstawaniu odpadów

4.7.1. Odpady z sektora komunalnego

Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, a jego funkcje mają charakter uzupełniający w stosunku do gminy.

Gminy natomiast zobowiązane są do wypełniania zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikającymi m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i rozporządzeń wykonawczych.

4.7.1. Odpady komunalne

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2024, poz. 399 – tekst jednolity) - od 1 lipca 2013 r. na terenie wszystkich Gmin wprowadzono nowy system gospodarki odpadami komunalnymi.

Gminy: Izbicko, Kolonowskie, Leśnica, Zawadzkie oraz Ujazd przynależą do Związku Międzygminnego Czysty Region. Pozostałe Gminy: Jemielnica i Strzelce Opolskie indywidualnie realizują zadania związane z gospodarką odpadami.

W celu realizacji zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a tym samym wprowadzenia a następnie usprawnienia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi - Rady Gmin podjęły stosowne uchwały, m. in.:

- w sprawie określenia metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości,
- w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów,
- w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy.

Ilości zebranych odpadów komunalnych

Poniżej przedstawiono ilości zmieszanych odpadów zebranych w ciągu roku z terenu Powiatu Strzeleckiego w latach 2019 i 2023

Tabela 19. Odpady komunalne zebrane z terenu Powiatu Strzeleckiego w roku 2019 i 2023

Gmina	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku [Mg]	
	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Izbicko	1 142,69	1 023,73
Jemielnica	997,47	1 013,73
Kolonowskie	1 490,69	1 089,95
Leśnica	1 784,32	1 214,93
Strzelce Opolskie	5 818,10	5 482,28
Ujazd	1 400,14	1 053,99
Zawadzkie	1 945,99	1 663,93
Powiat Strzelecki	14 669,40	12 542,21

Źródło: Na podstawie danych GUS, 2025 rok

Tabela 20. Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku z terenu Powiatu Strzeleckiego w roku 2019 i 2023

Gmina	Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku [Mg]	
	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Izbicko	826,85	1 288,17
Jemielnica	1 192,34	1 061,94
Kolonowskie	676,14	1 379,97
Leśnica	1 155,28	1 754,00
Strzelce Opolskie	4 850,27	5 166,52
Ujazd	1 159,96	1 700,74
Zawadzkie	1 177,50	1 765,11
Powiat Strzelecki	11 038,34	14 116,45

Źródło: Na podstawie danych GUS, 2025 rok

Tabela 21. Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Powiatu Strzeleckiego w roku 2019 i 2023

Gmina	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu wytworzonych odpadów komunalnych [%]	
	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Izbicko	42,0	55,7
Jemielnica	54,4	51,2
Kolonowskie	31,2	55,9
Leśnica	38,1	59,1
Strzelce Opolskie	45,5	48,5
Ujazd	45,3	61,7
Zawadzkie	37,7	51,5
Powiat Strzelecki	42,9	53,0

Źródło: Na podstawie danych GUS, 2025 rok

Tabela 22. Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca w 2019 i 2023 roku

Gmina	Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca [kg/mieszkańca]	
	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Izbicko	364	439
Jemielnica	303	296
Kolonowskie	368	433
Leśnica	400	398
Strzelce Opolskie	349	365
Ujazd	399	434
Zawadzkie	275	327

Powiat Strzelecki	345	373
--------------------------	------------	------------

Źródło: Na podstawie danych GUS, 2025 rok

Punkty selektywnej zbiórki odpadów (PSZOK):

- Gmina Izbicko – Otmice, ul. Skalna 2
- Gmina Jemielnica – Szymiszów, ul. Dworcowa 7
- Gmina Kolonowskie - Kolonowskie, ul. Zakładowa 1a
- Gmina Leśnica – Leśnica, ul. Przemysłowa (dawna Krasowa),
- Gmina Strzelce Opolskie - Szymiszów, ul. Dworcowa 7
- Gmina Ujazd – Ujazd, Strzelecka 23
- Gmina Zawadzkie – Kielcza, ul. Nowe Osiedle

Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Składowiska odpadów

Na terenie Powiatu Strzeleckiego zlokalizowane są następujące składowiska odpadów komunalnych:

- czynne składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne:
 - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Szymiszowie przy ul. Dworcowej, gm. Strzelce Opolskie,
 - Składowisko odpadów komunalnych w Kielczy, gm. Zawadzkie,
- nieczynne składowiska odpadów będące w trakcie monitoringu po zakończeniu rekultywacji:
 - Składowisko w Jemielnicy przy ul. Gajdowe , gm. Jemielnica,
 - Składowisko w m. Żędowice, gm. Zawadzkie,
 - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Krasowej, gm. Leśnica,
 - Gminne składowisko odpadów komunalnych w Suchodańcu, gm. Izbicko.

Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych. Ze względu na budowę i strukturę tych wyrobów, stanowią one poważny problem dla zdrowia ludzi i stanu środowiska. Włókna respirabilne azbestu są wystarczająco drobne by przeniknąć głęboko do płuc, gdzie stanowią ryzyko poważnych chorób układu oddechowego. Włókna te powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, w którym jako główny cel wskazano konieczność usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu kraju do 2032 r.

Zgodnie z uzyskanymi danymi, na terenie Powiatu Strzeleckiego występuje ok. **3 120,424 Mg** wyrobów azbestowych przewidzianych do usunięcia - szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 23. Informacja o występowaniu wyrobów azbestowych na terenie Powiatu Strzeleckiego - stan na maj 2025 r.

Gmina	Ilość wyrobów azbestowych [Mg]		
	Zinventaryzowanych	Unieszkodliwionych	Pozostałe do unieszkodliwienia
Izbicko	860,698	313,092	547,606
Jemielnica	366,540	183,228	183,312
Kolonowskie	328,084	237,109	90,975
Leśnica	586,902	265,502	321,400
Strzelce Opolskie	1 639,977	65,076	1 574,901
Ujazd	571,317	310,197	261,121
Zawadzkie	601,159	460,049	141,110
Razem Powiat Strzelecki	4 954,677	1 834,253	3 120,424

Gmina	Ilość wyrobów azbestowych [Mg]		
	Zinwentaryzowanych	Unieszkodliwionych	Pozostałe do unieszkodliwienia
* - przy przeliczeniu jednostki powierzchni na jednostkę masy przyjęto założenia zgodne z Bazą Azbestową prowadzoną przez Ministerstwo Gospodarki: 1 m ² waży 11 kg			

Źródło: <https://bazaazbestowa.gov.pl>

Odpady z sektora gospodarczego

W wyniku prowadzenia działalności gospodarczej powstają znaczne ilości różnorodnych odpadów, zarówno niebezpiecznych jak i innych niż niebezpieczne.

Odpady niebezpieczne stanowią stosunkowo niewielki procent wytwarzanych odpadów z sektora gospodarczego, a ich głównym źródłem powstawania jest działalność przemysłowa i usługowa.

W poniższej tabeli przedstawiono ilości wytworzonych odpadów z sektora gospodarczego na terenie Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024.

Tabela 24. Gospodarowanie odpadami z sektora gospodarczego na terenie Powiatu Strzeleckiego w roku 2019 i 2023

Postępowanie z odpadami	Wartość bazowa	Wartość aktualna
Odpady wytworzone w ciągu roku [Mg]	77 200	59 800
Odpady poddane odzyskowi [Mg]	28 700	17 300
Odpady poddane unieszkodliwieniu [Mg]	0	0
Odpady przekazane innym odbiorcom [Mg]	47 700	42 400
Magazynowane czasowo [Mg]	80	100

Źródło: Na podstawie danych GUS, 2025 rok

4.8. Zasoby przyrodnicze

Obszary prawnie chronione

Powierzchnia obszarów chronionych na terenie Powiatu Strzeleckiego stanowi ok. 45,2 % powierzchni powiatu, jest to wartość wyższa od średniej wartości dla województwa opolskiego wynoszącej 27,6 %. Porównanie z wartościami dla pozostałymi powiatami województwa opolskiego przedstawia tabela:

Na terenie Powiatu Strzeleckiego ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

1. Park Krajobrazowy Góra Św. Anny
2. Obszary Natura 2000:
 - Góra Świętej Anny PLH160018 – obszar siedliskowy – Gmina Strzelce Opolskie, Gmina Ujazd, Gmina Leśnica, Gmina Zdzeszowice,
 - Kamień Śląski PLH160007 – obszar siedliskowy – Gmina Izbicko,
 - Dolina Małej Panwi PLH160008 – obszar siedliskowy – Gmina Kolonowskie, Gmina Zawadzkie, Gmina Jemielnica,
 - Stawy Pluderskie PLH160021 – obszar siedliskowy – Gmina Kolonowskie
3. Obszar Chronionego Krajobrazu
 - Lasy Stobrawsko Turawskie – gmina Izbicko, gmina Strzelce Opolskie, gmina Jemielnica, gmina Zawadzkie, gmina Kolonowskie
4. Rezerваты przyrody
 - „Płużnica” – gmina Strzelce Opolskie,
 - „Boże Oko” - gmina Ujazd,
 - „Grafik” - gmina Leśnica,
 - „Góra Św. Anny” – Gmina Leśnica,
 - „Biesiec” – gmina Leśnica,
 - „Łgota Dolna” – gmina Strzelce Opolskie,
 - „Tęczynów” – gmina Strzelce Opolskie,
5. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

- Nad Bziniczką – gmina Kolonowskie,
 - Kocia Góra – gmina Kolonowskie,
 - Pod Dębami – gmina Zawadzkie,
 - Szczyпки – gmina Jemielnica,
 - Piaskowa Góra – gmina Jemielnica,
 - Mostki – gmina Zawadzkie,
6. Użytki ekologiczne – Chudwajda, Parza, Pod Jesionem, Bagienko, Rokitna Górna, Błumsztajnowe, Wierzecznik (Kasztal), Ostoja, Kołodzieje (Kołodziejowizna), Markownie, Szachty (Szadyk), Bożyszczok, Pierwiosnek, Sowin, Grań, Wielka Kobyła, Rysi Kierz (Pysi Kierz), Laski, Przy Myślińskiej, Mała Kobyła, Kieпка, Kumince, Czarna Dziura, Przy Czarnej Dziurze, Stoczek, Bagno, Szczyrkowiska, Sitowie, Smuga, Kaczmorka, Dwoinka, Jelenie Rogi, Księżę Stawy, Hehelec, Nowe Łąki, Nas Małą Panwią, Koło, Łąki Woltera, Przy Kole, Naslejew, Pod Dębem, Przy Lublinieckiej, Oczko, Podarta, Świński Łuk.
7. Pomniki przyrody.

Park Krajobrazowy „Góra Świętej Anny” ustanowiony został na mocy Rozporządzenia Nr 0151/P/17/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”. Całkowita powierzchnia parku wynosi 5051,0 ha, a powierzchnia strefy ochronnej parku 6374,0 ha. Park ten, typu wyżynnego, położony jest w środkowo – wschodniej części województwa opolskiego i obejmuje najdalej wysunięty na zachód fragment Wyżyny Śląskiej. Park zapewnia ochronę masywu Chełmu wraz z licznymi dolinami i wąwozami, wywierzyskami skalnymi i misami krasowymi. W parku zarejestrowano około 400 gatunków roślin naczyniowych, z czego 20 jest objętych ochroną prawną.

Głównymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny” są: charakterystyczna i urozmaicona rzeźba terenu - tworzy on jednostkę morfologiczno-krajobrazową, która zdecydowanie wyróżnia się z płaskiej Równiny Opolskiej, pod wpływem erozji wykształciły się formy krasu powierzchniowego i podziemnego, a w zalegających na krasie lessach wykształciły się malowniczych wąwozy,

zróżnicowana budowa geologiczna - obszar budują skały wieku triasowego, trzeciorzędowe skały wylewne oraz osady piaszczysto-żwirowo-gliniaste zlodowacenia środkowopolskiego;

cenne zasoby przyrodnicze, z uwagi na znaczne zróżnicowanie i zachowanie fragmentów dobrze wykształconych, naturalnych i półnaturalnych siedlisk występuje tu wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt, charakterystyczną cechą szaty roślinnej tego terenu jest obecność gatunków muraw kserotermicznych (poza obszarem gminy) i lasów bukowych;

zasoby krajobrazu kulturowego, religijnego i historycznego Góry Św. Anny objęte zostały przez UNESCO w 2004 roku pomnikiem historii – jednym z 15 najcenniejszych obiektów w kraju

Na terenie parku w części obejmującej Powiat Strzelecki występują zespoły leśne (łęgu jesionowo-olszowego na niewielkich obszarach, głównie na podmokłych terenach źródliskowych koło Jasiony, żyznej buczyny sudeckiej, kwaśnej buczyny niżowej), zespoły zaroślowe (ligustru pospolitego i śliwy tarniny w okolicach Oleszki, zespół bzu na skrajach lasu i dróg leśnych oraz zespół podagrycznika pospolitego i lepieźnika różowego w rezerwacie „Lesisko”, zespołu wyki leśnej i zaroślowej przy drogach leśnych między Ligotą Dolną i Oleszką) oraz zespoły łąkowe w postaci łąki trzęślicowej w dolinach cieków w okolicy Jasionej).

Obszary NATURA 2000

Na terenie Powiatu Strzeleckiego wprowadzono następujące obszary NATURA 2000:

Kamień Śląski PLH160003,
Góra Świętej Anny PLH160002,
Dolina Małej Panwi PLH160008,
Stawy Pluderskie PLH160021.

Kamień Śląski PLH160003

Obszar Natura 2000 Kamień Śląski PLH160003 leży na skłonie północnym komina wulkanicznego Góra Świętej Anny, który ku Równinie Opolskiej opada schodkowato. Powierzchnia obszaru jest mało urozmaicona, a wysokość wynosi od 225 do 250 m n.p.m. Roślinność potencjalną stanowią głównie grądy Tilio-Carpinetum w serii ubogiej, a w zachodniej części także żyzne buczyny Melico-Fagetum. Obecnie w krajobrazie najważniejszą rolę odgrywają zbiorowiska trawiaste oraz pola

uprawne. W części zachodniej występują murawy z zaroślami ligustru i głogu na obrzeżach, w części środkowej, będącej płytą lotniska, występują zbiorowiska łąkowe, natomiast wschodnia część obszaru zajęta jest głównie przez grunty orne. Najważniejsze gleby obszaru to gleby wapnicowe - rędziny węglanowe średnie. Występują tu także gleby brunatnoziemne - brunatne właściwe zbudowane z piasków gliniastych lekkich oraz gleby bielicoziemne - bielcowe i bielice zbudowane z piasków luźnych. Obszar pozbawiony jest cieków wodnych.

Obszar jest istotny dla programu reintrodukcji w Polsce susła moregowanego *Spermophilus citellus*. Najważniejsze dla jego funkcjonowania są zatem zbiorowiska trawiaste, które stanowią siedlisko życia tego ssaka.

Murawy kserotermiczne w obszarze występują w części zachodniej i zajmują niewielką powierzchnię. Stanowią obecnie mozaikę gatunków łąkowych i murawowych. Na siedlisku występują obficie: chaber driakiewnik *Centaurea scabiosa*, cieciorka pstra *Coronilla varia*, klinopodium pospolite *Clinopodium vulgare*, krwiściąg mniejszy *Sanquisorba minor*, poziomka twardawa *Fragaria viridis*, przytulia pospolita *Galium mollugo*, przytulia właściwa *Galium verum*, rzepik pospolity *Agrimonia eupatoria*, wyka długożagielkowa *Vicia tenuifolia*, a także kostrzewa z grupy owcza (prawdopodobnie kostrzewa walezyjska) *Festuca ovina* s. l. (cfr *F. valesiaca*), szalwia łąkowa *Salvia pratensis*, szalwia okrągowa *Salvia verticillata*, traganek pęcherzykowaty *Astragalus cicer*, traganek szerokolistny *Astragalus glycyphyllos*). W murawach zanotowano cenne gatunki roślin: goryczkę krzyżową *Gentiana cruciata*, pierwiosnka lekarskiego *Primula veris* i zarazę czerwonawą *Orobanche lutea*. Miejscami, obficie występuje nalot głogu, róży, gruszy i ligustru, jako pozostałość dawnych, wykarczowanych zarośli. W związku z tym reprezentatywność siedliska oceniono jako C (znacząca). Powierzchnia siedliska jest niewielka. Oszacowano, że nie przekracza 2% całkowitej powierzchni siedliska w Polsce

Góra Świętej Anny PLH160002

Obszar wyniesienia Garbu Chełmu z wychodniami wapieni i dolomitów środkowego triasu. Od południa opadający stromo zdenudowanym uskokiem tektonicznym, od północy łagodnie zanurzający się pod utworami polodowcowymi. Garb jest najdalej na zachód wysuniętą częścią środkowotriasowego progu strukturalnego (kuesty). Z trzech stron otoczony terenami nizinnymi stanowi wyraźną kulminację w krajobrazie. Rzeźba Chełmu należy do form krawędziowych, ukształtowanych w trzeciorzędzie i zmodyfikowanych przez morfologię czwartorzędową, a zwłaszcza dwukrotne nasunięcie się i regresję lodowca oraz procesy eolicznej akumulacji lessów i ich erozji. Garb jest rozczłonkowany na szereg wyniesień oddzielonych suchymi dolinkami i obszarami zrównań. W wierzchołkowej jego części, w obrębie wychodni skał węglanowych rzeźba krasowa, z lejami, misami i studniami krasowymi, wywierzyškami, wychodniami skalnymi, niewielkimi wnękami i grotami. Kulminację garbu stanowi nek wulkaniczny na Górze Św. Anny - 404 m n.p.m. Wśród obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych dominującymi formami pokrycia terenu są lasy, w większości reprezentujące 3 fitosocjologiczne odmiany buczyn. Znaczący udział osiągają murawy kserotermiczne, zarośla okrajkowe oraz ekstensywnie użytkowane łąki, w tym eutroficzne. Uzupełnieniem są wychodnie skał węglanowych oraz źródlika wraz ze specyficzną dla nich roślinnością zielną i wysoką. Spośród form intensywniejszego zagospodarowania przestrzeni dominują grunty orne, tworzące z ekosystemami o dużej naturalności, mozaikę krajobrazową.

Obszar ważny w skali regionalnej dla zachowania bioróżnorodności, a zwłaszcza dla priorytetowych muraw kserotermicznych (zajmujących w obszarze znaczące powierzchnie). Występuje tu 11 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, z czego największą powierzchniowo reprezentację osiągają kwaśne oraz żyzne buczyny. Dobrze reprezentowane są też ekstensywnie użytkowane niżowe i górskie łąki, ciepłolubne buczyny storczykowe, a także podmokłe łąki kalcyfilne i eutroficzne. Stwierdzono występowanie 2 gatunków ssaków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na terenie ostoi występuje ponadto około 40 gatunków roślin chronionych w Polsce oraz około 40 gatunków uznawanych za rzadkie lokalnie.

Dolina Małej Panwi PLH160008

Obszar rozciąga się wzdłuż doliny Małej Panwi, na odcinku pomiędzy miejscowościami Kolonowskie i Krupski Młyn. W przeważającej części położony jest na terenie województwa opolskiego: w powiecie strzeleckim, w gminach: Zawadzkie, Kolonowskie i Jemielnica oraz w powiecie oleskim, w gminie Dobrodzień. Niewielki jego fragment leży w województwie śląskim,

w powiecie tarnogórskim, w gminie Krupski Młyn. Zlokalizowany jest on głównie na terenach leśnych, w mniejszej części terenach użytkowanych rolniczo.

Opisywane tereny znajdują się we wschodniej części Równiny Opolskiej, w Obniżeniu Małej Panwi. Przekraczają one wysokość 200 m n.p.m. i wkraczają w obszar wyżyn. Charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem budowy litologicznej. Skrzydła holocenijskiej niecki budują tu od północy tarasy plejstoceńskie rzeki, a od południa osady akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej. Występują tu formy rzeźby związane z wyciętą w skałach górnotriasowych rynną dolinną Małej Panwi, tj.: starorzecza – występujące bardzo licznie w przykorytowej części doliny Małej Panwi; płaskie holocenijskie tarasy zalewowe – zlokalizowane w dennej i najczęściej przykorytowej części dolin rzek i charakteryzujące się dużą dynamiką zjawisk erozyjno-akumulacyjnych; płaskie tarasy plejstoceńskie nadzalewowe – zlokalizowane na skrzydłach dolin, w szczególności rozwinięte na północ od Małej Panwi, pokryte licznymi wydmami; krawędzie poszczególnych tarasów – wyraźnie zaznaczają się na granicy tarasów holocenijskich i tarasu bałtyckiego Małej Panwi, gdzie osiągają lokalnie wysokość 5-7 m; koryta rzek – w przypadku Małej Panwi są najlepiej zachowanymi naturalnymi korytami dużej rzeki nizinnej na Opolszczyźnie; oraz torfowiska i namuliska – wykształcone wyspowo w przykorytowych częściach den dolin, w największych płatach występują w dolinie Małej Panwi. W strukturze dominujących w obszarze zbiorowisk leśnych największym udziałem charakteryzują się lasy iglaste – bory świeże, mieszane oraz bagienne. Lasy liściaste mają niewielki udział. Należą do nich głównie łęgi i zbiorowiska grądowe. W zbiorowiskach leśnych zachowało się szereg cennych okazów drzew, które obecnie stanowią pomniki przyrody. W większości są to pojedyncze okazy i grupy dębu szypułkowego oraz klonu zwyczajnego. Teren poza lasami stanowią głównie użytki zielone w dużym stopniu intensywnie użytkowane jako pastwiska i łąki. Część gruntów rolnych nie jest użytkowana i stopniowo zarasta w wyniku sukcesji wtórnej. Obszar jest istotny dla zachowania leśnych oraz nieleśnych hydrogenicznych siedlisk przyrodniczych. Głównym i wyróżniającym go elementem jest dolina rzeczna jednej z najbardziej naturalnych rzek nizinnych regionu i jedyną tego rodzaju proponowaną jako ostoja sieci Natura 2000 w granicach województwa opolskiego.

Stawy Pluderskie PLH160021

W styczniu 2021 r. do Komisji Europejskiej przekazano propozycję granic obszaru, zaakceptowaną uchwałą RM w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu „Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000” (M.P. z 2021 r. poz. 45). Tereny włączane w granice obszaru Natura 2000 należy traktować jak proponowane obszary Natura 2000 - są one chronione na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i powinny być brane pod uwagę m. in. w trakcie autoryzacji planów i przedsięwzięć.

Na kompleksach stawów stwierdzono występowanie chronionych gatunków roślin, m.in. grążela żółtego *Nuphar lutea*, pływaczka zwyczajnego *Utricularia vulgaris*. Na ich obrzeżach rozwinęła się interesująca roślinność szuwarowa i błotna. Na wysychających brzegach zbiorników wodnych wykształca się późnym latem i jesienią roślinność drobnych terofitów, tj. roślin o krótkim czasie aktywnego życia, przeżywających niekorzystny okres w postaci nasion. Do najciekawszych z nich należą ponikło jajowate *Eleocharis ovata* i turzyca ciborowata *Carex cyperoides*. W sąsiedztwie stawów rozwinęły się niewielkie torfowiska. Występuje w nich wiele chronionych i rzadkich gatunków roślin, np.: owadożerne rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*. W głębszych partiach stawów rozwijają się zbiorowiska roślin podwodnych i pływających. W otaczających stawy borach sosnowych występuje m.in. widłak goździsty *Lycopodium calvatum* i mącznica lekarska *Arctostaphylos uva-ursi*.

Stawy Pluderskie są miejscem lęgów następujących gatunków ptaków wodnoblotnych: perkozka *Tachybaptus ruficollis*, cyraneczki *Anas crecca*, łyski *Fulica atra*, kokoszki *Gallinula chloropus*, żurawia *Grus grus* oraz trzciniaka *Acrocephalus arundinaceus*. Jest to jedno z nielicznych miejsc gdzie liczniej odbywają gody płazy (traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*, żaba wodna *Rana esculenta*, żaba trawna *Rana temporaria*, ropucha szara *Bufo bufo*, ropucha zielona *Bufo viridis*). Dodatkowo jest to ważny w skali gminy obszar lęgów chronionych: potrzosa *Emberiza schoeniclus* i trzcinniczka *Acrocephalus scirpaceus*.

Obszary Chronionego Krajobrazu

„**Lasy Stobrawsko – Turawskie**” - obszar o powierzchni 179 tys. ha został powołany w 1988 roku w centralnej i zachodniej części województwa opolskiego. W 1999 roku w jego zachodniej

i centralnej części utworzono Stobrawski Park Krajobrazowy. W granicach Lasów Stobrawsko - Turawskich znalazło się kilka zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz kilkadziesiąt użytków ekologicznych i pomników przyrody. Niezliczona ilość cieków, stawy hodowlane, źródła, polodowcowe moreny i wydmy stanowią o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych tego terenu. Na obszarze Lasów Stobrawsko -Turawskich stwierdzono występowanie wielu chronionych gatunków roślin i zwierząt.

W granicach tego obszaru znajdują się obszary leśne gminy Strzelce Opolskie północnej jej części, znalazło się tu kilka zespołów przyrodniczo-krajobrazowych oraz kilkadziesiąt użytków ekologicznych i pomników przyrody. Niezliczona ilość cieków, stawy hodowlane, źródła, polodowcowe moreny i wydmy stanowią o wysokich walorach krajobrazowych i przyrodniczych tego terenu. Na obszarze Lasów Stobrawsko-Turawskich stwierdzono występowanie wielu chronionych gatunków roślin i zwierząt. Lasy Stobrawsko-Turawskie, ze względu na przewagę borów sosnowych mających duże walory bioterapeutyczne (działają kojąco, przeciwastmatycznie i odkażająco), posiadają duże znaczenie dla turystyki i wypoczynku mieszkańców okolicznych miast.

Rezerwy przyrody

Tabela 25. Rezerwy przyrody na terenie Powiatu Strzeleckiego

Lp.	Obiekt	Gmina	Podstawa prawna
1	"Płużnica " Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego o charakterze naturalnym. Dominującym siedliskiem rezerwatu jest kwaśna buczyna. Występujące tu pojedyncze drzewa iglaste zostały prawdopodobnie nasadzone przez człowieka. Należy więc uznać, że drzewostan rezerwatu z uwagi na domieszkę sosny i świerka jest pochodzenia półnaturalnego. W warstwie górnej dominuje buk. Spośród gatunków drzew liściastych występuje tu ponadto dąb szypułkowy, grab pospolity i brzoza brodawkowata. W rezerwacie stwierdzono występowanie objętego ochroną częściową kruszczyka szerokolistnego oraz gatunki uznane za rzadko występujące w województwie opolskim - barwinek pospolity i narecznica szerokolistna. W runie leśnym rosną gatunki pospolite, tj. orlica pospolita, fiołek leśny i borówka czarna. Wśród 18 stwierdzonych lęgowych ptaków na szczególną uwagę zasługują: dzięcioł czarny oraz gołąb siniak, znajdujące tu dobre warunki bytowania z uwagi na znaczną liczbę drzew dziuplastych.	Strzelce Opolskie	MP z dnia 31 maja 1957r. Nr 41, poz.268, Dz. Urz. W oj. Op. Nr 65, poz. 499 z 2001r. oraz z 2008r. Nr 23, poz. 730
2	"Ligota Dolna" Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych roślinności kserotermicznej z rzadkimi gatunkami roślin jak ożanka pierzastosieczna <i>Teucrium botrys</i> , rozchodnik biały <i>Sedum album</i> i ligustr pospolity <i>Ligustrum vulgare</i> . Teren rezerwatu jest silnie nasłoneczniony, charakteryzuje się dużymi dobowymi wahaniami temperatur, znaczną siłą wiatrów i związanym z tym przesuszeniem podłoża. Wzgórze zbudowane jest z wapieni muszlowych (zwanych tak ze względu na występowanie w nich muszli i szkieletów ramienionogów, małży i liliowców). Na tym podłożu wykształciły się płytkie gleby zwane rędzinami i pararendzinami. Takie warunki naturalne sprzyjają występowaniu roślinności kserotermicznej. Większość muraw kserotermicznych w Polsce to zbiorowiska półnaturalne - są obecne tam, gdzie kiedyś wycięto lasy i przez lata wypasano zwierzęta. Niegdyś teren ten porastała pierwotna puszcza bukowa, której fragmenty zachowały się na sąsiednim wzgórzu. Obecnie roślinność kserotermiczną rezerwatu tworzą murawy naskalne z rozchodnikiem białym i czosnkiem skalnym; murawy kserotermiczne z kostrzewą bruzdkowaną, tymotką <i>Boehmera</i> , macierzanką zwyczajną i przetacznikiem kłosowym oraz zarośla kserotermiczne z ligustrem pospolitym i śliwą tarniną. W rezerwacie odnotowano kilkanaście gatunków uznawanych za zagrożone wyginięciem na terenie Opolszczyźnie (oman szlachtawa, przetacznik kłosowy, goździk kartuzek, żebrzyca roczna, pajęcznica gałęzista, skalnica trójpalczasta, rozchodnik biały, czosnek skalny, marzanka pagórkowa, len austriacki). Część z tych gatunków to takie, które kilka tysięcy lat temu, po ustąpieniu lodowca, przywędrowały z krainy pontyjsko-pannońskiej (południowo-wschodnia Europa) oraz wschodniej części basenu Morza Śródziemnego przez nieodległą Bramę Morawską.	Strzelce Opolskie	MP z dnia 30 września 1959r. Nr 81, poz.428, Dz. Urz. W oj. Op. Nr 65, poz. 499 z 2001r. oraz z 2008r. Nr 23, poz. 749

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

3	<p>"Góra Św. Anny" Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych rzadkich profili oraz zjawisk geologicznych. Szczególne znaczenie poznawcze mają odsłonięcia trzeciorzędowych skał wulkanicznych (nefelinitu, tufów i brekcji z bombami wulkanicznymi) oraz stref kontaktu skał środkowotriasowych i górnokredowych ze skałami wulkanicznymi z dobrze zachowanymi śladami ich metamorfizmu (z widocznymi zmianami w zakresie struktury i zabarwienia). Rezerwat jest również ciekawym obiektem pod względem florystycznym. Stwierdzono tu występowanie 314 roślin naczyniowych, co stanowi blisko 1/5 całej flory naczyniowej województwa opolskiego. Wśród gatunków składających się na całą florę roślin naczyniowych rezerwatu, na regionalnej czerwonej liście znajdują się 22 gatunki, w tym lokalnie krytycznie zagrożone, są to: oset zwisty, rojownik pospolity, oleśnik górski i lepnicza wąskopłatkowa. W ostatnich latach odnotowano tu dwa cenne przyrodniczo zbiorowiska roślinne: murawy kserotermiczne i zbiorowisko naskalne zanokcicy skalnej i zanokcicy murowej. W 2011 r. na terenie rezerwatu przeprowadzono zabiegi ochronne (wycinka niepożądanych okazów drzew i krzewów), których rezultatem jest odsłonięcie ścian dawnego kamieniołomu, w tym profili i odsłoneń skał wulkanicznych. Od kilku lat na murawach prowadzi się wypas owiec. W 2020 r. rozpoczęto budowę kładek i platformy widokowej jako elementów ścieżki edukacyjnej prowadzącej przez rezerwat.</p>	Leśnica	MP z dnia 28 stycznia 1972r. Nr 5, poz.33, z 1992r. Nr 6, poz. 39, Dz. Urz. W oj. Op. Nr 65, poz. 499 z 2001r. oraz z 2008r. Nr 23, poz. 742
4	<p>"Boże Oko" Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowisk buczyn o charakterze zbliżonym do naturalnego. Zbiorowiska te reprezentowane są przez kwaśną buczynę niżową oraz, na większości obszaru, żyzną buczynę niżową. W drzewostanach rezerwatu zdecydowanie dominują buki w wieku 150-170 lat. W granicach rezerwatu zidentyfikowano dwa siedliska przyrodnicze ważne dla Wspólnoty Europejskiej: kwaśne buczyny (kod siedliska 9110) i żyzne buczyny (kod siedliska 9130). Spośród występujących tu chronionych i zagrożonych roślin naczyniowych na uwagę zasługują gatunki z rodziny storczykowatych: buławnik wielkokwiatowy, i kruszczyk połabski. Stwierdzono tu ponadto stanowiska 3 gatunków chronionych mchów (gładysz paprociowaty, widłoząb miotłowy, zwiślik maczugowaty), a dane historyczne podają również występowanie chronionej soplówki bukowej (gatunku grzyba z rodziny soplówkowatych, rozwijającego się na martwym drewnie liściastym). Wzdłuż południowej granicy rezerwatu biegnie ścieżka dydaktyczna „Z Góry Św. Anny do Zalesia Śląskiego” oraz żółty szlak turystyczny. W pobliżu ścieżki i szlaku znajduje się mogiła powstańców śląskich. Około 100 m na północ od rezerwatu przebiega czerwony szlak PTTK „Szlak Trzeciego Powstania Śląskiego”.</p>	Ujazd	MP z dnia 4 września 1997r. Nr 54, poz. 515, Dz. Urz. W oj. Op. Nr 65, poz. 499 z 2001r. oraz z 2008r. Nr 23, poz. 741
5	<p>"Grafik" Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych lasu bukowego o charakterze naturalnym z udziałem licznych drzew pomnikowych. W rezerwacie dominuje 130-letni buk rosnący na grubej warstwie lessu, podatnego na erozję wodną. Teren ten charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu - stwierdzono doliny wciosowe i jary w części zachodniej, a także leje i obniżenia krasowe w części północnej. W rezerwacie wyróżniono dwa zbiorowiska leśne: kwaśną buczynę niżową i żyzną buczynę niżową oraz siedlisko przyrodnicze ważne dla Wspólnoty Europejskiej: kwaśne buczyny (kod siedliska 9110). Wśród 86 rosnących tu gatunków roślin są gatunki zagrożone w skali województwa opolskiego: perłówka jednokwiatowa, przytulia okrągłolistna, przetacznik górski, tojeść gajowa oraz narecznica szerokolistna. Na terenie rezerwatu stwierdzono także stanowiska widłozębu miotłowego oraz dwóch rzadkich grzybów: murszaka rdzawego i włukouszka skórzastego. Wzdłuż północno-wschodniej granicy rezerwatu biegnie ścieżka dydaktyczna „Z Góry Św. Anny do Zalesia Śląskiego” oraz żółty szlak turystyczny.</p>	Leśnica	MP z dnia 18 sierpnia 1997r. Nr 51, poz. 486, Dz. Urz. W oj. Op. Nr 65, poz. 499 z 2001r. oraz z 2008r. Nr 23, poz. 740

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

6	<p>"Tęczynów" Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie drzewostanu buczyny niżowej i grądu subkontynentalnego z rzadkimi i chronionymi gatunkami runa. Wyróżniono tutaj 3 zespoły leśne, zajmujące podobny powierzchniowo areał: grąd subkontynentalny, kwaśną buczynę niżową i żyzną buczynę niżową. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie 113 gatunków roślin naczyniowych, w tym kilku taksonów objętych ochroną prawną: buławnika wielkokwiatowego i czerwonego, gnieźnika leśnego, podkolana białego, lilię złotogłów, miodownika melisowatego, orlika pospolitego. Stwierdzone gatunki rzadkie w regionie to: przytulia okrągłolistna, ciemiężyk białokwiatowy, czartawa pośrednia, narecznica szerokolistna, czerniec gronkowy, przylaszczka pospolita. Najciekawszym z występujących tu ssaków jest popielica.</p>	Strzelce Opolskie	Dz. Urz W oj. Opolskiego z dnia 21 stycznia 2000r. Nr 6, poz. 25 .oraz z 2007r. Nr 2, poz. 18
7	<p>"Biesiec" Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych zbiorowiska lasu bukowego z rzadkimi i podlegającymi ochronie prawnej gatunkami roślin. Mimo wieloletniej działalności gospodarczej człowieka na tym terenie, drzewostany zachowały duży stopień naturalności. Odzwierciedleniem powyższego są występujące w granicach rezerwatu siedliska cenne dla Wspólnoty Europejskiej, w tym kwaśna buczyna (kod siedliska 9110), żyzna buczyna (kod siedliska 9130) i ciepłolubna buczyna storczykowa (kod siedliska 9150). Spośród stwierdzonych tu gatunków na szczególną uwagę zasługują, skrajnie nieliczne w województwie opolskim storczyki, w tym buławik czerwony i buławik wielkokwiatowy. Pomiedzy dwiema częściami rezerwatu przyrody „Biesiec” przebiega szlak turystyczny oraz ścieżka przyrodnicza z Góry Św. Anny do Ligoty Dolnej przez Żyrową.</p>	Leśnica	Dz. Urz W oj. Opolskiego z dnia 27 lipca 2001r. Nr 65, poz. 496 .oraz z 2007r. Nr 2, poz. 20

Źródło: <http://przyrodaslaska.pl/>.

Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe

Tabela 26. Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe na terenie Powiatu Strzeleckiego

Lp	Obiekt	Gmina	Podstawa prawna
1.	"Kocia Góra" obszar wzniesień morenowych porośniętych lasami	Kolonowskie	Dz. Urz. W oj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2303 .
2.	"Mostki" wzniesienia morenowe	Zawadzkie, Jemielnica	Dz. Urz. W oj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2303 .
3.	"Nad Bzinczką" kompleks leśny położony wzdłuż środkowego odcinka rzeki Bzinczk	Kolonowskie	Dz. Urz. W oj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2303 .
4.	"Piaskowa Góra" wzniesienia morenowe	Jemielnica	Dz. Urz. W oj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2303 .
5.	"Pod Dębami" kompleks leśny położony w dolinie rzeki Mała Panew	Kolonowskie, Zawadzkie, Jemielnica	Dz. Urz. W oj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2303 .
6.	"Szczyпки" zalesione wzniesienia morenowe wraz z bagnem Koło	Jemielnica	Dz. Urz. W oj. Opolskiego z dnia 8 grudnia 2003r. Nr 109 poz. 2303 .

Źródło: Rejestr form ochrony przyrody, RDOŚ, 2024 r.

Użytki ekologiczne

Tabela 27. Użytki ekologiczne na terenie Powiatu Strzeleckiego

Lp	Obiekt	Gmina	Cele ochrony
1.	„Sitowie”	Zawadzkie	Pow. 0,62 ha Bagno. Obszar jest miejscem występowania następujących gatunków zwierząt: sarna <i>Capreolus capreolus</i> , jeleń europejski <i>Cervus elaphus</i> , daniel <i>Dama dama</i> , dzik <i>Sus scrofa</i> , zaskroniec <i>Natrix natrix</i> , żmija zygzakowata <i>Vipera berus</i> , tygryk paskowany <i>Argiope bruennic</i>
2.	„Hehelec”	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 85	Pow. 4,0 ha Łąka śródleśna z zabagnionym, zarastającym starorzeczem
3.	"Nad Małą Panwią"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 84	Pow. 2,91 ha Bagno będące starorzeczem Małej Panwi
4.	"Łąki Woltera"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działki nr 36, 37	Pow. 3,17 ha Zespół łąk śródleśnych
5.	"Nasiejów"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działki nr 39, 40	Pow. 7,06 ha Łąki śródleśne z niewielkim zbiornikiem wodnym
6.	"Pod Dębem"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działki nr 77, 78	Pow. 1,65 ha Łąki śródleśne
7.	"Przy Lublinieckiej"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działki nr 101, 102	Pow. 4,32 ha Łąki śródleśne
8.	"Oczko"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 111	Pow. 0,7 ha Łąki śródleśne
9.	"Podarta"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 112	Pow. 5,25 ha Bagno śródleśne
10.	"Świński Łuk"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działki nr 138A, 139/4	Pow. 6,53 ha Łąka śródleśna będąca zarośniętym starorzeczem
11.	"Smuga"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działki nr 188/2, 188/1	Pow. 1,84 ha Zespół łąk śródleśnych

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

12.	"Kaczmorka"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 114	Pow. 0,4 ha Łąka śródleśna
13.	"Dwoinka"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działki nr 136, 137	Pow. 4,38 ha Kompleks łąk śródleśnych z przyległymi bagnami
14.	"Jelenie Rogi"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 137	Pow. 1,72 ha Unikalne biotopy łąkowe i ekotonowe
15.	"Księżę Stawy"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, oddziały 304f, 306c, 306a	Pow. 9,92 ha Bagno śródleśne w naturalnej sukcesji
16.	"Sowin"	Kolonowskie - Równina Opolska, działka nr 48, płaty nieużytkowanej roślinności	Pow. 2,12 ha Łąka śródleśna
17.	"Grań"	Kolonowskie - Równina Opolska, działki nr 50, 51, płaty nieużytkowanej roślinności	Pow. 4,79 ha Łąka śródleśna
18.	"Wielka Kobyła"	Kolonowskie - Równina Opolska, działki nr 52, 53, płaty nieużytkowanej roślinności	Pow. 20,95 ha Łąka śródleśna
19.	"Rysi Kierz" ("Pysi Kierz")	Kolonowskie - Równina Opolska, działka nr 54, płaty nieużytkowanej roślinności	Pow. 4,61 ha Łąka śródleśna
20.	"Laski"	Kolonowskie - położony w miejscowości Kolonowskie, na działkach ewidencyjnych o numerach: 1930, 1940, 1929, 1938, k.m. nr 12 obręb Kolonowskie, stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Zawadzkie, płaty nieużytkowanej roślinności	Pow. 6,98 ha, Zespół łąk śródleśnych
21.	"Przy Myślińskiej"	Kolonowskie - położony w miejscowości Kolonowskie, na działkach ewidencyjnych o numerze: 1980 k.m. 15, 1930 k.m. nr 12 obręb Kolonowskie, stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Zawadzkie.	Pow. 4,30 ha Łąka śródleśna..
22.	"Mała Kobyła"	Kolonowskie - Równina Opolska, działki nr 77, 78, płaty nieużytkowanej roślinności	Pow. 6,6 ha Łąka śródleśna
23.	"Kieпка"	Kolonowskie - Równina Opolska, działka nr 86/1	Pow. 1,11 ha Łąka śródleśna
24.	"Kumince"	Kolonowskie - na działkach ewidencyjnych o numerach: 1996, 1997, 1990 k.m. nr 15 obręb Kolonowskie, o łącznej powierzchni 9,20 ha, stanowiących własność Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Zawadzkie	Pow. 9,2 ha Łąka śródleśna
25.	"Czarna Dziura"	Kolonowskie - Równina Opolska, działka nr 119	Pow. 2,79 ha Łąka śródleśna
26.	"Przy Czarnej Dziurze"	Kolonowskie - Równina Opolska, działka nr 104/2	Pow. 1,02 ha Łąka śródleśna
27.	"Nowa Łąki"	Zawadzkie - Równina Opolska, działka nr 34/1	Pow. 9,08 ha Łąka śródleśna
28.	"Chudwajda"	Jemielnica - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 37,	Pow. 4,04 ha Łąka śródleśna
29.	"Parza"	Jemielnica - Równina Opolska, działka nr 44,	Pow. 8,6 ha Łąka śródleśna

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

30.	"Pod Jesionem"	Jemielnica - Równina Opolska, działki nr 85, 86,	Pow. 1,8 ha Łąka śródleśna
31.	"Bagienko"	Jemielnica - Równina Opolska, działka nr 119	Pow. 0,9 ha Łąka śródleśna
32.	"Rokitna Góra"	Jemielnica - Równina Opolska, działka nr 131	Pow. 2,3 ha Łąka śródleśna
33.	"Blumsztajnowe"	Jemielnica - Równina Opolska, działki nr 133, 134	Pow. 2,52 ha Łąka śródleśna
34.	"Wierzecznik"	Jemielnica - Równina Opolska, działki nr 135, 136	Pow. 17,33 ha Bagno
35.	"Ostoja"	Jemielnica - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 157	Pow. 0,59 ha Łąka śródleśna
36.	"Kołodziejce"	Jemielnica - Równina Opolska, działka nr 160A	Pow. 4,28 ha Łąka śródleśna
37.	"Markownie"	Zawadzkie - Równina Opolska, działki nr 163/1, 163/2, 164/1, 164/2	Pow. 5,15 ha Łąka śródleśna
38.	"Szachty"	Jemielnica - Równina Opolska, działka nr 129, płaty nieużytkowanej roślinności	Pow. 4,36 ha Łąka śródleśna
39.	"Koło"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 228	Pow. 15,85 ha Bagno śródleśne (w naturalnej sukcesji)
40.	"Bożyszczok"	Jemielnica, Równina Opolska, działka nr 128	Pow. 1,1 ha Bagno śródleśne w naturalnej sukcesji
41.	"Przy Kole"	Zawadzkie - Równina Opolska Obniżenie Małej Panwi, działka nr 200	Pow. 0,66 ha Łąka śródleśna
42.	"Stoczek"	Kolonowskie - położone we wsi Staniszcze Małe, mina Kolonowskie, na działkach ewidencyjnych nr 1215, 1216, 1217	Pow. 0,785 ha źródło wodne
43.	"Bagno"	Kolonowskie - położone administracyjnie na terenie wsi Staniszcze Małe, Gmina Kolonowskie, obejmujące części działek rolnych o nr 973, 952, 972, 971, 970, 969, 968, 965, 964, 963, 962, 959, 956, 954, 951, 944, 943, 942, 941, 961, 958, 953, 950, 945/1, 949/1, 960	Pow. 5,0 ha starorzecze rzeki Mała Panew
44.	„Szczyrkowiska"	Kolonowskie - na terenie leśnym PGL LP, położone administracyjnie na terenie wsi Spórok	Pow. 1,16 ha śródleśne oczko wodne
45.	„Pierwiosnek"	Kolonowskie	Pow. 2,87 ha Ochrona unikalnych biotopów łąkowych, gatunki chronione: sarna, jeleń europ., daniel, dzik, zaskroniec, żmija zygzakowata, tygerzyk paskowany, padalec zwyczajny

Źródło: Rejestr form ochrony przyrody, GDOŚ 2025 r.

Pomniki przyrody

Tabela 28. Wykaz pomników przyrody na terenie Powiatu Strzeleckiego.

Lp	Nr	Obiekt	Gmina / Obręb
1.	1611012.233	Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 161cm; obwód: 506cm; wysokość: 22m	Izbicko
2.	1611012.244	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa); pierśnica: 162cm; obwód: 509cm; wysokość: 26m – drzewo nadpalone	Izbicko

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

3.	1611022.294	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris; pierśnica: 99cm; obwód: 311cm; wysokość: 23m	Jemielnica
4.	1611022.320	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa); pierśnica: 87cm; obwód: 273cm; wysokość: 29m	Jemielnica - Nadleśnictwo Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Wierzchlesie, Oddz.: 247
5.	1611022.321	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior; pierśnica: 104cm; obwód: 327cm; wysokość: 32m	Jemielnica - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Wierzchlesie, Oddz.: 247a
6.	1611022.324	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica; pierśnica: 87cm; obwód: 273cm; wysokość: 28m	Jemielnica - Nadleśnictwo Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Jaźwin, Oddz.:22
7.	1611022.329	Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 113cm; obwód: 355cm; wysokość: 26m	Jemielnica - Nadleśnictwo Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Łaziska, Oddz.: 161
8.	1611022.330	Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 178cm; obwód: 559cm; wysokość: 27m	Jemielnica - Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Łaziska, Oddz.:160
9.	1611022.333	grupa drzew z gatunku Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica – 6 szt.	Jemielnica - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Jaźwin, Oddz.: 69
10.	1611022.334	Grupa drzew z gatunku Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica – 2 szt.	Jemielnica - Nadleśnictwo Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Jaźwin, Oddz.: 69
11.	1611022.57	Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 179cm; obwód: 562cm; wysokość: 28m	Jemielnica - Nadleśnictwo: Rudziniec, Obręb leśny: Toszek, Leśnictwo: Centawa, Oddz.: 153
12.	1611033.101	Aleja drzew z gatunku Dąb szypułkowy - Quercus robur – 93 szt.- Drzewa mocno rozproszone, nie tworzą zwartej alei, częściowo na obszarze leśnictwa Piotrowina	Kolonowskie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kolonowskie, Leśnictwo: Haraszowskie, Oddz.: 218, 219, 238
13.	1611033.102	Grupa drzew z gatunku Dąb szypułkowy - Quercus robur – 6 szt.	Kolonowskie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kolonowskie, Leśnictwo: Haraszowskie, Oddz.: 218
14.	1611033.106	Grupa drzew z gatunku Dąb szypułkowy - Quercus robur– 8 szt.	Kolonowskie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kolonowskie, Leśnictwo: Haraszowskie, Oddz.: 238
15.	1611033.325	Aleja drzew z gatunku Dąb szypułkowy - Quercus robur – 12 szt.	Kolonowskie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kolonowskie, Leśnictwo: Haraszowskie, Oddz.:218
16.	1611033.326	grupa drzew z gatunku Dąb szypułkowy - Quercus robur - 4 szt.	Kolonowskie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kolonowskie, Leśnictwo: Haraszowskie, Oddz.:218
17.	1611033.327	Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 139cm; obwód: 437cm; wysokość: 26m	Kolonowskie - Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Kolonowskie, Leśnictwo: Haraszowskie, Oddz.:219
18.	1611033.328	Dąb szypułkowy - Quercus robur; pierśnica: 169cm; obwód: 531cm; wysokość: 27m	Kolonowskie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kolonowskie, Leśnictwo: Haraszowskie, Oddz.:241
19.	1611033.331	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Kolonowskie
20.	1611043.141	Skałka - układ skał ze stożkiem tufów wulkanicznych	Leśnica
21.	1611043.266	Lipa drobnolistna - Tilia cordata ; pierśnica: 136cm; obwód: 427cm; wysokość: 26m	Leśnica - W parku przy kościele, przy ścieżce parkowej, na południowy zachód od kościoła
22.	1611043.272	Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus ; pierśnica: 195cm; obwód: 613cm; wysokość: 27m	Leśnica - w parku przy kościele, na zachód od kościoła

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

23.	1611053.128	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 157cm; obwód: 493cm; wysokość: 30m	Strzelce Opolskie - rośnie w pobliżu osady Lipieniec, obok skrzyżowania
24.	1611053.191	Grupa drzew z gatunku Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> – 2 szt. I Miłorząb dwuklapowy (Miłorząb chiński; Miłorząb dwudzielny) – 1 szt.	Strzelce Opolskie - Miłorząb usytuowany jest przed posesją, dwa dęby w ogrodzie, za budynkiem mieszkalnym
25.	1611053.192	Grupa drzew gatunku Miłorząb dwuklapowy (Miłorząb chiński; Miłorząb dwudzielny) - <i>Ginkgo biloba</i> – 2 szt. - widoczny ślad po tabliczkach „pomnik przyrody”	Strzelce Opolskie - W ogrodzie przy budynku byłej Państwowej Stadniny Koni
26.	1611053.194	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 164cm; obwód: 515cm; wysokość: 27m	Strzelce Opolskie - Nadleśnictwo: Strzelce Opolskie, Obręb leśny: Kamień, Leśnictwo: Gąsiorowice Oddz.: 96 (Na wschód od linii oddziałowej)
27.	1611053.195	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 191cm; obwód: 600cm; wysokość: 28m	Strzelce Opolskie - Nadleśnictwo: Strzelce Opolskie, Obręb leśny: Kamień, Leśnictwo: Gąsiorowice Oddz.: 262 (Na grobli nad stawem rybnym Grabicz)
28.	1611053.207	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 180cm; obwód: 565cm; wysokość: 26m	Strzelce Opolskie - Znajduje się w parku miejskim przy ul. Parkowej, w pobliżu ruin zamku (w karcie informacyjnej figuruje działka nr 1989)
29.	1611053.210	Miłorząb dwuklapowy (Miłorząb chiński; Miłorząb dwudzielny) - <i>Ginkgo biloba</i> ; pierśnica: 68cm; obwód: 214cm; wysokość: 21m) - przycięte gałęzie	Strzelce Opolskie - Na skwerze u zbiegu ulic Powstańców Śląskich i Opolskiej
30.	1611053.211	Grupa drzew z gatunku Cis pospolity - <i>Taxus baccata</i> ; pierśnica – 2 szt. - Jedno drzewo jest ścięte, drugie ma przycięte gałęzie	Strzelce Opolskie - W parku miejskim przy ul. Parkowej, około 50 m od ruin zamku.
31.	1611053.229	Miłorząb dwuklapowy (Miłorząb chiński; Miłorząb dwudzielny) - <i>Ginkgo biloba</i> ; pierśnica: 79cm; obwód: 248cm; wysokość: 20m - przycięte gałęzie	Strzelce Opolskie - W parku miejskim nad potokiem około 20 m od mostku
32.	611053.267	Aleja drzew – 30 szt. Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Gmina Strzelce Opolskie - Przy drodze Kalinowice - Strzelce Opolskie
33.	1611073.307	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 167cm; obwód: 525cm; wysokość: 27m	Zawadzkie - Naprzeciwko granicy między posesjami stawowa 22 i 24, około 5 metrów od drogi
34.	1611073.308	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 137cm; obwód: 430cm; wysokość: 26m	Zawadzkie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 140 (Pomnik dwukrotnie zaewidencjonowany !!!, znajduje się także pod numerem 59)
35.	1611073.309	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; pierśnica: 68cm; obwód: 214cm; wysokość: 27m - lipa trójwierzchołkowa	Zawadzkie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 140 j
36.	1611073.310	Dąb czerwony - <i>Quercus rubra</i> ; pierśnica: 123cm; obwód: 386cm; wysokość: 31m	Zawadzkie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 139 dx
37.	1611073.311	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 135cm; obwód: 424cm; wysokość: 27m	Zawadzkie - Nadleśnictwo: Zawadzkie, Obręb leśny: Kielcza, Leśnictwo: Zarzecze, Oddz.: 139 x
38.	1611073.314	Grab zwyczajny (Grab pospolity) - <i>Carpinus betulus</i> ; pierśnica: 89cm; obwód: 280cm; wysokość: 25m	Zawadzkie - Nadleśnictwo: Zawadzkie Obręb leśny: Zawadzkie, Leśnictwo: Rytwiny, Oddz.: 6 g
39.	1611022.18150	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; pierśnica: 160cm; obwód: 503cm; wysokość: 22m, wiek ok. 350 lat	Jemielnica - Rośnie na terenie działki 391/13, obręb Centawa

RAPORT Z WYKONANIA POWIATOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

40.	1611043.18189	Tulipanowiec amerykański - Liriodendron tulipifera; pierśnica: 118cm; obwód: 371cm; wysokość: 32m	Leśnica - Drewo rośnie na działce ewidencyjnej nr 416 obręb Czarnocin. Działka jest własnością Skarbu Państwa w trwałym Zarządzie PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie.
41.	1611063.18216	Dąb bezszypułkowy - Quercus petraea; pierśnica: 115cm; obwód: 360cm; wysokość: 30m	Ujazd - Pomnik znajduje się na terenie działki ewidencyjnej nr 281/1 będącej własnością Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie.
42.	1611063.18217	Dąb bezszypułkowy - Quercus petraea; pierśnica: 111cm; obwód: 350cm; wysokość: 30m	Ujazd - Pomnik znajduje się na terenie działki ewidencyjnej nr 281/1 będącej własnością Skarbu Państwa w zarządzie PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie.
43.	1611063.18218	Grupa dwóch dębów szypułkowych (Quercus robur), o obwodzie pni 453 cm i 384 cm.	Ujazd - Pomnik znajduje się na terenie działki ewidencyjnej nr 272/4 obręb Balcarzowice stanowiącą własność Gminy Ujazd.
44.	611073.18260	Grupa dwóch Dębów szypułkowych - Quercus robur	Leśnictwo, oddział, wydzielenie: Dębie, 1 d. Gmina, obręb ewid., działka ewid.: Zawadzkie, Zawadzkie, 3084
45.	611073.18261	Grupa dwóch drzew Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Leśnictwo, oddział, wydzielenie: Dębie, 7 a. Gmina, obręb ewid., działka ewid.: Zawadzkie, Zawadzkie, 3118
46.	611073.18262	Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides	Leśnictwo, oddział, wydzielenie: Dębie, 7 a. Gmina, obręb ewid., działka ewid.: Zawadzkie, Zawadzkie, 3118
47.	611073.18263	Grupa czterech drzew Klon pospolity (Klon zwyczajny) - Acer platanoides Dąb szypułkowy - Quercus robur Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus	Leśnictwo, oddział, wydzielenie: Dębie, 8 a. Gmina, obręb ewid., działka ewid.: Zawadzkie, Zawadzkie, 3119
48.	611073.18264	Grupa dwóch drzew Dąb szypułkowy - Quercus robur Grab zwyczajny (Grab pospolity) - Carpinus betulus	Leśnictwo, oddział, wydzielenie: Dębie, 11b. Gmina, obręb ewid., działka ewid.: Zawadzkie, Zawadzkie, 3087
49.	611073.18265	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	Leśnictwo, oddział, wydzielenie: Dębie, 14 a. Gmina, obręb ewid., działka ewid.: Zawadzkie, Zawadzkie, 3101

Źródło: Rejestr form ochrony przyrody, GDOŚ 2025r.

Na terenie Powiatu Strzeleckiego znajduje się również szereg parków pałacowych i dworskich (podlegających ochronie konserwatorskiej), z których 6 znajduje się na terenie Gminy Strzelce Opolskie:

Tabela 29. Wykaz parków miejskich i podworskich na terenie Powiatu Strzeleckiego.

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia [ha]
1.	Strzelce Opolskie (park miejski)	65
2.	Błotnica Strzelecka	6,67
3.	Kalinowice	8,31
4.	Płużnica	3,68
5.	Szymiszów	5,00
6.	Kalinów	2,55
7.	Izbicko	10,0

Źródło: „Parki podworskie w województwie opolskim”

Geopark

Geopark jest to obszar o zdefiniowanych granicach, zawierający pojedyncze lub mozaikowo rozłożone obiekty o wybitnych walorach geologicznych (geotopy), wartościowe dla geoturystyki i edukacji, które zostały udokumentowane w drodze przeprowadzonej inwentaryzacji i oceny. Za utworzeniem na danym obszarze geoparku mogą przemawiać również dodatkowe jego atuty, takie jak: występowanie stanowisk archeologicznych, skupisk obiektów i obszarów o dużym znaczeniu dla ochrony przyrody, wybitne wartości historyczne i kulturowe regionu.

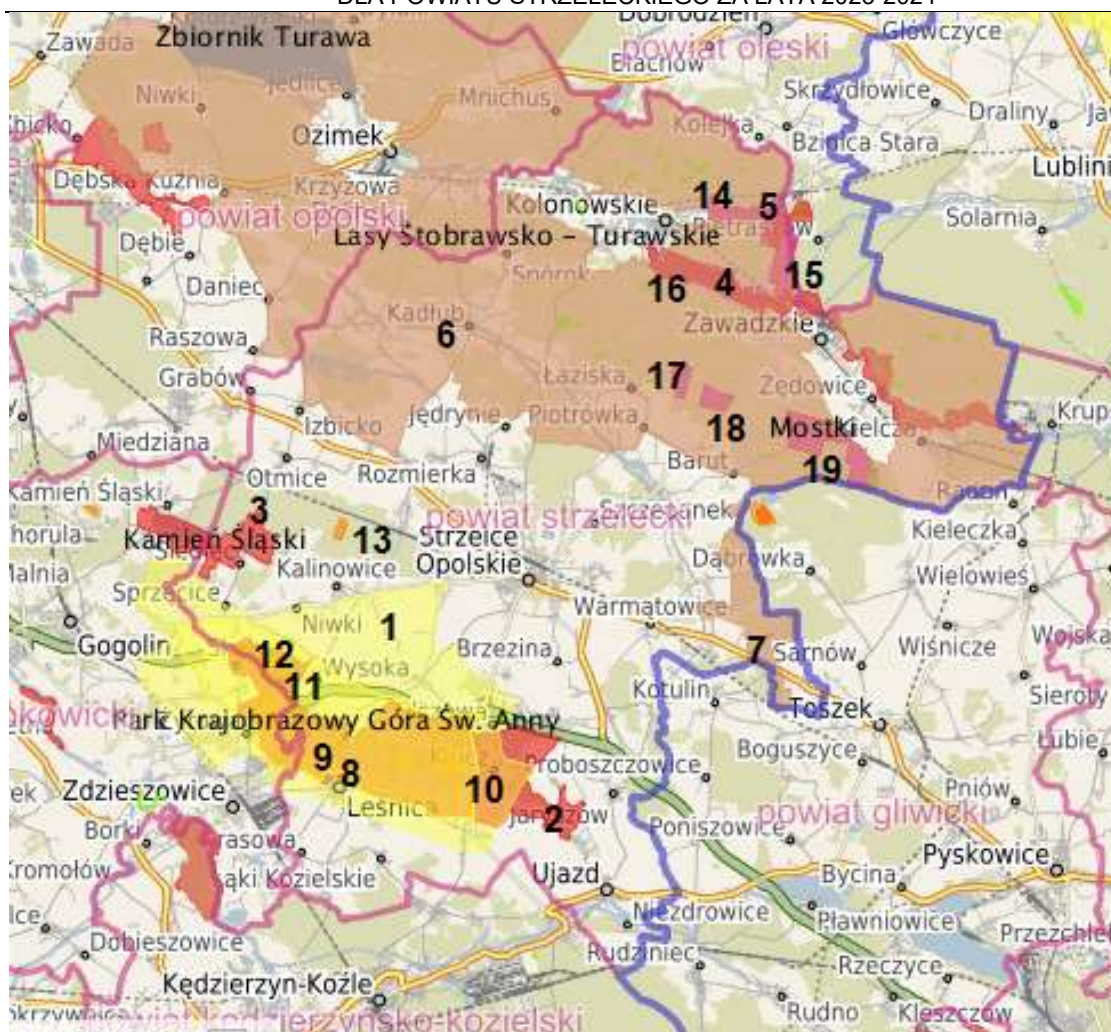
„Góra św. Anny”

Góra Św. Anny otrzymała status Geoparku 1 czerwca 2010 r. Góra św. Anny i jej okolice zyskały taką pozycję z uwagi na skupienie na stosunkowo niewielkim obszarze różnorodnych zjawisk geologicznych.

Rysunek 5. Obszary chronione na terenie Powiatu Strzeleckiego

OZNACZENIA

	1 Park Krajobrazowy Góra Św. Anny	
	Obszary Natura 2000:	
	2 Góra Świętej Anny PLH160018 – obszar siedliskowy – Gmina Strzelce Opolskie, Gmina Ujazd, Gmina Leśnica, Gmina Zdzeszowice,	
	3 Kamień Śląski PLH160007 – obszar siedliskowy – Gmina Izbicko,	
	4 Dolina Małej Panwi PLH160008 – obszar siedliskowy – Gmina Kolonowskie, Gmina Zawadzkie, Gmina Jemielnica,	
	5 Stawy Pluderskie PLH160021 – obszar siedliskowy – Gmina Kolonowskie	
	Obszar Chronionego Krajobrazu	
	6 Lasy Stobrawsko Turawskie – gmina Izbicko, gmina Strzelce Opolskie, gmina Jemielnica, gmina Zawadzkie, gmina Kolonowskie	
	Rezerваты przyrody	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe
	7 „Płużnica” – gmina Strzelce Opolskie	
	8 „Boże Oko” - gmina Ujazd,	14 Nad Bziniczką – gmina Kolonowskie,
	9 „Grafik” - gmina Leśnica,	15 Kocia Góra – gmina Kolonowskie,
	10 „Góra Św. Anny” – Gmina Leśnica,	16 Pod Dębami – gmina Zawadzkie,
	11 „Biesiec” – gmina Leśnica,	17 Szczyпки – gmina Jemielnica,
	12 „Lgota Dolna” – gmina Strzelce Opolskie,	18 Piaskowa Góra – gmina Jemielnica,
	13 „Tęczynów” – gmina Strzelce Opolskie,	19 Mostki – gmina Zawadzkie,

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

Lasy spełniają istotną rolę w odniesieniu do hydrosfery i atmosfery. Oprócz tego posiadają funkcje produkcyjne i społeczne, przede wszystkim rekreacyjne.

W Powiecie Strzeleckim lasy zajmują ok. 40,6 % powierzchni (GUS, 2022). Wskaźnik lesistości powiatu jest dużo wyższy od przeciętnej lesistości województwa opolskiego (26,7 %) kraju (29,7 %). Porównanie udziału procentowego lasów w powierzchni Powiatu Strzeleckiego z wartościami dla pozostałych powiatów województwa opolskiego przedstawia tabela:

Tabela 30. Udział procentowy powierzchni lasów w powiatach województwa opolskiego.

Lp.	Powiat	Udział powierzchni lasów w [%]
1.	opolski	45,8
2.	strzelecki	40,6
3.	oleski	35,2
4.	kluczborski	29,9
5.	namysłowski	28,0
6.	krapkowicki	23,8
7.	kędzierzyńsko – kozielski	23,4
8.	brzeski	18,9
9.	nyski	13,1
10.	prudnicki	11,3
11.	m. Opole	10,3
12.	głubczycki	6,4
województwo opolskie		26,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny

Ogólna powierzchnia lasów na terenie Powiatu Strzeleckiego wynosi ok. 30 234,71 ha, z czego ponad 92 % pozostaje w administracji Lasów Państwowych – Nadleśnictw Strzelce Opolskie, Zawadzkie, Rudziniec i Kędzierzyn. Rozłożenie lasów na terenie powiatu jest nierównomierne. W części południowej powiatu lesistość jest mniejsza od średniej powiatu (gmina Leśnica – ok. 15,2 %, gmina Ujazd – 23,6 %) a lasy stanowią małe płyty porozcinane terenami zabudowanymi, siecią dróg i obszarami upraw rolnych. W części północnej lasy tworzą duże, zwarte kompleksy a lesistość jest bardzo duża (gmina Kolonowskie – 73,4 %, gmina Zawadzkie 63,2 %), co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 31. Wskaźnik lesistości poszczególnych gmin Powiatu Strzeleckiego.

Gmina	Grunty leśne w gminach Powiatu Strzeleckiego	
	ha	Wskaźnik lesistości gminy [%]
Kolonowskie	6 132,51	71,2
Zawadzkie	5 182,59	60,8
Jemielnica	6 902,67	59,2
Izbicko	3 217,78	37,4
Strzelce Opolskie	6 210,44	30,0
Ujazd	1 957,29	23,0
Leśnica	1 440,22	14,9

Zródło: www.stat.gov.pl

Krajowa Sieć Ekologiczna ECONET-POLSKA

Znaczna część obszarów powiatu strzeleckiego podlega ochronie prawnej w postaci parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszaru chronionego krajobrazu, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych. Jednakże aktualny układ przestrzenny obszarów nie zapewnia skutecznego powiązania zapewniającego swobodny przepływ materii, energii i informacji genetycznej w podstawowych ekosystemach oraz ochrony wszystkich typowych dla tego terenu biotopów, zbiorowisk roślinnych, stanowisk florystycznych i faunistycznych, przez co obniżona jest ich odporność biologiczna. Należy dążyć do zapewnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczo dotychczas nie objętych ochroną (i nie ujętych w systemie NATURA 2000), ale ważnych z punktu widzenia zapewnienia spójności ekologicznej województwa.

W ramach regionalnej koncepcji sieci ekologicznej ECONET oraz ostoi przyrody sieci Natura 2000 zakłada się wydzielenie, znajdujących się częściowo na terenie powiatu strzeleckiego, następujących ostoi przyrody:

- ostoję kompleksową Doliny Małej Panwi wraz z ostojami częściowymi doliny Małej Panwi i Zbiornika Turawskiego,
- ostoję kompleksową Trias Opolski z ostojami częściowymi Kamień Śląski i Chełm.

Warunkiem właściwego funkcjonowania ekosystemów jest zapewnienie trwałości przestrzennych powiązań pomiędzy poszczególnymi obiektami chronionymi. Powiązania takie muszą zapewnić w miarę swobodną migrację fauny i flory. Należy stworzyć jednolity „ekologiczny system obszarów chronionych powiatu”, którego osnowę stanowią będą istniejące formy ochrony przyrody a rolę uzupełniającą (korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym winny spełniać doliny innych cieków wodnych, ciągi zadrzewień i zakrzaczeń, uskoki, kompleksy leśne, elementy zieleni miejskiej.

Oprócz terenów prawnie chronionych wiele gmin posiada inne cenne przyrodniczo obszary, będących miejscem występowania bogatych siedlisk roślinnych oraz bytowania wielu rzadkich gatunków zwierząt. Również one zasługują na szczególną ochronę. Należą do nich między innymi:

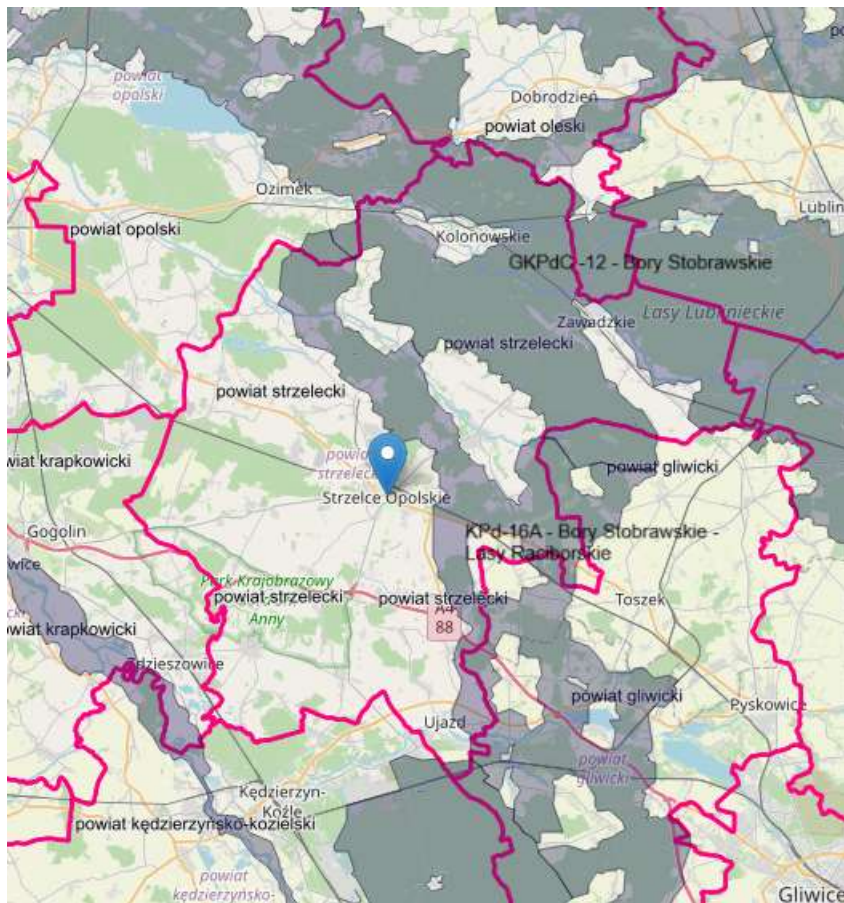
- Dolina rzeki Mała Panew (gmina Kolonowskie i gmina Zawadzkie),
- Dolina rzeki Brzynczki (gmina Kolonowskie),
- Dolina rzeki Myśliny (gmina Kolonowskie),
- Dolina rzeki Jemielnicy (gmina Izbicko),
- Dolina Kłodnicy (gmina Ujazd),
- Dolina Kanału Gliwickiego (gmina Ujazd),
- Stawy Pluderskie (gmina Kolonowskie),
- Park przypałacowy w Izbicku.

Krajowa sieć ekologiczna Econet-Polska

Część obszaru Powiatu Strzeleckiego podlega ochronie prawnej w ramach obszaru Natura 2000, obszaru chronionego krajobrazu i użytku ekologicznego. Jednakże aktualny układ przestrzenny obszarów nie zapewnia skutecznego powiązania zapewniającego swobodny przepływ materii, energii i informacji genetycznej w podstawowych ekosystemach oraz ochrony wszystkich typowych dla tego terenu biotopów, zbiorowisk roślinnych, stanowisk florystycznych i faunistycznych, przez co obniżona jest ich odporność biologiczna. Należy dążyć do zapewnienia ochrony obszarów cennych przyrodniczo dotychczas nie objętych ochroną (i nie ujętych w systemie NATURA 2000), ale ważnych z punktu widzenia zapewnienia spójności ekologicznej województwa. Sieć Econet-Polska obejmuje obszary o zachowanych walorach przyrodniczych, posiadające zdolność utrzymania równowagi ekologicznej oraz tereny pomocne w zachowaniu tych cech na obszarach sąsiednich. Sieć Econet składa się z trzech podstawowych struktur: obszarów węzłowych, korytarzy ekologicznych i obszarów wymagających unaturalnienia. Na terenie Powiatu Strzeleckiego znajdują się dwa korytarze ekologiczne:

- GKPdC – 12 – Bory Stobrawskie
- KPd – 16A – Bory Stobrawskie – Lasy Raciborskie.

Rysunek. 6. Mapa korytarzy ekologicznych na terenie Powiatu Strzeleckiego

Źródło: mapakorytarze.pl

4.9. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity). Na terenie województwa opolskiego służby ochrony przeciwpożarowej i inspekcji ochrony środowiska dokonały kwalifikacji zakładów produkcyjnych ze względu na stopień zagrożeń awariami przemysłowymi.

Rok 2023:

Na ogólną liczbę 21 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii wyróżniono 12 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 9 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Powiatu Strzeleckiego występował jeden zakład ZDR – Unimot Gaz S.A. w Zawadzkiem.

Rok 2024:

Na terenie województwa opolskiego służby ochrony przeciwpożarowej i inspekcji ochrony środowiska dokonały kwalifikacji zakładów produkcyjnych ze względu na stopień zagrożeń awariami przemysłowymi. Na ogólną liczbę 23 zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii wyróżniono 12 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i 11 zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie Powiatu Strzeleckiego występował jeden zakład ZDR: Unimot Gaz S.A. w Zawadzkiem.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę miejscowych zagrożeń zanotowanych na terenie Powiatu Strzeleckiego w 2023 i 2024 roku, w odniesieniu do wielkości i rodzaju zagrożeń:

Tabela 32. Liczba miejscowych zagrożeń w podziale na wielkość zagrożenia w 2023 i 2024 roku.

Wielkość zagrożenia	2023	2024
lokalne	587	649
małe	61	29
średnie	25	15
duże	0	1

Źródło: Dane statystyczne KG PSP (www.kgsp.gov.pl)

5. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2023-2024 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW

Poniżej przedstawiono realizację zadań związanych z ochroną środowiska jakie zostały wykonane na terenie Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024. Ze względu na liczne zmiany w prawodawstwie krajowym oraz w strategiach i źródłach finansowania zadań inwestycyjnych (wydatków majątkowych), odniesiono się do konkretnych zadań które zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Część sprawozdawczą niniejszego opracowania podzielono na rozdziały tematyczne.

5.1. Powietrze atmosferyczne

Powiat Strzelecki w celu poprawy powietrza atmosferycznego zrealizował następujące zadania:

Tabela 33. Realizacja zadań w latach 2023-2024

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
<i>Lokalny transport zbiorowy</i>		
<i>Lokalny transport zbiorowy</i>	1 443 800,00	1 640 591,00
<i>Remonty i modernizacje dróg na terenie powiatu</i>		
Odnowa nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych Powiatu Strzeleckiego	199 796,16	311 258,41
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1803 O Piotrówka - Żędowice w m. Piotrówka ul. Kościuszki wraz z dokumentacją projektową	9 040,50	197 962,71
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1803 O Piotrówka - Żędowice w m. Barut ul. Żędowicka wraz z dokumentacją projektową	37 306,90	-
Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego pod mostem kolejowym w ciągu drogi powiatowej 1804 O Strzelce Opolskie - Kolonowskie w m. Strzelce Opolskie ul. Habryki	236 619,29	-
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1806 O Sucha - Kalinów w m. Szymiszów ul. Ligonia wraz z dokumentacją projektową	296 088,94	-
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1441 O Zimna Wódka - Jaryszów w m. Jaryszów ul. 1 Maja - wraz z dokumentacją projektową	721 225,14	19 748,85
Rozbudowa drogi poprzez budowę chodnika w ciągu drogi powiatowej 1457 O Ujazd - Niezdrowice - granica województwa śląskiego (Pławniowice) w m. Niezdrowice ul. Wiejska - wraz z dokumentacją projektową	60 639,00	-
Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej 1455 O Olszowa - Ujazd	1 538 740,04	306 266,17
Budowa brakującego odcinka chodnika w ciągu drogi powiatowej 1442 O Nogowczyce - Balcarzowice w m. Balcarzowice ul. 1 Maja wraz z dokumentacją projektową	8 303,00	16 605,00
Przebudowa nawierzchni jezdni drogi powiatowej 1455 O Olszowa - Ujazd w m. Stary Ujazd ul. Główna	126 349,00	-
Rozbudowa mostu w ciągu drogi powiatowej 1461 O Sieronowice - Ujazd w m. Jaryszów ul. Strzelecka - wraz z dokumentacją projektową	36 900,00	125 801,00
Przebudowa mostu JN1 30004476 w ciągu drogi powiatowej 1458 O Ujazd - Kędzierzyn - Koźle ul. Chrobrego w m. Ujazd wraz z dokumentacją projektową	44 588,00	89 175,00
Rozbudowa drogi powiatowej 1807 O Strzelce Opolskie - Krasiejów na odcinku Rozmierka - Grodzisko - Kadłub	4 979 638,72	5 064 186,26
Przebudowa drogi powiatowej 1401 O Zdieszowice - Leśnica - Zalesie Śląskie na odcinku Leśnica - Lichynia wraz z budową ścieżki rowerowej oraz przebudowa drogowych obiektów inżynierskich - Etap 1	5 154 905,00	4 708 554,50

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego jako element przebudowy drogi powiatowej 1805 O Strzelce Opolskie - Leśnica - Kędzierzyn - Koźle na odcinku ul. Wiejskiej w Porębie wraz z dokumentacją projektową	62 484,00	-
Budowa i przebudowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 2134 O ul. Haraszowskie w Kolonowskim wraz z dokumentacją projektową	31 980,00	-
Rozbudowa drogi powiatowej 2133 O ul. Kościuszki w Kolonowskim na odcinku od DW 463 do ul. Żeromskiego - wraz z dokumentacją projektową	91 328,00	91 327,00
Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej 1809 O Izbicko - Ligota Dolna na odcinku Otmice - Siedlec	4 920,00	112 432,08
Przebudowa mostu JN1 30004505 w ciągu drogi powiatowej 1844 O Staniszcze Wielkie - Kolonowskie w m. Kolonowskie ul 1 Maja	95 325,00	3 988 750,04
Przebudowa drogi powiatowej 1847 O Strzelce Opolskie - Dziewkowice w m. Dziewkowice ul. Strzelecka	7 000,00	-
Przebudowa drogi powiatowej 1815 O Izbicko - Grodzisko	529 318,67	
Przebudowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 2278 O ul. Matejki w Strzelcach Opolskich	63 798,96	-
Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej 1805 O Strzelce Opolskie - Leśnica - Kędzierzyn-Koźle na odcinku Dolna - Poręba - Leśnica - Raszowa w m. Leśnica	7 995,00	-
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1815 O Izbicko - Grodzisko w m. Borycz ul. Wolności wraz z dokumentacją projektową	21 525,00	-
Remont drogi powiatowej 1805 O Strzelce Opolskie - Leśnica - Kędzierzyn-Koźle w m. Leśnica, ul. Kozielska" (dotacja z budżetu Gm. Leśnica)	-	150 000,00
Remont drogi powiatowej 1842 O Piotrówka - Osiek na odcinku Piotrówka - Łaziska" (dotacja z budżetu Gminy Jemielnica)	-	133 097,88
Rozbudowa drogi powiatowej 1434 O Kędzierzyn - Koźle - Januszkowice na odcinku Raszowa - granica powiatu (Januszkowice) wraz z dokumentacją projektową	-	61 346,26
Rozbudowa drogi powiatowej 1823 O Kadłub - Osiek poprzez budowę chodnika wraz z odwodnieniem w ciągu ul. Dworcowej, Leśnej, Kolejowej oraz Barwinek w m. Kadłub wraz z dokumentacją projektową	-	47 509,00
Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 2131 O ul. Arki Bożka w Kolonowskim wraz z dokumentacją projektową	-	73 800,00
Opracowanie dokumentacji projektowej budowy chodnika przy ul. 1 Maja w Kolonowskim na odcinku łączącym ze stacją kajakową. Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn.: Rozbudowa drogi powiatowej 1844 O Staniszcze Wielkie - Kolonowskie ul. 1 Maja w Kolonowskim poprzez budowę chodnika wraz z odwodnieniem	-	30 000,00
Rozbudowa mostu JN130004499 w ciągu drogi powiatowej 1822 O Sucha - Rozmierka w m. Sucha ul. Kościelna wraz z dokumentacją projektową	-	2 003 707,36
Dotacja dla Powiatu Prudnickiego na remont drogi 1618O relacji Łąka Prudnicka- Pokrzywna uszkodzonej na skutek powodzi	-	50 000,00
Dotacja dla Gminy Głogówek na likwidację skutków powodzi w zakresie naprawy dróg gminnych	-	27 200,00
<i>Ograniczenie niskiej emisji</i>		
Zakup pieca konwekcyjno - parowego dla Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 1 w Leśnicy wchodzącej w skład ZPO w Leśnicy	20 000,00	-
<i>Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i systemów oświetlenia</i>		
Wymiana oświetlenia sufitowego na energooszczędne w budynku Starostwa	125 060,00	-
Wymiana oświetlenia sufitowego na energooszczędne (31 lamp sufitowych)	17 759,99	-
Budowę modelowej, pasywnej hali sportowej w powiecie strzeleckim przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Opolskich" oraz "Remont kompleksu sportowego ORLIK 2012 przy	-	6 484 686,70

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Opolskich wraz z pełnieniem nadzoru autorskiego		
Poprawa efektywności energetycznej Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Opolskich – przygotowanie dokumentacji projektowej	-	45 510,00

5.2. Klimat akustyczny

Zadania własne Powiatu Strzeleckiego, realizowane w ramach poprawy klimatu akustycznego na terenie powiatu przedstawione zostały także w podrozdziale 5.1., w zakresie remontów dróg i modernizacji nawierzchni, które jednocześnie przyczyniają się do ochrony powietrza atmosferycznego.

Powiat Strzelecki w celu poprawy klimatu akustycznego zrealizował następujące zadania:

Tabela 34. Realizacja zadań w latach 2023-2024

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Pomiary emisji hałasu	3 173,40	2 091,00
Budowa ścieżki rowerowej w ramach rozbudowy drogi powiatowej 1822 O Sucha - Rozmierka na odcinku Sucha - Rozmierz w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu, wraz z dokumentacją projektową	2 733 107,65	1 701 846,73
Budowa ścieżek rowerowych w ciągach dróg powiatowych komunikacji gospodarczej i rekreacyjnej gminy Strzelce Opolskie, w tym w ciągu drogi powiatowej 1807 O Strzelce Opolskie - Krasiejów ul. 1 Maja w Strzelcach Opolskich oraz na odcinku Strzelce Opolskie - Rozmierka, w ciągu drogi powiatowej 2273 O ul. Zakładowa w Strzelcach Opolskich wraz z dokumentacją projektową - Etap 1	-	83 750,00
Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w ciągu dróg powiatowych 1815 O Izbicko – Grodzisko na odcinku Izbicko – Utrata oraz 1817 O Otmice – Kamień Śl. w m. Otmice ul. Klonowa - koncepcja programowa – realizacja zadania wspólnie z Gminą Izbicko	-	4 336,38

5.3. Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa

Realizacja zadania polega głównie na ograniczaniu ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska wraz z wodami opadowymi. Podstawową zasadą współczesnych metod jest lokalne retencjonowanie wód opadowych, powolny odpływ wód opadowych do odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu (przed wprowadzeniem do odbiornika wodnego lub gruntowego).

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne wprowadziła do polskiego porządku prawnego nową instytucję zgody wodnoprawnej, która jest jednym z instrumentów w systemie zarządzania gospodarką wodną. Zgody wodnoprawne to m.in. decyzje administracyjne, bez których zainteresowane podmioty nie mogą realizować wielu działań związanych z korzystaniem z wód. Intencją ustawodawcy było zapewnienie jednorodności orzekania administracyjnego w tej dziedzinie. z tego względu, w wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych marszałków województw i starostów powiatowych zastąpiły właściwe organy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Organem właściwym do wydania pozwolenia wodnoprawnego jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej lub dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, w zależności od sprawy, której dotyczy złożony wniosek. Organem właściwym w sprawie zgłoszeń wodnoprawnych jest natomiast kierownik nadzoru wodnego Wód Polskich. Pozwolenie wodnoprawne wydaje się na podstawie operatu wodnoprawnego oraz zgromadzonych w toku postępowania dowodów, dokumentów i informacji (Starosta i Marszałek wydawali pozwolenia wodnoprawne do końca 2017 roku, na podstawie ustawy z 18 lipca 2001 r. Prawo wodne; od stycznia 2018 zadania te przejęło PGW Wody Polskie, które realizują wszystkie zadania dotyczące wód).

5.4. Zasoby geologiczne

Do ochrony powierzchni ziemi została zaliczona również ochrona przed ruchami masowymi terenów oraz ziemi w znaczeniu, jakie temu pojęciu nadaje art. 3 pkt 32a Ustawy Prawo ochrony środowiska. Według art. 110a. Ustawy Prawo ochrony środowiska Starosta prowadzi obserwację

terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach.

Mówiąc o rejestrach prowadzonych przez starostów, nie można zapominać, że mogą one być poważnym źródłem informacji o środowisku, które powinny być udostępniane podmiotom zainteresowanym na zasadach wynikających z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, która przewiduje, że informacje zawarte w tych rejestrach są udostępniane za pośrednictwem systemów teleinformatycznych, w szczególności przy wykorzystaniu elektronicznych baz danych.

5.5. Zasoby przyrodnicze

Powiat Strzelecki na bieżąco realizuje zadania, na które ponoszone są następujące koszty:

Tabela 35. Realizacja zadań w latach 2023-2024

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Nakłady na realizację zadań związanych z rolnictwem i łowiectwem	1 609,62	2 840,23
Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie	26 858,23	59 476,71
Nadzór nad gospodarką leśną	22 501,15	4 367,02
Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	26 532,00	5 000,00

5.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Zadanie realizowane jest poprzez:

- doposażenie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego,
- utrzymywanie w gotowości służb ratowniczych na wypadek zaistnienia poważnej awarii,
- zapobieganie wystąpieniu ryzyka awarii przemysłowych przez przedsiębiorstwa (głównie zakłady o dużym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej (ZDR) i zwiększonym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej (ZZR)) z terenu Powiatu Strzeleckiego.
- prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz potencjalnych sprawców awarii - rejestr zakładów prowadzony jest przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Opolu,
- opracowanie programu zapobiegania poważnym awariom lub opracowanie planu operacyjno-ratowniczego na wypadek zaistnienia poważnej awarii - Zadanie realizowane przez prowadzącego zakład o zwiększonym ryzyku lub zakład o dużym ryzyku.

Powiat Strzelecki w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń środowiska zrealizował następujące zadania:

Tabela 36. Realizacja zadań w latach 2023-2024

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Dofinansowanie kosztów zakupu zestawu narzędzi hydraulicznych do ratownictwa technicznego dla OSP w Żędowice	7 000,00	-
Dofinansowanie kosztów zakupu lekkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Izbicku	15 000,00	-
Dofinansowanie kosztów zakupu średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Wysokiej	15 000,00	-
Zakup sprzętu pływającego w postaci łodzi ratowniczej z silnikiem zaburtowym i niezbędnym osprzętem	150 000,00	-
Zakup samochodu operacyjnego z napędem 4x4 dla Komendy Powiatowej PSP w Strzelcach Opolskich - dofinansowanie	10 000,00	-
Dofinansowanie kosztów zakupu samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Raszowej	-	20 000,00
Dofinansowanie kosztów zakupu średniego samochodu ratowniczo - gaśniczego dla OSP w Strzelcach Opolskich	-	20.000,00

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Przebudowa pomieszczeń w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Strzelcach Opolskich	-	150 000,00
---	---	------------

5.7. Zagadnienia horyzontalne

Powiat Strzelecki w ramach zagadnień horyzontalnych zrealizował następujące zadania:

Tabela 37. Realizacja zadań w latach 2023-2024

Zadanie	Poniesione nakłady [zł.]	
	2023	2024
Projekt "Europejski podręcznik ekologii i ochrony środowiska" (Europaisches Handbuch für aktiven Umweltschutz)	56 318,84	-
Wykonanie pracowni edukacyjnej o tematyce OZE realizowanej przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Opolskich	76 443,58	-
Wykonanie pracowni edukacyjnej o tematyce przyrodniczej w Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Władysława Broniewskiego w Strzelcach Opolskich	55 555,55	-
Pracownia pod chmurką w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Opolskich	39 950,00	28 500,00
Edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasad zrównoważonego rozwoju – szkolenie pracowników	-	1 648,00

5.8. Realizacja zadań umieszczonych w planie operacyjnym Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego

W tabeli umieszczono zadania własne z planu operacyjnego, które zaplanowane były do realizacji w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 w latach 2023-2024.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Tabela 38. Realizacja zadań własnych z planu operacyjnego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego zaplanowanych na lata 2023-2024

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
Działania służące minimalizacji oddziaływania niewydajnych lokalnych źródeł ciepła	Przebudowa systemu grzewczego wraz z wymianą instalacji elektrycznej, wymianą pokrycia dachowego i dociepleniem podłóg w CKZiU w Strzelcach Opolskich	niezrealizowane	-
	Termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Strzelcach Opolskich wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	niezrealizowane	-
	Wymiana instalacji centralnego ogrzewania w budynku Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. W. Broniewskiego w Strzelcach Opolskich	niezrealizowane	-
	Odnowa nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych Powiatu Strzeleckiego	zrealizowane	Zadanie realizowane w sposób ciągły W 2023 roku poniesiono na ten cel nakłady 199 796,16 zł. a w 2024 roku 311 258,41 zł.
	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1802 O Jemielnica - granica województwa - (Kotulin) w m. Błotnica Strzelecka ul. Dworcowa wraz z dokumentacją projektową (realizacja zadania wspólnie z Gminą Strzelce Opolskie - 125.000 zł)	zrealizowane	-
	Modernizacja drogi powiatowej 1472 O Leśnica – Krasowa (realizacja zadania wspólnie z Gminą Leśnica - 300.000 zł)	zrealizowane	-
	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1441 O Zimna Wódka - Jaryszów w m. Jaryszów ul. 1 Maja - wraz z dokumentacją projektową (realizacja zadania wspólnie z Gminą Ujazd - 280.000 zł)	zrealizowane	Zadanie realizowano w latach 2023-2024. W 2023 roku poniesiono nakłady 721 255,14 zł. a w 2024 19 748,85 zł. Zakres robót obejmował m. in.: a) budowa chodnika, b) budowa zjazdów do posesji, c) budowa konstrukcji oporowych, d) przebudowa schodów skarpowych, e) wykonanie warstw konstrukcyjnych jezdni –

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
			poszerzenie, f) regulacja wysokościowa studni rewizyjnych kanalizacji sanitarnej, g) regulacja wysokościowa zaworów przyłączy wodociągowych, h) ustawienie oznakowania pionowego.
	Przebudowa drogi powiatowej 1461 O Sieroniuwice - Ujazd na odcinku Jaryszów - Ujazd - w 2022 r. dokumentacja projektowa, realizacja zadania wspólnie z Gminą Ujazd (zakł. dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych - 80%)	zrealizowane	W 2023 roku opracowano dokumentację projektową za kwotę 36 900,00 zł. W 2024 roku przeprowadzono przebudowę drogi za kwotę 125 801,00 zł.
	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1820 O Szymiszów - Rożniatów w m. Szymiszów ul. Dworcowa wraz z dokumentacją projektową	niezrealizowane	Aktualizacja dokumentacji projektowej
	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1823 O Kadłub - Osiek w m. Kadłub ul. Dworcowa wraz z dokumentacją projektową - w r. 2021 - dokumentacja projektowa	zrealizowane	W 2024 roku rozpoczęto realizację zadania i poniesiono nakłady w wysokości 47 509,00 zł.
	Rozbudowa drogi powiatowej 1807 O Strzelce Opolskie - Krasiejów na odcinku Rozmierka - Grodzisko - Kadłub (zakł. dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych - 80%)	zrealizowana	Inwestycja zakończona
	Modernizacja drogi powiatowej 1434 O Kędzierzyn - Koźle - Januszkowice na odcinku Łąki Kozielskie - Raszowa	w trakcie realizacji	Realizację zadania rozpoczęto w 2024 roku i na ten cel wydatkowano 61 346,26 zł.
	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w ciągu dróg powiatowych 1815 O Izbicko – Grodzisko na odcinku Izbicko – Utrata oraz 1817 O Otmice – Kamień Śl. w m. Otmice ul. Klonowa wraz z przebudową dróg powiatowych – w r. 2021 koncepcja programowa - (zakł. dofinans. z Aglomeracji Opolskiej) (dofinans. RFIL I - 20.451 zł)	zrealizowane	Zakres robót obejmował m. in.: a) frezowanie istniejącej nawierzchni bitumicznej w celu uzyskania odpowiednich płaszczyzn i usunięcia starej masy z smołobetonu, b) wykonanie poszerzenia jezdni, c) wykonanie stabilizacji podłoża cementem na całej szerokości

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
			(łącznie z wykonanym poszerzeniem), d) wykonanie warstwy podbudowy z kruszywa łamanego na całej szerokości, e) ułożenie warstw nawierzchni z betonu asfaltowego (warstwa wyrównawcza, wiążąca, ścieralna), f) wykonanie ścinki poboczy i utwardzenie destruktem bitumicznym (materiał z budowy oraz brakująca ilość materiału Wykonawcy) wraz z profilowaniem pobocza gruntowego za utwardzeniem, g) regulacja urządzeń w pasie wykonywanych robót, h) odnowienie oznakowania poziomego.
	Rozbudowa drogi powiatowej 2133 O ul. Kościuszki w Kolonowskim na odcinku od DW 463 do ul. Żeromskiego - w 2022 r. dokumentacja projektowa (zakł. dofinans. z Funduszu Dróg Samorządowych - 80%)	zrealizowane	Zadanie realizowano w latach 2023-2024. W 2023 roku wydatkowano 911 328,00 zł. a w 2024 roku 91 327,00 zł.
	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1806 O Sucha - Kalinów w m. Szymiszów ul. Ligonja wraz z dokumentacją projektową - w r. 2021 - dokumentacja	zrealizowane	Inwestycja zakończono w 2023 roku. Na ten cel poniesiono 296 088,94 zł.
	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego jako element przebudowy drogi powiatowej 1805 O Strzelce Opolskie - Leśnica - Kędzierzyn - Koźle na odcinku ul. Wiejskiej w Porębie wraz z dokumentacją projektową	zrealizowane	Zadanie zrealizowano w 2023 roku i poniesiono nakłady 62 484,00 zł.
	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na moście JN1 30004505 w ciągu drogi powiatowej 1844 O Staniszcze Wielkie - Kolonowskie w m. Kolonowskie ul. 1 Maja wraz z dokumentacją projektową - w r. 2021 - dokumentacja projektowa (zakł. dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych - 80%)	zrealizowane	Zadanie realizowano w lata 2023-2024. W 2023 roku wydatkowano 95 325,00 zł. a w 2024 roku 3 988 750,04 zł.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1457 O Ujazd - Niezdrowice - granica województwa śląskiego (Pławniowice) w m. Niezdrowice ul. Wiejska - wraz z dokumentacją projektową	zrealizowane	W 2023 roku wydatkowano na ten cel 60 639,00 zł.
	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej 1455 O Olszowa - Ujazd (realizacja zadania wspólnie z Gminą Ujazd - 120.000 zł)	zrealizowane	<p>Zadanie zrealizowane wspólnie z Gminą Ujazd w latach 2023-2024. W roku 2023 poniesiono wydatki w wysokości 1 538 740,04 zł. natomiast w 2024 roku 306 266,17 zł.</p> <p>Zakres robót obejmował m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) frezowanie istniejącej nawierzchni bitumicznej w celu uzyskania odpowiednich płaszczyzn i usunięcia starej masy z smołobetonu, b) wykonanie poszerzenia jezdni, c) wykonanie stabilizacji podłoża cementem na całej szerokości (łącznie z wykonanym poszerzeniem), d) wykonanie warstwy podbudowy z kruszywa łamanego na całej szerokości, e) ułożenie warstw nawierzchni z betonu asfaltowego (warstwa wyrównawcza, wiążąca, ścieralna), f) wykonanie ścinki poboczy i utwardzenie destruktem bitumicznym (materiał z budowy oraz brakująca ilość materiał Wykonawcy) wraz z profilowaniem pobocza gruntowego za utwardzeniem, g) regulacja urządzeń w pasie wykonywanych robót,

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Kierunek	Działania	Realizacja	Szczegóły
			h) odnowienie oznakowania poziomego.
	Przebudowa drogi powiatowej 1847 O Strzelce Opolskie - Dziewkowice w m. Dziewkowice ul. Strzelecka - w r. 2021 dokumentacja projektowa	zrealizowane	W 2023 roku opracowano dokumentację projektową
	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej 1805 O Strzelce Opolskie - Leśnica - Kędzierzyn-Koźle odc. Raszowa - granica Powiatu (finans. RFIL I - 300.000 zł)	zrealizowane	odstąpiono od realizacji zakres zrealizowany na innym odcinku
	Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Sucha - Rozmierz w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu wraz z dokumentacją projektową	zrealizowane	Zadanie realizowane w lata 2023-2024. W 2023 roku wydatkowano 2 733 107,65 zł. a w 2024 roku 1 701 846,73 zł.

6. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego zostały zaproponowane wskaźniki postępów i skutków realizacji programu. Poniżej w tabeli określono zestaw wskaźników w odniesieniu do wartości bazowych (tzn. do wartości określonych w tabeli monitorowania w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028), obejmujący wszystkie obszary interwencji środowiska, w oparciu o dane aktualnie dostępne, co pozwala na szerokie obrazowanie kategorii ilościowych i jakościowych, powszechnych w ocenianiu stanu środowiska. Pozyskanie danych wskaźnikowych opiera się głównie na standardowo dostępnych źródłach: danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz danych Głównego Inspektora Ochrony Środowiska – Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Opolu. Na podstawie tak przygotowanego zestawu wskaźników możliwe jest określenie tendencji zmian w poszczególnych obszarach interwencji.

Zastosowano następujące oznaczenia w tabeli ze wskaźnikami monitoringu:

- poprawa wskaźnika,

- pogorszenie wskaźnika,

- brak wyraźnej tendencji/istotnych zmian lub brak danych.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Tabela 39. Wskaźniki monitoringu dla Powiatu Strzeleckiego w odniesieniu do wartości bazowych.

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
Klimat i powietrze atmosferyczne					
1.	Stężenie średnioroczne NO ₂	µg/m ³	14	brak pomiarów	Brak możliwości porównania wyników ze względu na brak pomiarów GIOŚ-RWMS w 2024 r.
2.	Stężenie średnioroczne benzenu	µg/m ³	1	1	Stężenie średnioroczne benzenu nie uległo zmianie
3.	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10	µg/m ³	21	20	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 uległo zmniejszeniu o 1 µg/m ³
4.	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5	µg/m ³	15	14	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5 uległo zmniejszeniu o 1 µg/m ³
5.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy w której leży powiat	klasa jakości	Klasa C: PM10, B(a)P	Klasa C: B(a)P	Do przekroczeń wartości dopuszczalnych w strefie opolskiej dochodzi obecnie jedynie dla B(a)P
6.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	81	68	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych uległa zmniejszeniu o 13 Mg/rok
7.	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	194 057	175 406	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych uległa zmniejszeniu o 18 651 Mg/rok
Klimat akustyczny					
8.	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L _{DWN} *	dB	Autostrada A4: 15 DK94: 15 DW426: 10 Linia kolejowa nr 136: 10	L _{DWN} : maks. 5-10 dB	Brak możliwości szczegółowego porównania warunków akustycznych w okresie raportu, ponieważ obecnie uciążliwość hałasu charakteryzowana jest przez inne wskaźniki: - znacznej uciążliwości, - znacznych zaburzeń snu, - choroby niedokrwiennej serca, które wcześniej nie były określane
9.	Maksymalna wartość przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu wyrażonego wskaźnikiem L _N *	dB	Autostrada A4: 15 DK94: 15 DW426: 10 Linia kolejowa nr 136: 10	L _N : maks. 1-5 dB	
10.	Długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu	km	37,9	45,2	Długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu wzrosła o 7,3 km
Pola elektromagnetyczne					

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
11.	Miejsca gdzie poziom pól elektromagnetycznych przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg GIOŚ-RWMS	Strzelce Opolskie, ul. Kopernika: 0,4 V/m	Strzelce Opolskie, ul. Krakowska: 1,16, Zawadzkie, ul. Stawowa: 0,65, Ujazd, Plac 1 Maja: <0,5	W latach raportowania w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych
12.	Średnia wartość PEM dla miast do 50 tys. mieszkańców województwa opolskiego	V/m	0,55	0,98	Średnia wartość PEM dla obszaru miast w przedziale 20- 50 tys. mieszkańców wzrosła o 0,43 V/m Średnia arytmetyczna z pomiarów wykonanych we wszystkich punktach pomiarowych na terenie województwa opolskiego wyniosła 0,80 V/m
13.	Średnia wartość PEM dla terenów wiejskich województwa opolskiego	V/m	0,26	0,42 (dla miast poniżej 20 tys. mieszkańców – nie były wykonywane pomiary dla terenów wiejskich)	Brak możliwości porównania – nie były wykonywane pomiary dla terenów wiejskich
Zasoby i jakość wód					
14.	Jakość wód podziemnych	Wg obowiązującej klasyfikacji	- punkt Strzelce Opolskie: III klasa, - punkt Zawadzkie: IV klasa, - punkt Jemielnica - IV klasa, punkt Poręba - III klasa	- Poręba: III klasa, - Jemielnica: IV klasa, - Zawadzkie: III klasa, - Strzelce Opolskie: III klasa, - Grzeboszowice*: IV klasa	Nastąpiła poprawa jakości wód z IV do III klasy w punkcie pomiarowym Zawadzkie. W pozostałych punktach jakość wód podziemnych pozostała bez zmian.
15.	Jakość wód powierzchniowych	Wg obowiązującej klasyfikacji	Stan/potencjał ekologiczny JCWP nie był określany. Stan chemiczny dla trzech JCWP określono jako poniżej dobrego, stan ogólny jako zły	Stan/potencjał ekologiczny JCWP nie był określany <u>Elementy biologiczne:</u> - określono I, II, IV i V klasę jakości wód, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - określono III, i IV klasę elementów hydromorfologicznych	Stan/potencjał ekologiczny JCWP na obszarze Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024 nie był określany

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
				<p><u>Elementy fizykochemiczne:</u> - określono II i >II klasę elementów fizykochemicznych</p> <p><u>Elementy fizykochemiczne</u> - <u>specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne</u> i <u>niesyntetyczne:</u> - określono II i >II klasę elementów fizykochemicznych - <u>specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne</u> i <u>niesyntetyczne</u></p>	
Gospodarka wodno-ściekowa					
16.	Zwodociągowanie powiatu	%	98,8	98,9	Wskaźnik zwodociągowania powiatu wzrósł o 0,1 punktu procentowego
17.	Skanalizowanie powiatu	%	76,7	77,3	Wskaźnik skanalizowania powiatu wzrósł o 1,4 punktu procentowego
18.	Długość sieci kanalizacyjnej	km	493,0	541,4	Długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu wzrosła o 48,4 km
19.	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	87,2	90,1	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wzrósł o 2,9 punktu procentowego
20.	Wielkość komunalnych oczyszczalni ścieków	RLM	70 164	60 589	Wielkość komunalnych oczyszczalni ścieków zmniejszyła się o 9 575 RLM
21.	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia	%	99,71	100	Udział ścieków przemysłowych i komunalnych oczyszczanych w % ścieków wymagających oczyszczenia uległ zwiększeniu o 0,29 punktu procentowego
22.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	dam ³	5 020,6	5 032,3	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem wzrosło o 11,7 dam ³

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
23.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	6,3	7,2	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem zmniejszył się o 0,9 punktu procentowego
24.	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	578,6	655,5	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej wzrosła o 76,9 km
25.	Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca/rok	m ³	30,3	30,7	Średnie zużycie wody na 1 mieszkańca/rok wzrosło o 0,4 m ³ /mieszkańca/rok
Zasoby geologiczne					
26.	Roczne wydobycie surowców	tys. ton	Kamienie drogowe i budowlane: 1376 Wapienie i margle przem. wapienniczego: 977 Wapienie i margle przem. cementowego: 790	Kamienie drogowe i budowlane: 1433,21 Wapienie i margle przem. wapienniczego: 10,94 Wapienie i margle przem. cementowego: 1 458,54	Zanotowano wzrost wydobycia kamieni drogowych i budowlanych i wapieni i margli przem. cementowego, oraz spadek wydobycia wapieni i margli przem. wapienniczego
Gleby					
27.	Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w ciągu roku ogółem	ha	0,00	1,10	W 2024 roku dokonano rekultywacji gruntów na powierzchni 1,10 ha
28.	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem	ha	61,09	308,46	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem wzrosła o 247,37 ha
Gospodarowanie odpadami					
29.	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	14 669,40	12 542,21	Masa zebranych zmieszanych odpadów komunalnych zmalała o 2 127,19 Mg (14,5 %).
30.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg	11 038,34	14 116,45	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie wzrosła o 3 078,11 Mg (27,9 %).
31.	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów	%	42,9	53,0	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów wzrósł o 10,1 punktu procentowego
Zasoby przyrodnicze					

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
32.	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000)	ha	33 607,48	33 567,45	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem uległa zmniejszeniu o 40,03 ha
33.	Obszary NATURA 2000	szt.	- Kamień Śląski PLH160003, - Góra Świętej Anny PLH160002. - Dolina Małej Panwi PLH160008, - Stawy Pluderskie PLH160021.	- Kamień Śląski PLH160003, - Góra Świętej Anny PLH160002. - Dolina Małej Panwi PLH160008, Stawy Pluderskie PLH160021.	Obszary Natura 2000 nie uległy zmianie
34.	Parki Krajobrazowe	ha	3 937,20	3 937,20	Powierzchnia Parków Krajobrazowych nie uległa zmianie
35.	Rezerваты przyrody	ha	168,06	168,05	Powierzchnia rezerwatów przyrody uległa zmniejszeniu o 0,01 ha
36.	Obszary chronionego krajobrazu	ha	29 366,23	29 366,23	Powierzchnia obszarów chronionego krajobrazu nie uległa zmianie
37.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	1 755,65	1 716,58	Powierzchnia zespołów przyrodniczo-krajobrazowych uległa zmniejszeniu o 39,07 ha
38.	Użytki ekologiczne	ha	210,13	209,17	Powierzchnia użytków ekologicznych zmniejszyła się o 0,96 ha
39.	Pomniki przyrody	szt.	38	49	Liczba pomników przyrody zwiększyła się o 11 pomników przyrody
40.	Lesistość powiatu	%	40,6	40,6	Wskaźnik lesistości powiatu nie uległ zmianie
41.	Powierzchnia lasów	ha	30 230,84	30 245,25	Powierzchnia lasów uległa zwiększeniu o 14,41 ha
42.	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	31 072,38	31 051,77	Powierzchnia gruntów leśnych uległa zmniejszeniu o 20,61 ha
43.	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem	ha	189,01	193,48	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej ogółem wzrosła o 4,47 ha
Adaptacje do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska					
44.	Liczba miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - lokalne: - małe: - średnie: - duże:	szt.	682 33 11 0	649 29 15 1	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość aktualna	Uwagi/trendy
Monitoring i zarządzanie środowiskiem					
45.	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska ogółem – wydatki majątkowe	zł	336 347,03	176 525,39	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska ogółem zmniejszyły się o 159 821,64 zł

Źródła: www.stat.gov.pl, GIOŚ-RWMS Opole

Uwagi: *wykorzystano dane z 2023 roku lub z lat wcześniejszych, w chwili opracowania brak niektórych danych za 2024 rok

6.1 Analiza wskaźników monitoringu POŚ

Analizując tendencję wskaźników w tabeli monitorowania:

- stan środowiska dla 12 wskaźników określony został jako bez zmian w odniesieniu do wartości bazowej,
- dla 22 wskaźników zanotowano poprawę w odniesieniu do wartości bazowej,
- dla 11 wskaźników zanotowano pogorszenie w odniesieniu do wartości bazowej,

Aktualnie Powiat Strzelecki jest w trakcie opracowywania nowego Programu Ochrony Środowiska na lata 2025-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 z perspektywą na lata 2029-2032, którego realizacja będzie w kolejnych latach przedmiotem systematycznego procesu monitorowania i oceny. Zgodnie z wymogiem ustawowym co dwa lata Zarząd Powiatu sporządza raport z jego realizacji. Dla efektywnego wdrażania Programu konieczne jest regularne zbieranie, analiza i ocena danych. System monitoringu skupia się przede wszystkim na efektywności wdrażanych działań i zadań oraz opiera na obiektywnych i dostępnych wskaźnikach monitorowania, których porównanie w kolejnych raportach daje obraz gradientu zachodzących zmian w środowisku Powiatu Strzeleckiego.

7. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego priorytety, cele i działania zgodne były z kierunkami obowiązującej w trakcie opracowywania Programu Ochrony Środowiska Polityki Ekologicznej Państwa 2030. Skonkretyzowanie zadań dotyczy Powiatu, jednak obejmuje także tematycznie funkcjonowanie innych jednostek terytorialnych, w tym przede wszystkim gmin. Akceptacja przez gminy celów i zadań w przyjętym Programie Ochrony Środowiska nie oznacza powstania budżetu inwestycyjnego na potrzeby Programu Ochrony Środowiska. System budżetowy samorządów obejmuje 1 rok działania, a więc planowanie odbywa się w krótkim cyklu i dostosowywane jest do doraźnych ram i sytuacji. Realizacja Programu w miarę jego realizacji stwarza więc problemy, tak natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych dysponując niewielkim udziałem własnym) jak i innej natury (np. nadrabianie niedoinwestowania z lat poprzednich, zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa etc.)

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego określono miary celów głównych dla każdego obszaru interwencji. Takie podejście (zgodne z obowiązującymi obecnie Wytycznymi Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska) skutkuje koniecznością wyznaczenia wartości miar celów głównych, przyjętych w Programie. Stopień realizacji celów głównych i wielkości miary celu dla okresu raportowania (2023-2024) przedstawiono w tabeli poniżej:

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

Tabela 40. Wartości mierników celów głównych dla poszczególnych obszarów interwencji w odniesieniu do wartości bazowych

L.p.	Obszar interwencji	Miara celu	Wartość		Uwagi
			bazowa	aktualna	
1.	Klimat i powietrze atmosferyczne	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy w której leży powiat	Klasa C: PM10, B(a)P Klasa C1: PM2,5	Klasa C: B(a)P	Do przekroczeń wartości dopuszczalnych w strefie opolskiej dochodzi obecnie jedynie dla B(a)P
2.	Klimat akustyczny	Maksymalna wartość wskaźnika M, wyrażonego wskaźnikami L _{DWN} i L _N	Autostrada A4*: L _{DWN} : 3,07 L _N : 1,96 DK94*: L _{DWN} : 39,64 L _N : 49,02 DW426*: L _{DWN} : 0,75 L _N : 0,31 Linia kolejowa nr 136*: L _{DWN} : 0,18 L _N : 0,11	L _{DWN} : maks. 5-10 dB L _N : maks. 1-5 dB	Brak możliwości szczegółowego porównania warunków akustycznych w okresie raportu, ponieważ obecnie uciążliwość hałasu charakteryzowana jest przez inne wskaźniki: - znacznej uciążliwości, - znacznych zaburzeń snu, - choroby niedokrwiennej serca, które wcześniej nie były określane
3.	Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	Średnia wartość PEM dla terenów: - pozostałych miast, - terenów wiejskich	0,55 0,26	0,98 0,42 (dla miast poniżej 20 tys. mieszkańców – nie były wykonywane pomiary dla terenów wiejskich)	W latach raportowania w żadnym z punktów pomiarowych nie dochodziło do przekroczeń poziomu dopuszczalnego PEM.
4.	Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno - ściekowa	Stan/potencjał ekologiczny w badanych JCWP na terenie powiatu	Stan/potencjał ekologiczny JCWP nie był określany. Stan chemiczny dla trzech JCWP określono jako poniżej dobrego, stan ogólny jako zły	Stan/potencjał ekologiczny JCWP nie był określany <u>Elementy biologiczne:</u> - określono I, II, IV i V klasę jakości wód, <u>Elementy hydromorfologiczne:</u> - określono III, i IV klasę elementów hydromorfologicznych	Stan/potencjał ekologiczny JCWP na obszarze Powiatu Strzeleckiego w latach 2023-2024 nie był określany

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

				<p><u>Elementy fizykochemiczne:</u> - określono II i >II klasę elementów fizykochemicznych</p> <p><u>Elementy fizykochemiczne</u> - <u>specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne</u> i <u>niesyntetyczne:</u> - określono II i >II klasę elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne</p>	
5.	Zasoby geologiczne	Roczne wydobycie surowców [tys. ton]	<p>Kamienie drogowe i budowlane: 1376 Wapienie i margle przem. wapienniczego: 977 Wapienie i margle przem. cementowego: 790</p>	<p>Kamienie drogowe i budowlane: 1433,21 Wapienie i margle przem. wapienniczego: 10,94 Wapienie i margle przem. cementowego: 1 458,54</p>	Zanotowano wzrost wydobycia kamieni drogowych i budowlanych i wapieni i margli przem. cementowego, oraz spadek wydobycia wapieni i margli przem. wapienniczego
6.	Gleby	<p>Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem ha,</p> <p>Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem w ha</p>	<p>0,00 ha,</p> <p>61,09 ha</p>	<p>1,10 ha,</p> <p>308,46 ha</p>	<p>W 2024 roku dokonano rekultywacji gruntów na powierzchni 1,10 ha</p> <p>Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem wzrosła o 247,37 ha</p>
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów %	42,9	53,0	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów wzrósł o 10,1 punktu procentowego

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU STRZELECKIEGO ZA LATA 2023-2024

8.	Zasoby przyrodnicze	Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem w %	45,2	45,1	Udział powierzchni prawnie chronionych w powierzchni ogółem uległ zmniejszeniu o 0,1 punktu procentowego
9.	Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Liczba miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - małe: - lokalne: - średnie: - duże:	682 33 11 0	649 29 15 1	Liczba miejscowych zagrożeń według informacji podawanej przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej i charakteryzuje się coroczną zmiennością. Trudno jest na tej podstawie rozstrzygać o poprawie czy pogorszeniu wskaźnika.

Wartości mierników celów głównych w odniesieniu do wartości bazowych przedstawiają się następująco:

- dla 3 mierników określono stan jako bez zmian w odniesieniu do wartości bazowej,
- dla 3 mierników nie zanotowano poprawy w odniesieniu do wartości bazowej,
- dla 3 mierników zanotowano pogorszenie stanu w odniesieniu do wartości bazowej.

Duża część zadań zawartych w Programie wpisuje się w požądane przez ogół mieszkańców Powiatu kierunki - np. poprawę stanu powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, wód powierzchniowych i podziemnych. Analizując przyjęte w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego zadania należy stwierdzić:

- zrealizowane zostały najważniejsze zadania w zakresie ochrony powietrza, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody oraz gospodarki odpadami,
- dodatkowo w różnych komponentach środowiska zrealizowano szereg zadań (sklasyfikowanych jako „inne”) nie ujętych w Programie, jednakże wpisujących się w ramy ogólnie pojętej ochrony środowiska.

Powodem braku realizacji niektórych zadań było:

- braki środków finansowych na realizację niektórych zadań,
- przesunięcie terminu realizacji zadania na kolejne lata,
- zmiana priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie powiatu,
- bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie powiatu.

8. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA

Przeprowadzona analiza zakresu i stopnia realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego odbywała się w czasie obowiązywania Polityki Ekologiczne Państwa 2030. W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy - Prawo ochrony środowiska nastąpiła zmiana sposobu realizacji krajowej polityki ochrony środowiska. Obecnie jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ powinny stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego.

Obecnie opracowywany Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego oparty jest na zapisach następujących aktualnych dokumentów:

- *Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku* (Dz.U. 2025 poz. 647 tekst jednolity) definiuje ono ogólne wymagania w odniesieniu do programów ochrony środowiska opracowywanych dla potrzeb województw, powiatów i gmin,
- *Wytyczne Ministra Środowiska do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska*, które podają sposób i zakres dokumentu oraz wskazówki, co do zawartości programów; do podstawowych zasad tworzenia programów ochrony środowiska należą:
 - zwięzłość i prostota,
 - spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi,
 - konsekwentne i świadome stosowanie terminów,
 - oparcie na wiarygodnych danych,
 - prawidłowe określenie celów,
 - przygotowanie założeń do POŚ,
 - włączenie interesariuszy w proces opracowania POŚ,
 - przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W wytycznych określono następujące obszary interwencji:

11. ochrona klimatu i jakości powietrza,

12. zagrożenia hałasem,
13. pola elektromagnetyczne,
14. gospodarowanie wodami,
15. gospodarka wodno-ściekowa,
16. zasoby geologiczne,
17. gleby,
18. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
19. zasoby przyrodnicze,
20. zagrożenia poważnymi awariami.

Wymienione powyżej obszary interwencji powinny uwzględniać zagadnienia horyzontalne (przekrojowe, dotyczące wszystkich dziedzin), tj.:

- adaptację do zmian klimatu,
 - nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
 - działania edukacyjne,
 - monitoring środowiska.
- "Polityka ekologiczna państwa 2030" jest najważniejszą strategią w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Rolą "Polityki ekologicznej państwa" jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cel główny "Polityki..." - *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców* został przeniesiony wprost ze Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 stanowił podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie w latach 2023-2024. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na

wszystkich szczeblach - od krajowego do gminnego - jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na poziomie powiatowym należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd powiatu i gmin oraz podmiotów gospodarczych. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd powiatu wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie powiatu.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w latach 2023-2024 - do najważniejszych z nich można zaliczyć zadania w zakresie:

- ochrony powietrza,
- ochrony wód,
- ochrony przyrody,
- gospodarki odpadami,
- edukacji ekologicznej.

Podsumowując należy zauważyć, iż większość zadań została zrealizowana lub stanowi tzw. zadania ciągłe i jest w trakcie bieżącej realizacji.

10. LITERATURA

1. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Strzeleckiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028.
2. Sprawozdania opisowe z realizacji budżetu Powiatu Strzeleckiego za lata 2023-2024.
3. Rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska.
4. Mapa akustyczna dróg krajowych na terenie województwa opolskiego SMH 2022,
5. Program Ochrony Środowiska przez hałasem dla województwa opolskiego 2024.
6. Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, raport wojewódzki za 2023 i 2024 rok, GIOŚ-RWMŚ Opole.
7. Ocena wód powierzchniowych w województwie opolskim.
8. Ocena stanu czystości wód podziemnych województwa opolskiego.
9. Badania PEM, GIOŚ-RWMŚ Opole.
10. www.stat.gov.pl, Bank Danych Lokalnych.
11. www.mos.gov.pl
12. Materiały Starostwa Powiatowego w Strzelcach Opolskich.